

Revistă editată de **Liceul Tehnologic "Constantin Brâncuși" Peștișani**

GENERAȚIA INFINIT

Anul I, Nr. 1, Februarie 2026

Director**Alin DOBROMIRESCU**Director adjunct**Liliana Marinela ILIESCU**Redactor șef**Gabriel SARCINĂ**Redactor șef adjunct**Andra Mălina SCHINTEIE,**

clasa a XII-a

Secretar de redacție**Alina-Miruna DUȚAN,**

clasa a X-a

Redactori**Cristiana Nicola HULĂ,** clasa a X-a**Ana CIOLOFAN,** clasa a X-a**Miruna TISARU,** clasa a IX-a**Larisa CRUDU,** clasa a IX-a**Andreea MORJAN,** clasa a XI-aProfesori coordonatori**Ana SUSANU****Mariana CORLAN****Maria Cristina SURDILĂ**

ISSN 3120 – 0761

ISSN-L 3120 – 0761

**Responsabilitatea pentru textele
publicate revine în exclusivitate
autorilor.**ADRESA REDACȚIEI:**LICEUL TEHNOLOGIC****„CONSTANTIN BRÂNCUȘI”****PEȘTIȘANI**

Strada Principală, Nr. 5,

Peștișani – Gorj

Tel./Fax: 0253 – 277 113

E-mail: gsipestisani@yahoo.com

www.liceupestisani.ro

PRE-PRESS & TIPAR**S.C. TIPOGRAFIA****PRODCOM S.R.L.**

CUPRINS

EDITORIAL

- Prof. Alin Dobromirescu, *La început de drum*..... /p. 1

DIN VIAȚA ȘCOLII

- *Liceul Tehnologic "Constantin Brâncuși" Peștișani a înregistrat sigla liceului la OSIM*..... /p. 4
- Prof. Liliana Marinela Iliescu, *Revoluție Digitală la Liceul din Peștișani* /p. 5
- Andra-Mălina Schinteie, *Liceul Nostru*..... /p. 7
- Ionela-Ramona Junilă, *Cum s-a schimbat Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani în ultimii ani*..... /p. 9
- *Liceul din Peștișani, model de excelență în educația rurală*..... /p. 11

ISTORIE ȘI COMUNITATE

- Prof. Gabriel Sarcină, *Diviziuni administrativ-teritoriale aflate în componența județului Gorj – comuna Peștișani* /p. 12
- Prof. Maria Cristina Surdilă, *Peștișani: Inima Gorjului și „Tărâmul lui Brâncuși”* /p. 21
- Prof. inv. primar Nicoleta Birnea, *Obiceiuri și tradiții în satele comunei Peștișani, Gorj*..... /p. 24
- *Evenimente din viața comunității*..... /p. 25

150 DE ANI DE BRÂNCUȘI

- *Manifestări de anvergură la Peștișani* /p. 26
- Dr. Ion Mocioi, *Brâncuși – 150 – omagiu* /p. 27
- Prof. Dr. Moise Bojincă, *Succinte repere din viața lui Constantin Brâncuși*..... /p. 30
- *Constantin Brâncuși, românul care a învățat piatra să zboare* /p. 33
- Academician Dr. Victor Crăciun, *Viața lui Brâncuși de Ion Mocioi*..... /p. 36
- Prof. Ana Susanu, *Brâncuși – Omul Infinitului*..... /p. 38
- Ana-Roxana Bașmator, *Brâncuși ne-a învățat să nu uităm, niciodată, de unde am plecat* /p. 40
- Ștefania-Anamaria Bonculescu, *Brâncuși... copilul care a învins eternitatea* /p. 41
- Ionela-Georgiana Ivașcu, *Constantin Brâncuși, un artist al esențelor, nu doar al sculpturii*..... /p. 42
- *Lansare concurs "Brâncuși-Omul Infinitului", ediția 2026*..... /p. 43

CREAȚII LITERARE

- *Poezie*..... /p. 44
- Larisa Crudu, *Eseu – Nașterea unei pasiuni*..... /p. 45

PROIECTE

- Prof. Andreea Patricia Loga, *Proiectele eTwinning – o fereastră spre Europa pentru elevii noștri*..... /p. 46
- Prof. Laura Lungescu, *O experiență de neuitat*..... /p. 47

NE Scriu ABSOLVENȚII

- Prof. Alex Giosu, *Între începuturi, tăcere și sens*..... /p. 48
- Alexandra Gonța, *„Strâmtoarea” dintre liceu și facultate* /p. 52

VOCEA PROFESORILOR

- Prof. inv. primar Elena-Daniela Dobromirescu, *Bucuria de a învăța – pași mici spre visuri mari* /p. 54
- Prof. Ionela-Cristina Măceșaru, *Utilizarea inteligenței artificiale în predarea disciplinelor tehnice*..... /p. 55
- Prof. inv. primar Maria-Mădălina Șendroiu, *Educația primară – începutul drumului spre creație. Brâncuși, inspirație pentru micii școlari*..... /p. 57
- Prof. Daniela Argint, *Legătura între istorie și matematică*..... /p. 58

RECOMANDĂRI

- Prof. Laurențiu Sandu, *Călător prin Europa! Endocarstul Sloveniei – Peștera Postojna* /p. 60
- Alina-Miruna Duțan, *Sănătatea mentală a elevilor*..... /p. 63
- Prof. Andreea Patricia Loga, *How to build confidence. Cum să-ți construiești încrederea în tine*..... /p. 65
- Andreea Morjan, *Recomandare de carte – Franz Kafka, "Metamorfoza"* /p. 66

Alin DOBROMIRESCU, director

La început de drum...

Generația Infinit – despre a crește, a învăța și a merge mai departe

Revista „Generația Infinit” este, înainte de toate, despre elevii Liceului Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani. Este despre gândurile lor, despre emoțiile, întrebările, pasiunile și visurile pe care le poartă în fiecare zi, poate uneori fără să le spună cu voce tare. Această revistă își propune, așadar, să ofere un loc în care elevii, și nu doar, să se exprime liber, cu sinceritate și curaj.

Am cumpănit, o perioadă, asupra alegerii titlului și am ales în cele din urmă „Generația Infinit” pentru că fiecare generație care trece prin școala noastră este unică, dar face parte, totodată, dintr-un șir neîntrerupt. „Generația Infinit” înseamnă continuitate, devenire și speranță. Înseamnă faptul că nimic din ceea ce se va construi aici – prin muncă, perseverență și creativitate – nu se pierde. Fiecare pas înainte contează, chiar și atunci când drumul pare dificil.

Anul acesta, revista apare sub semnul Anului Brâncuși, un simbol profund pentru locul în care trăim. Constantin Brâncuși a fost, la rândul lui, un copil de sat, un tânăr care a plecat cu visuri mari și care a învățat, prin muncă și răbdare, să își transforme talentul în valoare universală. Povestea lui ne amintește că nu locul din care pornești te definește, ci dorința de a merge mai departe și de a-ți urma drumul cu demnitate.

În paginile acestei reviste veți regăsi creații literare, reflecții, articole și mărturii care vorbesc despre cine suntem și ce putem deveni. Fiecare text este important, pentru că poartă amprenta unui suflet tânăr aflat în formare. Nu există idei mici, atunci când sunt exprimate cu sinceritate. Nu există visuri prea îndrăznețe, atunci când sunt

susținute de muncă și credință în sine. Pentru profesori, această revistă este o confirmare a muncii lor și a legăturii create cu elevii.

Pentru părinți și comunitate, ea este o dovadă că școala este un spațiu viu, în care se formează nu doar competențe, ci și caractere.

Revista „Generația Infinit” se naște, așadar, din dorința de a oferi un spațiu de exprimare autentică elevilor și cadrelor didactice ale Liceului Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani, dar și de a întări legătura dintre școală și comunitatea din care facem parte. Este mai mult decât o publicație școlară: este o oglindă a preocupărilor, talentelor, aspirațiilor și valorilor pe care le cultivăm zi de zi.

„Generația Infinit” este, totodată, o promisiune de continuitate. O promisiune că vom încuraja mereu vocea elevilor, că vom susține inovația și creativitatea, că vom păstra vie legătura dintre școală și comunitate. Fiecare număr va fi o mărturie a devenirii noastre comune.

„Generația Infinit” își dorește să devină o tradiție. O revistă în care fiecare generație își lasă amprenta, gândurile și speranțele.

La început de drum, vă încurajez pe fiecare să continuați să scrieți, să creați, să vă exprimați și să aveți încredere în voi. Viitorul se construiește pas cu pas, iar „Generația Infinit” oferă pentru fiecare un loc important în el.

DIN VIAȚA ȘCOLII

Pentru că Brâncuși nu ne-a lăsat doar un nume... Liceul Tehnologic "Constantin Brâncuși" Peștișani a înregistrat sigla liceului la OSIM

Recunoaștere oficială la 150 de ani de Constantin Brâncuși

Totul a început cu mult timp în urmă. Pornind de la inspirația domnului Cosmin Pigui, actual Primar al comunei Peștișani, pe atunci, om de presă dar, ca și acum, alături de Liceul din Peștișani, împreună cu un alt om de presă, Adrian Drulă și cu conducerea liceului de atunci, cu mai bine de 12 ani în urmă, s-a reușit realizarea siglei Liceului Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani.

Mai târziu, cu vreo doi ani în urmă, tot prin facilitarea domnului Primar Cosmin Pigui, s-a luat legătura cu societatea VISARTA, societate de gestiune colectivă a drepturilor de autor în domeniul artelor vizuale, ce ne-a transmis acordul integral și gratuit al titularului de drepturi al sculptorului Constantin Brâncuși pentru a folosi elemente brâncușiene în sigla unității, printr-un mesaj ce ne-a bucurat enorm și pe care îl redăm mai jos:

„I feel honored to grant this approval, not only that it is for educational purposes, but also that is meant to serve on the logo of the high school from the native village of Brancusi. Of course gratuity is attached to this approval, together with my sincere felicitations for pursuing such a worthy idea.”

De aici, a mai fost un pas, ce a durat ca timp, până la înregistrarea oficială a siglei la OSIM.

Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani face, așadar, un pas important spre consolidarea identității sale instituționale. Sigla liceului a fost oficial înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM), marcând astfel un moment de referință în viața comunității educaționale locale.

Această înregistrare reprezintă recunoașterea oficială a brandului liceului, protejând simbolul vizual care reflectă valorile, misiunea și identitatea unității de învățământ. Sigla nu este doar un element grafic, ci o expresie vizuală a tradiției și viziunii moderne pe care liceul o promovează de ani de zile în inima Gorjului.

Mai mult decât atât, se poate afirma că înregistrarea siglei la OSIM nu este doar un simplu act juridic, ci, mai ales, o dovadă a maturității instituționale și a dorinței liceului de la Peștișani de

a pune în valoare moștenirea culturală și educațională pe care o poartă cu mândrie, în numele marelui sculptor Constantin Brâncuși, geniul de la Hobița.

Procesul de înregistrare a fost demarat cu atenție și perseverență, reflectând preocuparea permanentă a managementului liceului pentru dezvoltarea imaginii instituționale și pentru respectarea drepturilor de proprietate intelectuală. Certificatul eliberat de OSIM atestă faptul că sigla este o marcă protejată la nivel național, oferind liceului drepturi exclusive asupra utilizării acesteia.

Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” din Peștișani continuă astfel să își consolideze poziția în peisajul educațional regional, promovând atât performanța academică, cât și respectul pentru identitate, tradiție și inovație.

În contextul actual, în care imaginea publică și brandul instituțional devin tot mai relevante, înregistrarea siglei la OSIM este un exemplu de bune practici în educație și un model de urmat pentru alte unități de învățământ.

Liliana Marinela ILIESCU, director-adjunct

Revoluție Digitală la Liceul din Peștișani

Viitorul educației tehnice prin proiectele Erasmus+ și PNRR

La Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani, modernizarea nu mai este doar un plan pe hârtie, ci o direcție clară, susținută prin proiecte europene și investiții care ajung direct în sălile de clasă, ateliere și laboratoare. Unitatea școlară implementează proiecte Erasmus+ în domeniul formării profesionale (VET), având acreditare pentru perioada 2021–2027, și derulează proiecte finanțate prin PNRR – Smart Labs și PNRR – IPT (Învățământ Profesional și Tehnic), cu un obiectiv comun: pregătirea elevilor pentru profesiile digitale și tehnologice cerute pe piața muncii din Europa.

Erasmus+ (VET) – formare profesională conectată la Europa

Prin Erasmus+, elevii și profesorii au acces la experiențe reale de învățare în contexte europene, unde se pune accent pe competențe actuale și pe adaptarea la cerințele industriei. În mod concret, proiectele Erasmus+ ale liceului urmăresc dezvoltarea competențelor profesionale, dar și a abilităților digitale, astfel încât pregătirea să fie relevantă atât pentru calificarea aleasă, cât și pentru un mediu de lucru modern.

Ce câștigă elevii?

Competențe profesionale actualizate, completate de abilități digitale;

✓ Practică în companii din domenii precum IT, mecatronică și automatizări;

✓ Mai bună înțelegere a standardelor europene de lucru și a disciplinei profesionale;

✓ Certificări și documente recunoscute la nivel european (Europass, ECVET, portofolii electronice), utile la angajare și la continuarea studiilor.

Ce câștigă profesorii?

Mobilitățile și formările sprijină cadrele didactice să aducă în clasă metode noi și eficiente: metodologii moderne de predare digitală, exemple de bune practici europene și instrumente educaționale care fac lecțiile mai interactive și mai aplicate. Astfel, orele devin mai conectate la realitate, iar învățarea capătă sens prin proiecte, aplicații și simulări.

Inteligența Artificială – o componentă modernă în educația tehnică

Într-o lume în care tehnologia avansează rapid, educația tehnică are nevoie de instrumente care să țină pasul. De aceea, în activitățile noastre, Inteligența Artificială (IA) este privită ca un sprijin pentru învățare și performanță, mai ales în domeniile tehnice.

PNRR – Smart Labs: laboratorul inteligent devine realitate

Un pas major în transformarea școlii este proiectul PNRR – Smart Labs, care susține digitalizarea procesului educativ și crearea de spații de învățare adaptate secolului XXI. Prin această

finanțare, școala poate fi dotată cu tehnologie care schimbă felul în care se desfășoară lecțiile: mai multă interactivitate, feedback rapid, colaborare și activități practice.

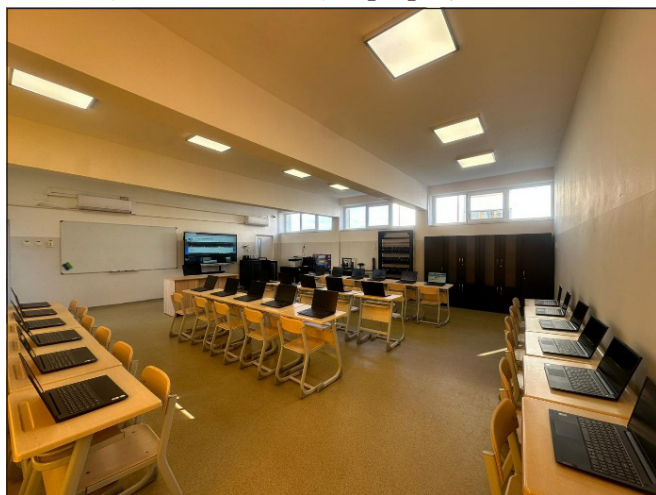
Dotările vizate includ:

- ✓ table interactive, ochelari VR, aparatură electronică, camere video și internet securizat;
- ✓ imprimante 3D, aplicații STEAM;
- ✓ kituri de robotizare, senzori și sisteme automatizate;
- ✓ instrumente digitale pentru evaluare practică și diagnoză tehnică;
- ✓ platforme digitale pentru predare-învățare-evaluare, utile atât în clasă, cât și pentru activități de tip blended learning.

Cu alte cuvinte, laboratorul nu mai este doar un loc „unde se lucrează”, ci un mediu inteligent în care elevii experimentează, proiectează, testează și înțeleg.

PNRR – IPT (Învățământ Profesional și Tehnic): tehnologie industrială avansată, integrată în curriculum

În paralel cu Smart Labs, proiectul PNRR – IPT (Învățământ Profesional și Tehnic) susține modernizarea educației tehnice prin dotarea atelierelor și laboratoarelor cu echipamente și soluții apropiate de cele folosite în industrie. Scopul este clar: elevii să învețe pe tehnologie actuală și să intre mai ușor pe piața muncii.

Printre dotările și direcțiile susținute se regăsesc:

- ✓ table interactive, căști, aparatură electronică, camere video și internet securizat;
- ✓ imprimante 3D, aplicații STEAM;
- ✓ echipamente industriale moderne;
- ✓ software profesional pentru proiectare 2D/3D;

Aceste resurse nu sunt doar „echipamente noi”, ci oportunități concrete: elevii pot lucra aplicat, pot

simula situații reale și își pot construi competențe transferabile în mai multe domenii tehnice.

Ținte până în 2027: rezultate măsurabile, impact pe termen lung

Pentru ca schimbarea să fie consistentă, proiectele sunt orientate către obiective clare, cu impact anual:

- ✓ 60 de elevi/an implicați în mobilități internaționale pe domenii tehnice și digitale;
- ✓ 6 profesori/an formați în metodologii europene digitale;
- ✓ conversia treptată a atelierelor clasice în laboratoare inteligente (prin Smart Labs + IPT).

În timp, aceste obiective înseamnă o școală mai atractivă, mai bine conectată la comunitate și la piața muncii, cu elevi mai încrezători și mai pregătiți.

Concluzie: Erasmus+ și PNRR – motorul transformării

Erasmus+ și proiectele PNRR nu sunt doar finanțări, ci șanse reale pentru elevi și profesori: șansa de a învăța în contexte europene, de a lucra cu tehnologie modernă, de a integra instrumente digitale și de a transforma școala într-un spațiu relevant pentru viitor.

Atât Erasmus+, cât și PNRR reprezintă motorul de transformare al educației tehnice. Cu laboratoare inteligente, echipamente moderne și integrarea IA, pregătim elevii pentru profesii digitale și tehnologice, cerute pe piața muncii din Europa.

Andra Mălina SCHINTEIE, clasa a XII-a

Liceul NOSTRU...

„...aici nu doar înveți, ci înveți să faci”

Despre *Liceul Teoretic Peștișani* am aflat că s-a înființat în anul școlar 1963/1964, într-o perioadă în care era mare nevoie de oameni pregătiți pentru știința de carte. Însă, pe parcursul lunii februarie a anului 1970, și-a schimbat titulatura în *Liceul de Cultură Generală „Constantin Brâncuși”*. Din păcate, din anul școlar 1973/1974, a trebuit să se adapteze la rigorile impuse de regimul comunist din țara noastră, motiv pentru care a fost redenumit *Liceul Industrial „Constantin Brâncuși” Peștișani*. Sub această titulatură a rămas până la revoluția din decembrie 1989, atunci când a fost transformat în *Grupul Școlar Industrial „Constantin Brâncuși” Peștișani*. Dar, începând cu anul școlar 2013/2014, avem de-a face cu cea de-a cincea schimbare a denumirii liceului nostru: *Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani*, ceea ce ne-a determinat să concluzionăm că, de-a lungul anilor, liceul a trecut prin mai multe schimbări, atât de nume, cât și de profiluri, totul pentru a ține pasul cu evoluția societății și a sistemului de învățământ.

Inspirat de spiritul marelui Constantin Brâncuși, liceul nostru este locul unde creativitatea se întâlnește cu practica, iar elevii sunt încurajați să-și descopere talentele și să le transforme în abilități reale. Fie că vorbim despre ateliere, ore practice

Dacă ar fi să descriem Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” într-un singur enunț, probabil ar fi următorul: *aici nu doar înveți, ci înveți să faci*. Și nu, nu vorbim doar despre teme, teste și catalogul care ne mai dă emoții din când în când.

sau proiecte, aici mâinile și mintea lucrează în echipă.

În ultimii ani, liceul nostru a beneficiat de investiții importante și includerea în proiecte de renovare energetică și modernizare a clădirii. Pe

lângă acestea, liceul a dezvoltat și parteneriate educaționale europene, în special prin proiecte Erasmus+ care au adus noi perspective și experiențe internaționale elevilor și profesorilor – oportunități ce completează perfect pregătirea profesională.

Pe lângă orele obișnuite, liceul se implică activ în proiecte educaționale și activități extracurriculare, cum ar fi:

- participarea la concursuri și olimpiade pe diferite domenii tehnice;
- proiecte europene și parteneriate educaționale, care oferă elevilor șansa de a-și lărgi orizonturile;
- vizite la agenți economici și firme locale, unde elevii pot vedea cum arată meseria „pe bune”;
- activități de voluntariat, campanii umanitare și ecologice, care ne amintesc că educația înseamnă și implicare în comunitate;
- activități culturale și artistice, serbări, expoziții și evenimente dedicate tradițiilor locale și operei lui Brâncuși.

personală și sesiuni practice care ne ajută să înțelegem mai bine lumea din jurul nostru și să ne dezvoltăm abilitățile sociale. În plus, proiectele digitale ne învață cum să folosim tehnologia în mod creativ și responsabil.

Atmosfera din liceu este una prietenoasă: pauze pline de energie, proiecte făcute în echipă și amintiri care vor rămâne mult timp după absolvire. Așadar, dacă treci pragul liceului nostru, te așteaptă

Elevii liceului participă constant la proiecte educative, concursuri și activități extrașcolare. Un exemplu deosebit este concursul „Brâncuși – omul infinitului”, unde lucrările noastre (desene, machete, eseuri) au ajuns până la Palatul Parlamentului în București, oferindu-ne șansa de a ne expune creațiile la nivel național.

Liceul organizează și activități precum „Educația pentru sănătate”, ateliere de dezvoltare

cunoștințe, prietenii, proiecte interesante și amintiri de neuitat. Fiecare zi aici este o șansă de a descoperi ceva nou, de a crea și de a visa...

Pentru că aici tradiția întâlnește viitorul, iar fiecare elev are șansa să învețe, să experimenteze și să se dezvolte în propriul ritm, Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” nu este doar un loc unde înveți pentru școală, ci un loc unde înveți pentru viață.

Ionela-Ramona JUNILĂ, clasa a X-a

Cum s-a schimbat Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani în ultimii ani

„... o istorie în mișcare”

Dacă cineva ne-ar arunca pentru o clipă înapoi, în anul 2005, și ne-ar lăsa în mijlocul liceului nostru, probabil am avea aceeași reacție pe care o ai atunci când găsești o fotografie afectată de patima timpului. Atelierele păreau desprinse dintr-o fabrică de altădată, laboratoarele erau mici și întunecate, iar tehnologia se rezuma la câteva calculatoare masive, care se blocau la fiecare click. Dar, ca oricare liceu care respiră odată cu elevii săi, și liceul nostru s-a schimbat.

Astăzi, Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani este o combinație interesantă între tradiție și modernizare. Da, încă păstrează partea practică, serioasă, care formează meseriași adevărați. Dar o face într-un mod mult mai actual, mai apropiat de lumea reală, de firmele moderne și de modul în care lucrează generația noastră.

În urmă cu 20 de ani, elevii învățau mai ales lucrul manual cu scule clasice, utilaje zgomotoase și multă practică directă. Acum atelierele trec treptat prin modernizări: apar echipamente mai sigure, instrumente mai precise și chiar tehnologii inteligente. Dacă înainte accentul se punea pe logică, proiectare și înțelegerea mecanismelor, în zilele noastre elevii folosesc instrumente moderne pentru măsurători, lucrează în echipe, fac proiecte mai complexe și învață meserii adaptate vremurilor.

O altă transformare majoră este digitalizarea. În anul 2005, laboratoarele de informatică aveau calculatoare vechi, programe depășite și internet lent. După două decenii, elevii lucrează pe

platforme online, primesc feedback digital, au acces la prezentări, proiecte multimedia și materiale interactive.

Catalogul electronic a schimbat și el ritmul școlii. Comunicarea este mai rapidă, temele sunt clare, părinții sunt informați, iar noi putem urmări progresul mult mai ușor. Este practic, o școală care a acceptat faptul că tehnologia nu este doar un moft, ci un instrument esențial.

Una dintre cele mai mari diferențe dintre liceul de acum 20 de ani și cel de azi este numărul și diversitatea activităților. În fiecare an, elevii participă la campanii de ecologizare în localitate, pe traseele turistice, pe lângă râu sau în zonele verzi din jurul școlii. Nu e doar o activitate de bifat, ci un mod prin care elevii înțeleg responsabilitatea față de natură și față de comunitate. Aceste acțiuni sunt coordonate, organizate și implică atât elevii, cât și profesorii – un lucru greu de imaginat acum două decenii.

În ceea ce privește excursiile educative și culturale, se poate constata cu ochiul liber beneficiile acestora. Dacă înainte excursiile erau rare și mai puțin recreative, acum multe dintre ele au un scop educativ: vizite la muzee, case memoriale, mănăstiri, obiective turistice, ateliere artistice sau chiar excursii tematice despre istorie, cultură și meșteșuguri. Pe lângă partea distractivă, aceste ieșiri îi ajută pe elevi să lege prietenii și să învețe altfel decât la școală.

Proiecte *Erasmus*. Aceasta este una dintre cele mai mari schimbări. În anul 2005, ideea ca elevii liceului din Peștișani să participe la proiecte internaționale era greu de imaginat, aproape imposibil, mai ales că România încă nu devenise membră a Uniunii Europene. Astăzi însă, elevii au șansa de a călători în alte țări, de a vedea cum se învață meseriile acolo, de a cunoaște oameni noi și de a se dezvolta personal. Proiectele *Erasmus* i-au ajutat pe mulți elevi să-și depășească limitele, să își descopere curajul și să înțeleagă că lumea este cu mult mai mare decât școala lor.

și aripi larg deschise. Așadar, Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani nu este doar o clădire, este o istorie în mișcare, un capitol care se scrie în fiecare an cu elevi noi, profesori dedicați și proiecte care schimbă vieți.

Privind înapoi la ultimii 20 de ani, se poate constata despre liceul nostru, nu doar că a evoluat, ci s-a și transformat. A acceptat provocările, a crescut alături de generații diferite și a reușit echilibrul perfect dintre trecut și viitor. Această stare de fapt fiind un motiv de mândrie, mai ales că noi, elevii de azi, suntem parte din această transformare.

Implicarea elevilor liceului nostru în competiții, ateliere speciale și colaborări educaționale a dus la obținerea unor rezultate destul de promițătoare la concursurile tehnice, artistice sau sportive, precum și la activități interdisciplinare sau la proiecte realizate împreună cu profesori și specialiști din comunitate. Toate acestea înseamnă experiență, motivație și o școală în care se întâmplă ceva mai mult decât orele cu clopoțel.

Deși liceul din Peștișani a trecut prin modernizări, renovări, proiecte și schimbări, ceva important a rămas la fel. Este vorba despre spiritul de comunitate. Școala noastră este încă un loc în care oamenii se cunosc, se ajută, se sprijină și cresc împreună. Este un loc în care profesorii își amintesc despre generațiile precedente și în care elevii simt că aparțin unor povești mai mari decât ei. Practic, se poate vorbi despre un *liceu cu rădăcini puternice*

Suntem generația care a prins liceul modern, digital, deschis spre lume. Dar, oare, peste 20 de ani, cine știe? Poate altcineva o să scrie un alt articol despre cum noi am fost generația care a dus școala mai departe – generația care a avut curajul să viseze, cea care a muncit și a lăsat ceva în urmă.

<https://xpressnews.ro>

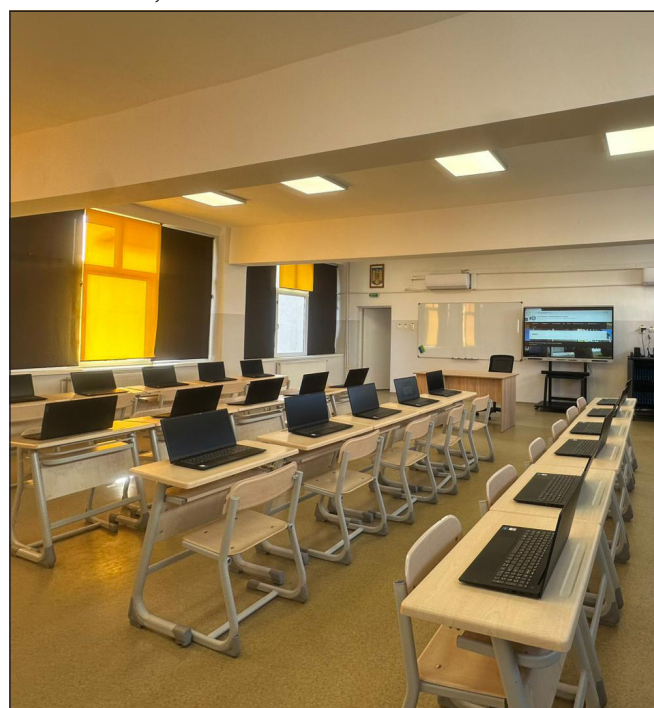
Liceul din Peștișani, model de excelență în educația rurală. Investiții record și profesori dedicați

În comuna Peștișani, județul Gorj, educația nu este doar o prioritate declarativă, ci o realitate vizibilă. Școlile sunt modernizate la standarde europene, iar elevii beneficiază de dotări, programe și oportunități rare chiar și în marile orașe, datorită sprijinului constant al primarului Cosmin Pigui și al cadrelor didactice implicate.

Peștișani reprezintă un model de dezvoltare pentru mediul rural, o dovadă clară că, atunci când există viziune, implicare și respect pentru educație rezultatele se văd și se simt în destinul unei întregi generații.

Școli dotate la standarde europene. Liceu unic în Gorj: meserie și permis auto, în același loc. Aici, viitorul începe în clasă. Iar acest viitor este construit împreună: profesori – elevi – comunitate – administrație.

ISTORIE ȘI COMUNITATE

Gabriel SARCINĂ, profesor

Diviziuni administrativ-teritoriale aflate în componența județului Gorj – comuna Peștișani

„Doar cunoscând trecutul vom putea construi viitorul...”

Introducere

Entitatea administrativ-teritorială de bază, încă din zorii înfiripării civilizației românești și până în zilele noastre, a fost satul. După cucerirea Daciei de către romani pe aici și-au făcut simțită prezența și pagus-urile, uneori poate vicus-urile, apoi s-au impus obștile sătești. Dacă avem în vedere numai situația din Țara Românească, ne este cunoscut faptul că mai multe sate, care erau conduse de pârçalabi, au fost grupate din punct de vedere geografic în plaiuri sau plăși, cel puțin de la sfârșitul secolului XVII și începutul secolului XVIII. Situația a fost similară și în județul Gorj unde, de-a lungul timpului, satele din actuala comună Peștișani au făcut parte din diverse structuri administrative, precum „Plassa de sus”, plaiul Vulcan/Vâlcan, plasa Ocolu-Vulcan, plasa Brădiceni, plasa Tismana ș.a., așa cum de altfel o să constatăm și pe parcursul prezentului material.

Un trend important în structurarea administrației din județul Gorj a fost impus de către autoritățile austriece, atunci când, între anii 1718–1739, acesta au deținut controlul total asupra întregii Oltenii. Numai că regulile impuse de ei, chiar îmbunătățite, au fost perpetuate și în deceniile care au urmat, totul pentru a se eficientiza administrația și, astfel, a se strânge cât mai multe taxe și impozite de la contribuabili.

Din fericire pentru noi, cei de astăzi, multe astfel de statistici s-au păstrat până în zilele noastre, fapt care ne permite o abordare mai unitară a acestora. Așa cum se poate constata și din acest material, pe lângă numele satelor sau plășilor/plaiurilor, comunelor, județelor, raioanelor,

regiunilor la care erau arondate, am evidențiat și alte informații, despre numărul de familii, vite, proprietarii de moșii, statistica caselor sau a bisericilor, cea a feciorilor de muncă, numărul contribuabililor ș.a.

Perioada stăpânirii Olteniei de către austrieci și până la Unirea Principatelor Române de la 1859

Informații mai numeroase despre satele din actuala comună Peștișani ne apar încă din Evul Mediu¹, iar lucrările care au consemnat astfel de informații, pe lângă cronicile mănăstirii Tismana și operele istoricului Alexandru Ștefulescu, au fost celebrele corpusuri de documente, elaborate în a doua jumătate a secolului XX sub egida Academiei Române de către colective valoroase de istorici români. Este vorba despre colecțiile de „Documente privind Istoria României” sau „Documenta Historiae Romanica”. Cititorul avid de dobândirea a noi cunoștințe va găsi aici diverse informații despre localitățile care compun actuala comună Peștișani.

Pe de altă parte, dintr-un izvor istoric de la sfârșitul secolului XVII, publicat de către istoricul Dinu C. Giurescu, am aflat despre „Satele plăeșăști pre județe cum scrie în jos anume, ce au ieșit la iunie 20 zile, anul 7198 (1690)”². În această listă, numai că pentru anul 1687, am regăsit și satele

¹ Dintr-un document aflat în posesia dl. Sever Pavel (localitatea Frâncești, jud. Gorj), fost profesor la Liceul din Peștișani vreme de peste patru decenii, am aflat despre un zapis încheiat la 5 octombrie 1746, între Iștfan Voinescu și Vasile Ion Paveloi (o copie a acestui zapis se află și în posesia noastră).

² Dinu C. Giurescu, *Anatefterul. Condica de porunci a vistieriei lui Constantin Brâncoveanu*, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, vol. V, Editura Academiei, București, 1962, p. 82.

Piștișanii și Gureni³, fără însă vreo altă referire despre ele.

După instaurarea ocupației austriece asupra Olteniei, statisticile referitoare la satele din județul Gorj sunt mai numeroase. Ca urmare, în anul 1723, a fost realizată *Conscriptiunea lui Virmond*. Pentru „Distretto Syl Superiore” (județul Gorj!), care a introdus la categoria „villaggi medziasesti” și pe „villaggi Pestisani [cu] 21 numero delle famiglie (...) Gurani/Gureni! 11 numero delle famiglie (...) Bredizani 54 numero delle famiglie (...) Frencesti 32 numero delle famiglie occupato dal Consig-re Monaco”⁴. De asemenea, „Obizza/Hobița!, del Medemo (...) del Monastero Tismana”⁵.

componenta plășii ispravnicului Matei Sainoiul.

Din deceniul următor am reușit să identificăm o altă statistică cu privire la mai multe localități gorjene. Făcută publică chiar în debutul acestui deceniu, *Catagrafia latină a Valahiei Cisalutana din 1731*, pentru tematica noastră ne oferă succinte informații doar despre satul Hobița, despre care am aflat că era în strictă dependență de mănăstirea Tismana: „et possessionem cum privilegio Vladi Vajv. de Anno 7019”⁷.

Mai multe localități din actuala comună Peștișani le-am regăsit și în „Memoriile...” generalului Bauer, publicate pe parcursul anului 1778. Cum asupra acestei lucrări, cu tematică

Tabel No. 1

Conscriptio districtus Syl Superioris – sate din zona Peștișani (1727)

No. crt.	Satul	Despre familii	Despre vite	Viță de vie
1.	Berești (Boroșteni), aparținerea lui Cornea Brăiloiu	Cu moșie - 0; Fără moșie - 25; Văduve și nevolnice - 6; Aleși - 0; Vătășei de plasă și judecători - 0; Catane „cum Absit” - 0; Oameni veniți de curând din Transilvania - 0; Total - 31.	Cai - 13; Boi - 11; Vaci - 29; Total - 53.	Total - 9.
2.	Brădicșeni – moșie megieșească	Cu moșie - 26; Fără moșie - 51; Văduve și nevolnice - 11; Aleși - 0; Vătășei de plasă și judecători - 1; Catane „cum Absit” - 6; Oameni veniți de curând din Transilvania - 0; Total - 95.	Cai - 38; Boi - 71; Vaci - 98?; Total - 207?.	Total - 36.
3.	Dregejești (Drăgoești) – moșie megieșească	Cu moșie - 16; Fără moșie - 13; Văduve și nevolnice - 2; Aleși - 0; Vătășei de plasă și judecători - 0; Catane „cum Absit” - 0; Oameni veniți de curând din Transilvania - 0; Total - 31.	Cai - 17; Boi - 24; Vaci - 35; Total - 76.	Total - 16.
4.	Gureni și Francsești – moșie boierească-megieșească	Cu moșie - 5; Fără moșie - 8; Văduve și nevolnice - 6; Aleși - 0; Vătășei de plasă și judecători - 0; Catane „cum Absit” - 0; Oameni veniți de curând din Transilvania - 0; Total - 19.	Cai - 5; Boi - 5; Vaci - 10; Total - 20.	Total - 5.
5.	Hobița – moșia mănăstirii Tismana	Cu moșie - 0; Fără moșie - 34; Văduve și nevolnice - 7; Aleși - 0; Vătășei de plasă și judecători - 0; Catane „cum Absit” - 0; Oameni veniți de curând din Transilvania - 0; Total - 41.	Cai - 12; Boi - 41; Vaci - 47; Total - 100.	Total - 5.
6.	Pesteșani – moșie megieșească	Cu moșie - 16; Fără moșie - 21; Văduve și nevolnice - 4; Aleși - 2; Vătășei de plasă și judecători - 0; Catane „cum Absit” - 0; Oameni veniți de curând din Transilvania - 0; Total - 43.	Cai - 16; Boi - 41; Vaci - 49; Total - 106.	Total - 14.

O statistică și mai amănunțită din acest deceniu, denumită *Conscriptio districtus Syl Superioris*, a fost publicată cu câțiva ani în urmă de către istoricul doljean Dinică Ciobotea⁶. Realizată în anul 1727, tot de către autoritățile austriece, statistica în cauză ne oferă câteva date interesante despre localitățile care în prezent intră în componența actualii comune Peștișani, cu excepția satului Seuca, așa cum am reprodus cu fidelitate și tabelul de mai sus. Totodată, aceste sate erau în

directă la județul Gorj, ne-am aplecat și noi cu mai mult timp în urmă, ne-a fost foarte ușor să redăm anumite informații și aici. Astfel, există aici câteva date, însă în limba franceză și destul de sumare, despre „Braditzeni bourg (...) Chobiza village (...) Dragogeshti village (...) Gureni terroir/village (...) Peschteschani village (...) situé sur le Dsiul/corect Bistrița! (...) Resbojul terroir/plai poziționat în sat Gureni”⁸.

³ *Ibidem*, p. 84; vezi și Gabriel Sarcină, *Evoluții și structuri administrative în județul Gorj. Plaiul Vâlcă/Vulcan în secolele XVIII – XIX*, în „Litua. Studii și Cercetări”, XXIII, Târgu Jiu, 2021, p. 92.

⁴ Constantin C. Giurescu, *Material pentru Istoria Olteniei supt austriaci*, vol. II (1726 – 1732), Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului/Imprimeria Națională, București, 1944, p. 315.

⁵ *Ibidem*, p. 313.

⁶ Dinică Ciobotea, Nicolae Lolescu, *Obștea Peștișani din Gorj*, Editura Universitaria, Craiova, 2017, p. 91.

⁷ Nicolae Dobrescu, *Istoria Bisericii Române din Oltenia în timpul ocupațiunii austriece: 1716 – 1739*, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1906, p. 237.

⁸ Friedrich-Wilhelm Bauer, *Memoires Historiques et Geographiques sur la Valachie, avec un prospectus d'un Atlas Géographique & Militaire de la dernière Guerre entre la Russie & la Porte Ottomane*, Francfort et Leipsic, chez Henry-Louis Broenner, 1778, *passim*; G. Sarcină, *Considerente istorice și geografice despre județul Gorj, surprinse în „Memoriile...” generalului Bauer de la 1778*, în „Litua. Studii și Cercetări”, XXV, Târgu Jiu, 2023, *passim*.

„Memoriile...” generalului Bauer, aproape la un deceniu distanță, au fost traduse și în limba greacă de către Nicolae Lazar din Ianina, fiind publicate la București în luna iunie a anului 1789, sub titlul „Perigrafia tis Vlachias...”⁹. Ediția acestei lucrări ne-a adus două noutăți importante, în sensul că ne-a certificat documentar existența plaiului Vâlcan/Vulcan, ori în acest plai existau și „satele Frantzesti (Frânțești), Borăști (Boroșteni), Pecisani, Hobitza”¹⁰. Pe de altă parte, satele Brădiceni și Drăgoiești, iar aici avem de-a face cu o altă noutate, erau arondate la plasa Tismana¹¹, fapt care se va mai repeta de câteva ori și în secolele următoare.

După adoptarea Regulamentului Organic din Țara Românească (1831), statisticile realizate cu privire la localități făceau referire și la alte detalii, exceptând numele satului și plaiul/plasa, precum numărul de familii, proprietarul, felul moșiei ș.a. O primă dovadă în acest sens a reprezentat-o *Catagrafia Țării Românești de la 1831*, iar această constatare se poate vedea foarte bine și în tabelul de mai jos.

Unele date din această catagrafie se regăsesc și într-o altă statistică oficială, denumită *Extract de suma plugarilor*, întocmită tot în anul 1831. Numai că, dacă ne raportăm doar la satele din arealul actualei comune Peștișani, datele din cele două

Tabel No. 2

Catagrafia Țării Românești de la 1831 – sate din vadul Bistriței, plaiul Vâlcan¹³

No. crt.	Denumire sat	Felul moșiei	Proprietarul moșiei	No. familii	No. feciorilor de muncă
1.	Boașca	megieșească	4 moși	58	12
2.	Boroșteni	–	Mănăstirea Tismana	98	12
3.	Brădiceni	megieșească	5 moși	146	15
4.	Frânțești	megieșească	3 moși	57	3
5.	Gureni	megieșească	3 moși	28	2
6.	Hobița	–	Mănăstirea Tismana și moșie megieșească stăpânită pe 2 moși	73	16
7.	Peștișani	megieșească	12 moși	124	24
8.	Săuca	megieșească	5 moși	30	8

De un real folos în demersul nostru ne-a fost și *Catagrafia Țării Românești de la 1815*. Și aici se face referire la satele din plaiul Vâlcan/Vulcan, iar cele care ne-au interesat pe noi au fost cele din vadul Bistriței, adică „Borotzeni Români și Ungureni, Frentzesci, Pecișani, Mahalaua Boasca, Hobitza (...) Braditzeni”¹². Din păcate, alte informații despre aceste sate nu s-au menționat. Așa cum se poate observa, până la acest moment, nu am identificat nicio informație despre satul Săuca. O altă noutate, menționată în statistica în cauză, este Mahalaua Boașca, azi parte componentă a satului Frânțești.

⁹ Titulatura integrală a acestei lucrări, vezi pe site-ul Bibliotecii Naționale a României (accesat în 24.06.2019) sau în G. Sarcină, *Considerente istorice și geografice despre județul Gorj, surprinse în „Memoriile...” generalului Bauer de la 1778...*, p. 94.

¹⁰ *Ibidem*.

¹¹ *Ibidem*, p. 95.

¹² Δ. Φωτεινού, *Ιστορία της παλαι Δακίας, τα νυν Τρανσυλβανίας, Βλαχίας, και Μολδαβίας*, Τομολ Γ, Βιεννη, 1819, p. 283; vezi și G. Sarcină, *Considerente istorice și geografice despre județul Gorj, surprinse în „Memoriile...” generalului Bauer de la 1778...*, p. 95-96.

¹³ Ion Donat, Ion Pătroiu, Dinică Ciobotea, *Catagrafia obștească a Țării Românești de la 1831*, Editura Helios, Craiova, 1999, p. 23 și 25-26.

statistici nu coincid în totalitate. Cert este că, exceptând satul Săuca – arondat de această dată în plasa Jiu, față de plasa Tismanii de Sus în cealaltă statistică – cel care avea „suma familiilor 15; nedajnici (scutiți de impozite, n.n. – G.S.) supt feluri de numiri 12”¹⁴, toate celelate sate se regăseau în plaiul Vâlcanului.

Câteva date interesante despre satele din vadul Bistriței le-am extras din două statistici elaborate în decursul deceniului al 4-lea, al secolului XIX. Una dintre acesta a cartografiat toate așezările existente în Țara Românească la momentul 1830 – 1835, fiind de sorginte rusă. Astfel, incluse în județul Gorj au fost și satele „Bașca (Boașca, n.n. – G.S.) – 47 gospodării; Boroșteni – 80 gospodării; Bradiceni – 206 gospodării (...) Drăgoești – 79 gospodării; Frânțești – 73 gospodării (...) Gureni – 22 gospodării (...) Hobița – 55 gospodării (...) Piștașeni – 88 gospodării (...) Sa[u]ca – 79

¹⁴ *Extract de suma plugarilor și muncitorilor lăcuitori de prin satele acestui Prințipat supt răspundere de capitație, de sumele banilor acestei capitații încheiate pe fieșcare sat și an la 1831 – 1837*, în *Analele Parlamentare ale României*, Tom II, Imprimeria Statului, București, 1892, p. 529.

gospodării”¹⁵. Cealaltă statistică ne dezvăluie satele care aveau în arealul lor mori care erau acționate cu ajutorul apei la momentul 1839. Cum ni s-a părut destul de interesant și acest aspect, iată ce date am colecționat de aici: „Ioan Economu proprietar moară pe râul Bistrița – sat Gureni; mănăstirea Tismana proprietar moară pe apa Târnavele? – sat Bor[o]șteni; Matei sin Cârnu, Ioniță sin popa Vasile, Bușe sin Constantin Petre 3 proprietari diferiți de mori pe râul Bistrița – sat Hobița; Diaconu Pătru, Ioan Roșianu, Gh. Popescu, Nicolae Pavel sin Ioan 4 proprietari diferiți de mori pe râul Bistrița – Peștișani; Matei Grecu, popa Stanciu, Matei sin popa Nicolae 3 proprietari diferiți de mori – sat Brădiceni (...) casa popii Ghiță Brânzan proprietar moară pe apa Câlnic – sat Sănca (Seuca, n.n. – G.S.)”¹⁶. Am mai reținut și faptul că toate morile din această zonă aveau zăgaz, dar și făcaie.

O altă statistică, întocmită la un deceniu depărtare, a fost și *Liste alphabétique des villes et villages de toute la Principauté de Valachie avec la denomination des différents districts et arondissements*. Editată bilingv, atât în alfabet chirilic, de tranziție, dar și în limba franceză, a fost făcută publică pe parcursul anului 1840, cel mai probabil sub patronajul domnitorului Alexandru Ghica. Ca urmare, satele „Boachka, Borosteni, Brădiceni, Goureni, Pestichani, Hobitza et Frîncești [ils faisaient partie de] arrondissement Vilkanou”¹⁷. Dar, așa cum ne-au dezvăluit și ultimele două statistici oficiale întocmite de la cel mai înalt nivel, satul „Sâouka” aparținea de plasa Jiul¹⁸, deci nu de plaiul Vâlcan.

Tot la fel cum ne-am folosit și atunci când am elaborat studiul despre plaiul Vâlcan/Vulcan¹⁹ de unele statistici elaborate de autoritățile locale din județul Gorj, referitoare la școli, așa cum era și firesc, tot de aici ne-am inspirat și pentru acest material. Așadar, la momentul care a precedat

desfășurarea revoluției de la 1848 din Țara Românească, toate cele nouă sate erau arondate, în premieră, la plaiul Vâlcan/Vulcan. Mai concis, era vorba despre localitățile „Boroștenii – 1 preot, 1 cântăreț, 65 enoriași; Boșca – 1 preot, 2 cântăreți, 47 enoriași; Brădiceni – 2 preoți, 2 cântăreți, 83 enoriași; Frîncești – 1 preot, 1 cântăreț, 47 enoriași; Drăgoești – 2 preot, 0 cântăreț, 77 enoriași; Gureni – 1 preot, 0 cântăreț, 24 enoriași; Hobița – 1 preot, 1 cântăreț, 61 enoriași; Peștișani – 3 preot, 1 cântăreț, 131 enoriași; Săuca – 1 preot, 0 cântăreț, 47 enoriași”²⁰.

Perioada celei de-a doua jumătăți a secolului XIX

După dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza, datorită și a numeroaselor reforme care au fost adoptate în tot acest timp, au avut loc câteva mutații importante în domeniul administrativ. Pe cale de consecință, pe parcursul anului 1861, cele nouă sate redatate și în statistica din preajma revoluției de la 1848 se regăseau integrate tot în plaiul Vulcan²¹. De această dată, spre satisfacția statisticienilor sau a istoricilor, se făcea referire și la numărul caselor și al familiilor, însă cele două rubrici nu coincideau, fiind de fiecare dată mai multe case sau mai multe familii pentru fiecare sat în parte.

O noutate absolută, nemaîntâlnită până la acel moment în spațiul românesc de la sud și răsărit de Munții Carpați, a fost introducerea comunelor, ca unitate distinctă din punct de vedere administrativ, dar, atenție, în interiorul plaiurilor sau plășilor, cele care nu au fost desființate. Acest lucru a fost posibil doar după adoptarea *Legii comunale*, promulgată de către domnitorul Alexandru Ioan Cuza și publicată în „Monitorul Oficial al României” în debutul lunii aprilie 1864. Datorită acestei legi, situația satelor din actuala comună Peștișani, județul Gorj se prezenta în felul

¹⁵ Constantin C. Giurescu, *Principatele Române la începutul secolului XIX. Constatări istorice, geografice, economice și statistice pe temeiul hărții ruse din 1835*, Editura Științifică, București, 1957, p. 232-233.

¹⁶ Paul-Emanoil Barbu, *Morile din județul Gorj într-o statistică din 1839*, în „Arhivele Olteniei”, Serie Nouă, Editura Academiei, București, No. 15/2000, p.

¹⁷ *Almanach de la cour et de l'état de la Principauté de Valachie pour l'année 1840. Liste alphabétique des villes et villages de toute la Principauté de Valachie avec la denomination des différents districts et arondissements*, Litografia lui Fr. Walbaum, Boucares, 1840, *passim*.

¹⁸ *Ibidem*, p. 193.

¹⁹ Cf. G. Sarcină, *Evoluții și structuri administrative în județul Gorj. Plaiul Vâlcan/Vulcan în secolele XVIII – XIX...*, p. 89-113.

²⁰ Dan Neguleasa, *Învățământul gorjean la început de drum (1831 – 1848). Catalog de documente*, Editura Măiastra, Târgu Jiu, 2009, p. 394-395.

²¹ *Indicele după județie a comunelor orașiene și rurale din Muntenia*, Officiulu Statisticu, Bucuresci, 1861, p. 22-26; *Harta jud. Gorj, implicit a plaiului Vâlcan*, cf. *Atlasului Pappasoglu din 1864; Charta României Meridionale – 1864*, în <http://charta1864.gis-it.ro/charta.html> (accesat în 21.06.2019); în G. Sarcină, *Evoluții și structuri administrative în județul Gorj. Plaiul Vâlcan/Vulcan în secolele XVIII – XIX...*, p. 103-104, vezi această statistică, inclusiv cu denumirile actuale (Boșca vs. Boșca, Borosceni vs. Boroșteni, Gurani vs. Gureni, Hubița vs. Hobița ș.a.)

următor:

Așadar, fiecare comună avea în componența sa

urma să intre în vigoare pentru intervalul de timp 1876 – 1881. De această dată s-au format doi poli

Tabel No. 3

Comune, sate și cătune din zona Peștișani, plaiul Vâlcan/Vulcan (1865)²²

No. crt.	Comuna	Sat/Cătun	No. case	No. familii	No. biserici	Obs.
1.	Brădiceni	Brădiceni*, Drăgoesci	237	201	4	
2.	Frâncesci	Bósca, Frâncesci*, Gureni	156	124	3	
3.	Pescișeni	Borosцени, Hobița, Pescișeni*, Săuca	418	338	4	

cel puțin două sate, așa cum limpede se poate deduce și din tabelul de mai sus, iar satele însoțite de un asterisc (*) reprezentau reședințele de comună, așa cum am notat și în statisticile care vor urma. Aici funcționa Primăria cu întregul său aparat din subordine, precum și un Consiliu Comunal. Din păcate, statistica în cauză ne prezintă datele doar la nivel de comună și nu pentru fiecare sat în parte, în ceea ce privește numărul de familii, case sau biserici.

La mai puțin de un deceniu de la adoptarea *Legii comunale* din anul 1864, aceasta a suferit mai multe modificări, generate în special din dorința de a avea o mai bună sistematizare a satelor. În plus, s-a introdus noțiunea de comună grănicerească, inexistentă până la acel moment, precum și sediul plășii. Astfel, reorganizarea administrativă din anul 1873 nu a adus modificări esențiale în ceea ce privește componența comunelor și mutația satelor față de cea din anul 1865. Există însă o singură neconcordanță, referitor la tematica noastră, satul Gureni nu apare arondat la nicio comună din plaiul Vâlcan/Vulcan²³.

de putere. Unul în jurul comunei Brădiceni, cea care pe lângă satul reședință de comună, „târgul Brădiceni”, mai cuprindea și „satele Bâlta, Boșca, Drăgoesci, Frâncesci și Gureni”²⁴. Celălalt pol de putere era reprezentat de comuna Pescișani, cu „satele Boroșteni, Gornovița, Griuiu-negru, Hobița, Pescișani, Săuca, Topesci, Vâlcelele”²⁵. Practic, pe lângă satele tradiționale aflate în arealul geografic „vadul Bistriței” au mai apărut și alte sate sau cătune din componența altor comune învecinate, precum Bâlta sau Topești.

Potrivit reorganizării administrative din anul 1887, în județul Gorj, la fel ca în întregul regat, au avut loc mai multe reorganizări de plaiuri și plăși, inclusiv comasarea celor din urmă. În acest context apare plasa Ocolu-Vulcan unde se regăseau și actualele localități din vadul Bistriței. Numai că acum se revine la vechea structură din anul 1865. Dar iată cum se prezenta situația:

În ultimul deceniu al secolului XIX au mai avut loc încă două reorganizări administrative mai consistente la nivelul Vechiului Regat, deci și a județului Gorj. Una dintre acestea s-a desfășurat

Tabel No. 4

Comune, sate și cătune din zona Peștișani, plasa Ocolu-Vulcan (1887)²⁶

No. crt.	Comuna	Sat/Cătun	No. contribuabili	Venit/ Lei	Cheltuieli/ Lei
1.	Brădiceni	Brădiceni*, Drăgoesci	186	1.328	1.328
2.	Frâncesci	Boașca, Frâncesci*, Gureni	136	692	691
3.	Pescișani	Borosцени, Hobița, Pescișani*, Seuca	380	1.806	1.834

Considerăm că a fost o scăpare la tipografie, mai ales că am verificat componența tuturor comunelor din județul Gorj, conform statisticii inițiate de Ministerul de Interne, iar satul Gureni nu apare arondat la nicio plasă/plai.

O abordare cu adevărat mai radicală în ceea ce privește reorganizarea și componența comunelor din România s-a realizat la scurt timp, mai ales că

²² *Indicele comunelor României după noua organizare a Legei comunale*, Imprimeria Statului, București, 1865, p. 41.

²³ *Statistica din România. Indicele comunelor la finele anului 1873*, Tipografia Statului, București, 1874, p. 118-119.

pe parcursul anului 1892, iar cealaltă în anul 1896. De această dată au avut loc modificări structurale în ceea ce privește plășile, acele subdiviziuni ale județelor. Uitându-ne pe datele din „Monitorul Oficial al României”, dar și pe alte statistici inițiate de Ministerul de Interne, am constatat că satele din

²⁴ *Indicele comunelor pe periodul de cinci ani, 1876 – 1881. Art. 4 și 5 din legea promulgată în luna martie 1874*, Tipografia Statului, București, 1876, p. 68.

²⁵ *Ibidem*.

²⁶ N. Negruți, *Indicator al comunelor urbane și rurale din regatul României*, Imprimeria Statului, București, 1887, p. 124-125.

vadul Bistriței se aflau în componența aceluiași comune, ca și la momentul 1887. Singura diferență a constat în redenumirea și redesenarea ariilor teritoriale ale plășilor. Astfel, la momentul 1892, avem de-a face cu nou înființata plasă Tismana, cea care avea reședința în comuna Tismana, cătunul Tismana, și care grupa un număr de 18 comune²⁷. După patru ani de zile, satele din actuala comună Peștișani nu mai făceau parte din plasa Tismana, dar erau arondate în plasa Ocolu-Vulcan, cea care avea „reședința plășei în comuna Brădiceni (cătunul Brădiceni)”²⁸, fiind vorba de aceleași comune: Brădiceni, Frânțești și Pescișani, cu aceleași sate componente²⁹.

Perioadele antebelică, interbelică și până la instaurarea regimului comunist din România

Deceniile care au precedat izbucnirea Primului Război Mondial au menținut un ritm și mai alert în ceea ce privește dorința de organizare/reorganizare administrativă a țării noastre. Și nu ne referim aici doar la proiecte de legi care nu au fost puse în aplicare niciodată, ci la adoptarea implicită a acestora. Astfel, la momentul 1903, satele din vadul Bistriței erau arondate tot la plasa Ocolu-Vulcan, cu reședința la Brădiceni. Practic, s-a păstrat aceeași componență a comunelor și satelor ca și la 1896, 1892, 1887 ș.a., singurele fluctuații referindu-se doar la denumirea plășii³⁰. La data de 1 mai 1904 a fost publicată în „Monitorul Oficial al României” o nouă *Lege pentru organizarea comunelor rurale*. De această dată nu s-a mai făcut nicio referire la denumirile plășilor, însă

²⁷ *Lege pentru organizarea autorităților administrative exterioare dependente de Ministerul de Interne și fixarea circumscripțiilor administrative*, Imprimeria Statului, București, 1892, p. 169-170; vezi și „Monitorul Oficial al României”, No. 169, Duminică 1/13 Noiembrie 1892, p. 4951.

²⁸ *Indicator al comunelor urbane și rurale din România*, Imprimeria Statului, București, 1896, p. 159.

²⁹ *Ibidem*, p. 160-161.

³⁰ *Hartele județelor cu plășile, comunele, satele și cătunurile actuale*, București, 1903 (vezi, concret, *Harta județului Gorj cu actuala împărțire a plășilor și comunelor*).

cele trei comune – Brădiceni, Frânțești și Peștișani – și-au păstrat atât reședințele, cât și satele avute în componența lor încă din ultimele decenii ale secolului XIX³¹. Informații suplimentare despre satele în cauză, din acest debut de secol, se pot colecta și din *Recensământul general al populației României din anul 1905*. De pildă, despre comuna Brădiceni s-a menționat că avea două cătune cu 307 gospodării în care habitau 1.249 de locuitori, dintre care 1.237 erau români³².

Asemănător, în comuna Frânțești existau trei cătune în care coexistau 215 gospodării care numărau 908 locuitori, dintre care 903 erau români, iar trei dintre aceștia aveau religie catolică³³. În comuna Peștișani erau patru cătune cu 606 gospodării în care locuiau 2.444 locuitori, între care și doi bulgari³⁴.

Situația s-a schimbat din nou, pe parcursul anului 1908, astfel că s-a revenit iarăși la cei doi poli de putere, inițiați încă din anul 1876, reprezentați de comunele Brădiceni și Peștișani, ambele repartizate la plasa Brădiceni, cea care era condusă de administratorul Constantin Mușescu. De această dată, cea dintâi avea în componența sa satele Boașca, Brădiceni*, Drăgoești și Gureni, în timp ce a doua a grupat satele Boroșteni, Frânțești, Hobița, Peștișani* și Seuca³⁵. Ne-a frapat totuși această decizie, oarecum illogică. De ce a fost arondat satul Gureni, poate cea mai nordică așezare din acest areal administrativ, la comuna Brădiceni, mai ales că satul Frânțești, prin Boașca, avea conexiune directă cu satul Brădiceni? Jocuri de putere locală? Decizii neinspirate? Greu de spus și mai ales de

³¹ „Monitorul Oficial al României”, No. 26, Sâmbătă 1/14 Maiu 1904, p. 1050.

³² Leonida Colescu, *Recensământul general al populației României. Rezultate definitive precedate de o introducere cu explicații și date comparative*, Institutul de Arte Grafice „Eminescu”, București, 1905, p. 398.

³³ *Ibidem*.

³⁴ *Ibidem*.

³⁵ „Monitorul Oficial al României”, No. 22, Marți 29 Aprilie/12 Mai 1908, p. 1020 și 1024.

demonstrat. De asemenea, în același ton, prin *Legea pentru organizarea comunelor rurale și administrațiunea plășilor* (1910), comuna Peștișani a fost arondată la plasa Tismana, iar comuna Brădiceni la plasa Brădiceni³⁶.

Cei doi poli de putere locală – ambii existenți în plasa Brădiceni, coordonată de administratorul de plasă Emil Haiducescu – s-au menținut și în urma „micilor modificări aduse de actualul Guvern”³⁷ pe parcursul anului 1911, numai că de această dată comuna Brădiceni a decăzut în plan secund, deoarece avea în componența sa doar satele Brădiceni* (190 locuitori și 192 capi de familie) și Drăgoești (120 locuitori și 123 capi de familie)³⁸, pe când comuna Peștișani deținea satele Boașca (74 locuitori și 80 capi de familie), Boroșteni (100 locuitori și 111 capi de familie), Frâncești (71 locuitori și 78 capi de familie), Gureni (38 locuitori și 41 capi de familie), Hobița (91 locuitori și 95 capi de familie), Peștișani* (190 locuitori și 218 capi de familie) și Seuca (100 locuitori și 108 capi de familie)³⁹. Dar, decizia ca

„satele Broasca (Boașca!) și Gureni să se deslipească de la comuna Brădiceni și să se alipească la comuna Peștișani”⁴⁰ fusese luată deja prin *Legea din 27 martie 1909*, tot atunci stabilindu-se ca plasa Brădiceni să aibă reședința în comuna Brădiceni. Cele două comune își vor păstra stabilitatea și pentru perioada anilor 1914 – 1918. Nu-i așa, cine să mai aibă timp și de reorganizări administrative odată cu debutul Marelui Război și mai ales după implicarea directă a țării noastre în acest conflict mondial?

Pe parcursul anului 1924, satele din vadul Bistriței au fost iarăși răvășite în trei comune.

³⁶ „Monitorul Oficial al României”, No. 1, Joi 1/14 Aprilie 1910, p. 21.

³⁷ *Expunerea Situațiunii Județului Gorj pe Anul 1910 – 1911 prezentată Consiliului General Județean la deschiderea sesiunii ordinare dela 15 Octomvrie 1911*, Tipografia Nicu D. Miloșescu/Furnisorul Curții Regale, Târgu Jiu, 1912, p. 12.

³⁸ *Ibidem*, p. 13.

³⁹ *Ibidem*, p. 14.

⁴⁰ „Monitorul Oficial al României”, No. 290, Sâmbătă 28 Martie/10 Aprilie 1909, p. 11578.

Componența comunei Brădiceni a rămas aceeași, doar „satele Gureni, Frâncești și Boașca, pedinte de comuna Peștișani se deslipească de la această comună spre a forma o comună aparte sub denumirea de comuna Frâncești, cu reședința în satul Frâncești”⁴¹. În același timp, „satele Boroșteni, Hobița, Peștișani și Săuca, pendinte de comuna Peștișani se deslipească de la această comună spre a forma o comună aparte sub denumirea de comuna Peștișani, cu reședința în satul Peștișani”⁴². Acest calapod, exact în formatul celor trei comune și cu aceleași sate, s-a menținut și prin *Legea pentru unificarea administrativă din anul 1925*⁴³, precum și prin *Legea pentru modificarea unor dispozițiuni din legea pentru organizarea administrațiunii locale* promulgată în data de 31 iulie 1931⁴⁴.

Instaurarea regimului autoritar al regelui Carol al II-lea a avut unele efecte imediate și în domeniul organizării administrativ-teritoriale, mai ales că întregul regat al României a fost împărțit în ținuturi. Numai că, măsurile în cauză au fost păstrate și pe timpul dictaturii antonesciene și chiar în

primii ani postbelici, până la preluarea totală a puterii de către comuniști. Pe cale de consecință, s-au aprobat „noi delimitări teritoriale în județul Gorj”⁴⁵. Astfel, comuna Brădiceni a rămas cu satele Brădiceni* și Drăgoești, însă „comuna rurală Frâncești se contopește cu comuna rurală Peștișani, spre a forma împreună o singură comună rurală, cu denumirea de Peștișani, cu reședința în satul Peștișani”⁴⁶. Practic, prin aceste noi măsuri, s-a revenit la împărțirea teritorială de dinaintea intrării României în

⁴¹ „Argus”, An XV, No. 3312, București, Vineri 9 Mai 1924, p. 3.

⁴² *Ibidem*.

⁴³ „Monitorul Oficial al României”, No. 220, Miercuri 7 Octomvrie 1925, p. 11009-11010.

⁴⁴ *Tablou de regruparea comunelor rurale cu un supliment de tablou de municipiile, comunele urbane reședință, nereședință și suburbane din întreaga țară*, Monitorul Oficial și Imprimeria Statului/Imprimeria Centrală, București, 1931, p. 179, 182 și 184.

⁴⁵ „Monitorul Oficial al României”, An CVII, No. 100, Sâmbătă Marți 2 Mai 1939, p. 2706.

⁴⁶ *Ibidem*.

Primul Război Mondial. De asemenea, pe parcursul anului 1942, s-a menținut aceeași structură a celor două comune rurale⁴⁷, la fel cum ne arată și câteva statistici elaborate de către Prefectura județului Gorj în anul 1943⁴⁸, însă și în anul 1944⁴⁹, 1945⁵⁰ sau 1946⁵¹. Așa cum probează și unele documente din arhivele gorjene, această structură s-a perpetuat până la data de 17 august 1950⁵².

După preluarea totală a controlului asupra României, regimul comunist a pus în practică implementarea unor reforme radicale și în domeniul administrației. Așa cum bine se știe, *Legea No. 5 pentru raionarea administrativ economică a teritoriului Republicii Populare Române* a desființat secularele județe și a introdus, în premieră, „regiuni, orașe, raioane și comune”⁵³. De această dată, începând cu luna septembrie 1950, localitățile din vadul Bistriței au fost arondate raionului Târgu Jiu. Cele două comune, care în ultimul secol erau prezente mereu în plaiul Vâlcan sau plasa Ocolu-Vulcan, și-au păstrat personalitatea juridică, însă comuna Brădiceni avea în componența sa trei sate, anume Brădiceni*, Drăgoiești și Telești-Moșneni⁵⁴. Celelalte sate (Boașca, Boroșteni, Frâncești, Gureni, Hobița, Peștișani* și Seuca) alcătuiau comuna Peștișani⁵⁵.

Pe parcursul anului 1960 a fost adoptată *Legea No. 3 pentru îmbunătățirea împărțirii administrative a teritoriului Republicii Populare Române*. De această dată „teritoriul R.P. Române se împarte în (...) regiuni, raioane, orașe și comune”⁵⁶. Toate localitățile din vadul Bistriței au fost circumscrise în raionul Gorj, iar cele două comune de aici au suferit mici modificări, în sensul că satul Telești-

Moșneni a fost luat de la comuna Brădiceni și readus la comuna Telești⁵⁷. Deci, și pentru a câta oară, s-a revenit la o situație stabilită anterior: comuna Brădiceni cu două sate, iar comuna Peștișani cu opt sate (aceleași ca la momentul 1950!).

Evenimentele au luat o turnură neașteptată după adoptarea *Legii No. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România*. Astfel, „teritoriul (...) era organizat în unități administrativ-teritoriale: județul, orașul și comuna”⁵⁸. Dintr-un ziar local din epocă am reușit să identificăm „propunerile Comisiei județene de partid și de stat privind delimitarea municipiului Târgu-Jiu, a orașelor și comunelor din județul Gorj”⁵⁹. Cei din comisie au decis, între altele, ca localitățile Boașca și Frâncești să se contopească, iar noua denumire a lor să fie Frâncești⁶⁰. Tot așa s-a procedat și în cazul localităților Brădiceni și Drăgoiești, rezultând un singur sat, Brădiceni⁶¹.

Legea No. 2/1968 a fost „republicată în temeiul art. IV din Decretul Consiliului de Stat No. 15 din 23 ianuarie 1981”⁶². De aici ne-am documentat și am aflat că au existat unele sate din vadul Bistriței care au fost desființate, adică exact ce am probat în paragraful anterior. Spre exemplu, satul Boașca a „fuzionat” cu satul Frâncești, păstrându-se denumirea celui din urmă, fiind arondat la comuna Peștișani⁶³. Asemănător, pe aceeași structură, satul Drăgoiești a „fuzionat” cu satul Brădiceni, păstrându-se denumirea celui din urmă⁶⁴, însă noul sat a fost arondat tot la comuna Peștișani, deci, în premieră, a dispărut comuna Brădiceni, fapt ce a dus la constituirea unui singur pol de putere locală. Dar iată care era componența comunei Peștișani, în conformitate cu reorganizările îndeplinite în anii 1968 și 1981:

⁴⁷ *Tablou Anexa No. 1 de împărțirea administrativă a județului Gorj*, în „Monitorul Oficial al României”, An CX, Partea I, No. 73, Joi 26 martie 1942, p. 93 și 95.

⁴⁸ Serviciul Județean Gorj al Arhivelor Naționale (în continuare, SJAN Gorj), Fond Prefectura Județului Gorj, dos. 50/1943, f. 3/67 și 6/72.

⁴⁹ SJAN Gorj, Fond Prefectura Județului Gorj, dos. 3/1944, f. 195 (?).

⁵⁰ SJAN Gorj, Fond Prefectura Județului Gorj, dos. 3/1945-1946, f. 57.

⁵¹ *Ibidem*, f. 60.

⁵² SJAN Gorj, Fond Prefectura Județului Gorj, dos. 25/1950, f. 49-50.

⁵³ *Împărțirea administrativă a teritoriului Republicii Populare Române, Legea No. 5/1950 pentru raionarea administrativ economică a teritoriului Republicii Populare Române*, f. ed., p. 5.

⁵⁴ *Ibidem*, p. 241.

⁵⁵ *Ibidem*, p. 242.

⁵⁶ „Buletinul Oficial al Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române”, An IX, No. 27, 27 Decembrie 1960, p. 3.

⁵⁷ *Anexa la Legea No. 3/1960 pentru îmbunătățirea împărțirii administrative a teritoriului Republicii Populare Române (cu modificările ulterioare)*, 1965, p. 203.

⁵⁸ „Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România”, An IV, Partea I, No. 17-18, Sâmbătă 17 Februarie 1968, p. 3.

⁵⁹ „Gazeta Gorjului”, Vineri 26 Aprilie 1968, p. 2.

⁶⁰ *Ibidem*.

⁶¹ *Ibidem*.

⁶² „Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România”, An XVII, Partea I, No. 54-55, Luni 27 Iulie 1981, p. 2.

⁶³ *Ibidem*, p. 204.

⁶⁴ *Ibidem*, p. 205.

Tabel No. 5

Comuna Peștișani după reorganizările administrative din 1968 și 1981

No. crt.	An	Județ	Comuna	Denumire sat	Observații
1.	1968/1981	Gorj	Peștișani	Boașca (dispărut)	Integrat în sat Frânțești
				Boroșteni	–
				Brădiceni	Unificat cu sat Drăgoiești
				Drăgoiești (dispărut)	Integrat în sat Brădiceni
				Frânțești	Unificat cu sat Boașca
				Gureni	–
				Hobița	–
				Peștișani	Reședința comunei Peștișani
				Seuca	–

După acest moment, se poate afirma despre integritatea teritorială a noii comune Peștișani că s-a stabilizat definitiv și nu a mai suferit nicio modificare teritorială. De altfel, nici nu au mai avut loc modificări teritoriale în ultimele decenii în această parte a județului Gorj, cu excepția comunei Tismana care a fost transformată în oraș pe parcursul anului 2004⁶⁵. Nu știm însă până când va rezista actuala structură a comunei Peștișani, mai ales în sialul ultimelor discuții din țara noastră despre necesitatea comasării unor comune.

Concluzii

Satele din actuala comună Peștișani, sub diversele lor denumiri, le-am regăsit în mai multe statistici oficiale sau neoficiale, începând cu *Anatefterul...* domnitorului muntean Constantin Brâncoveanu și continuând cu catagrafiile întocmite de către austrieci din momentul preluării și stăpânirii Olteniei și continuate, în a doua jumătate a secolului XVIII, de către ruși, uneori chiar prin intermediul unor interpuși. Analizându-le pe fiecare în parte dobândim o imagine de ansamblu asupra modului de organizare administrativă din acele vremuri a satelor din vadul Bistriței.

Situația s-a schimbat izbitor de mult după adoptarea Regulamentului Organic din Țara Românească, la 1831. După acest moment, cel puțin odată la zece ani a fost întocmită o statistică oficială în care erau menționate și satele din arealul actualii comune Peștișani. Lucrurile s-au amplificat după introducerea comunelor (1864), cele care treptat au dobândit personalitate juridică, dar care erau în componența plaiurilor sau a

plășilor. Această bază administrativă, a cărei temelie a fost pusă de către domnitorul Alexandru Ioan Cuza, s-a perpetuat până în zilele noastre, cu mențiunea că după anul 1950, plășile, ca subdiviziuni administrative ale județelor, au fost eliminate.

La scurt timp după preluarea totală a puterii politice în Statul român, comuniștii au venit cu o serie de reorganizări administrativ-teritoriale radicale care au dus în final la apariția unei singure comune, Peștișani, cea care grupa localitățile din alte trei foste comune. Această situație, comuna Peștișani (vezi Tabelul No. 5), cu reședința în localitatea Peștișani, s-a perpetuat până în zilele noastre.

Ce se va întâmpla oare pe viitor din acest punct de vedere? Este foarte greu de prognozat, astfel că nu ne hazardăm câtuși de puțin în acest sens. Totuși, considerăm că actuala comună Peștișani nu va fi preluată prin „absorbție” de vreuna dintre U.A.T.-rile cu care se învecinează, iar când susținem această ipoteză ne bazăm și pe faptul că are deja în componența sa un număr de șapte localități, cu o suprafață totală de aproximativ 21.836 hectare (216,87 Km²)⁶⁶, în care trăiesc și relaționează peste 3.500 locuitori, așa cum ne dezvăluie și datele ultimului recensământ al populației⁶⁷. La toate acestea, mai adăugăm și alte două atuuri, inițiate și promovate cu asiduitate de către actuala administrație a comunei Peștișani: titulatura de „stațiune turistică de interes local” și existența localității Hobița, locul natal al marelui sculptor Constantin Brâncuși.

⁶⁶ Cf. Vasile Armia, Moise Bojincă, Constantin Codiță, *Monografia comunei Peștișani*, vol. I, Editura „Academica Brâncuși”, Târgu Jiu, 2015, p. 17.

⁶⁷ <https://www.recensamantromania.ro/rezultate-rpl-2021/rezultate-definitive> (accesat în 05 decembrie 2025).

⁶⁵ „Monitorul Oficial al României”, Partea I, An 172 (XVI), No. 310, Miercuri 7 Aprilie 2004, p. 2.

Maria Cristina SURDILĂ, profesor

Peștișani: Inima Gorjului și „Tărâmul lui Brâncuși”

„În satul Hobița, simți vibrația pământului care a dat lumii un geniu.”

Comuna Peștișani, o așezare pitorească din județul Gorj, este mult mai mult decât o simplă localitate rurală; este leagănul unuia dintre cei mai influenți sculptori din istoria artei moderne, Constantin Brâncuși. Renumită ca „Tărâmul lui Brâncuși”, comuna atrage vizitatori dornici să descopere originile geniului care a redefinit sculptura secolului XX.

Punctul central al acestui „tărâm” este, fără îndoială, satul **Hobița**, locul nașterii artistului. Aici, timpul pare să se fi oprit în loc, păstrând atmosfera care l-a format pe Brâncuși și care i-a inspirat, ulterior, operele monumentale.

Faptul că Brâncuși s-a născut în satul Hobița oferă comunei o identitate unică. Numele Peștișani este indisolubil legat de cel al artistului, atrăgând atenția la nivel global.

Constantin Brâncuși a oferit comunei Peștișani o identitate culturală inestimabilă, transformând-o dintr-o localitate anonimă într-un reper pe harta culturală a României și o poartă de intrare în universul artei moderne mondiale.

Casa Memorială „Constantin Brâncuși”

Casa memorială „Constantin Brâncuși” este o construcție tradițională gorjencească de la sfârșitul secolului al XIX-lea, restaurată, pentru a reflecta autenticitatea epocii.

Vizitatorii pot admira mobilier țărănesc, unelte agricole și obiecte personale care oferă o imagine vie a copilăriei artistului și a mediului simplu, dar profund, din care a provenit. Deși Brâncuși a părăsit aceste meleaguri la o vârstă fragedă pentru a-și urma chemarea artistică, ecoul tradițiilor locale și al meșteșugurilor populare a rămas o sursă constantă de inspirație, vizibilă în puritatea formelor sale sculpturale.

Muzeul de Artă Digitală Teen Art Museum completează experiența culturală, oferind o perspectivă modernă asupra operei lui Brâncuși prin realitate virtuală.

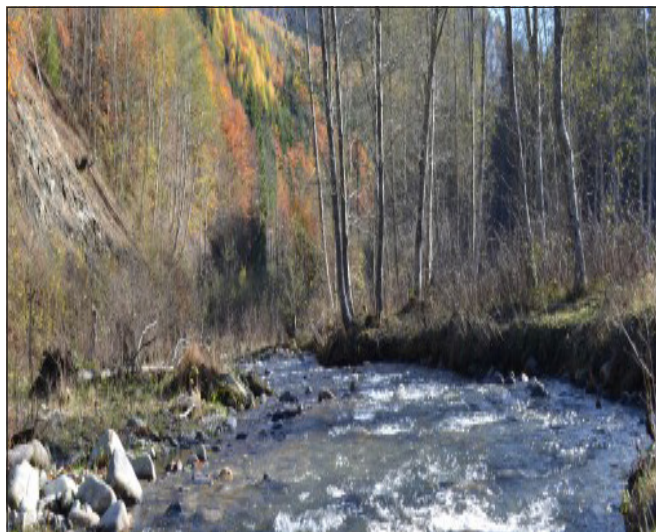

Pe lângă Casa Memorială „Constantin Brâncuși” și noul muzeu digital, comuna Peștișani și zona înconjurătoare oferă o varietate de alte obiective turistice, axate pe natură, istorie locală și patrimoniu religios.

Alte obiective turistice

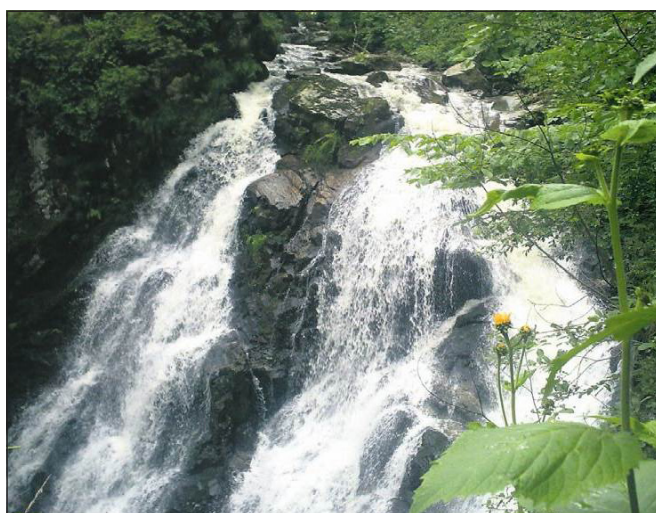
Valea Bistriței este un obiectiv turistic deosebit ce îți oferă priveliști minunate. Râul Bistrița străbate masivul muntos Vâlcan și curge, la vale, pe lângă Hobița. În munte, regăsim două baraje hidroenergetice, Barajul Vâja și Barajul Clocotis. Ansamblul de lacuri Complexul lacustru Vâja-Clocotiș face parte din complexul hidroenergetic Cerna - Motru - Tismana, unul dintre cele mai complexe amenajări hidroenergetice din România.

Cele două lacuri antropice sunt construite prin bararea râului Bistrița, primul baraj, cel din amonte, fiind barajul Vâja în spatele căruia s-a format lacul Vâja.

Barajul Vâja este realizat din anrocamente cu miez de argilă și are un volum de apă de aproximativ două milioane de metri cubi. Barajul Clocotiș este situat în aval și este realizat din beton în arc simplu, volumul lacului rezultat fiind de circa cinci milioane de metri cubi.

Pe Valea Bistriței se află Cascada Dracilor, „preferată de necurați”. De sute de ani, o legendă spune că oamenii au văzut dracii scăldându-se în miez de noapte și uscându-se, apoi, în jurul focului sau lunii.

Un alt punct de atracție îl reprezintă **Munții Vâlcan** ce încântă privirile turiștilor în orice anotimp. Accesul pe munte se face pe Valea Bistriței – satul Gureni sau pe Drumul Nemților (drum forestier construit de trupele germane pentru a ajunge în 1916 de la Câmpul lui Neag în Gorj. Calea de acces pleacă din satul Frâncești, acolo unde s-a și dat confruntarea dintre trupele

germane și soldații români, în afara celei de la Rasovița unde au ajuns nemții care au coborât de pe munte pe Valea Sohodolului.). Cele mai înalte vârfuri sunt Vârful Arcanu - 1760 m și Vârful Oslea - 1946 m.

Zona oferă peisaje montane pitorești și multiple trasee de drumetie pentru iubitorii de natură. Râul Bistrița adaugă farmecul natural al zonei, fiind un loc potrivit pentru plimbări și aer curat.

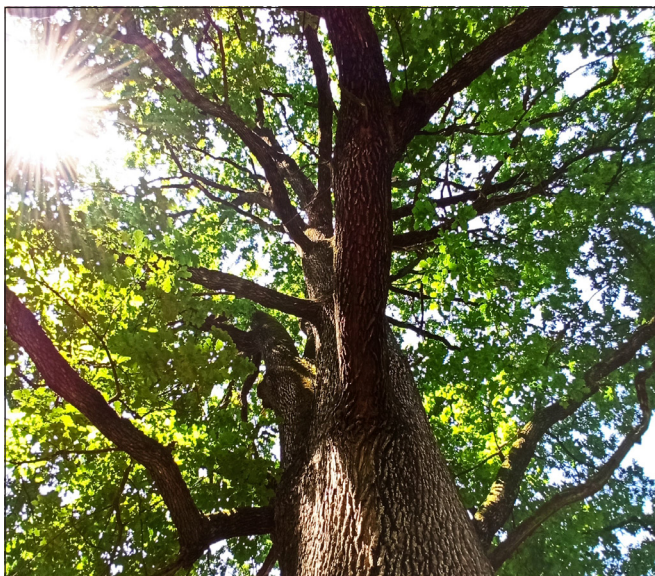

Peștera Cioarei din satul Boroșteni reprezintă o altă comoară a comunei noastre. Peștera Cioarei este o atracție de o mare importanță arheologică, fiind locul unde au fost descoperite cele mai vechi așezăminte omenești din Europa, datând de peste 50.000 de ani. Omul de Neanderthal și, mai târziu, Homo Sapiens, omul de astăzi, au trăit în această peșteră, ascunsă privirii, în desișul vegetației unui versant al Munților Vâlcanului. Prin poziționarea sa geografică, peștera a oferit omului paleolitic un cadru natural extrem de prielnic pentru exploatarea resurselor prin vânătoare, ca urmare a pendulării animalelor între munte și depresiunea care se deschide generos la ieșirea apelor din zona montană.

Stejarul secular din Brădiceni, parte a comunei Peștișani, este un punct de atracție local deosebit, datorită vârstei sale impresionante și poveștii care îl însoțește. Arborele se află în satul Brădiceni, chiar în spatele căminului cultural local, într-o poiană liniștită. Vârsta sa este estimată la peste 150 de ani, fiind plantat în 1864 de către logofătul Costache Goga. Plantarea a fost un gest de omagiu adus eroilor satelor din jur care s-au jertfit pentru alungarea cotropitorilor austrieci. Stejarul a fost plantat pe locul unde eroii noștri fuseseră înmormântați, spre a-și dormi somnul veșniciei. Autoritățile locale au inclus stejarul pe harta

turistică a comunei, recunoscându-i valoarea istorică și naturală.

Stejarul din Brădiceni nu este doar un simplu copac bătrân, ci o piesă vie din puzzle-ul istoriei și identității locale, un punct de referință care leagă trecutul de prezent și care merită conservat ca parte a patrimoniului național.

Acest stejar completează circuitul obiectivelor turistice din zona Peștișani, oferind o conexiune vie între istoria locală, tradiție și natură.

Ruta Cultural-Turistică a Bisericilor din Lemn

Comuna Peștișani se mândrește cu un patrimoniu valoros de arhitectură tradițională, evidențiat prin cele patru biserici de lemn din satele Peștișani, Frânțești, Hobița și Gureni, care sunt incluse în Ruta Cultural-Turistică a Bisericilor din Lemn din România. Aceste lăcașuri de cult sunt monumente istorice și reprezintă o mărturie vie a meșteșugului popular din zona Gorjului.

Biserica de lemn din Frânțești-Boașca

Aceste biserici reprezintă o parte esențială a patrimoniului cultural din Peștișani, completând circuitul turistic dedicat lui Brâncuși și oferind o perspectivă asupra spiritualității și tradițiilor locale.

Identitatea comunei Peștișani este indisolubil legată de moștenirea lui Constantin Brâncuși, satul Hobița fiind recunoscut internațional ca locul care a dăruit umanității pe unul dintre cei mai mari sculptori ai secolului XX. Această legătură transformă localitatea dintr-un punct oarecare pe hartă într-un centru de pelerinaj cultural pentru iubitorii de artă modernă. Zona este sursa de inspirație primordială care a modelat viziunea artistului, fiind considerată leagănul geniului brâncușian. Aici, în satul Hobița, veți simți vibrația pământului care a dat lumii un geniu.

Comuna Peștișani este o destinație ideală pentru ecoturism, oferind acces facil către peisaje spectaculoase. Proximitatea față de Valea Bistriței, Masivul Vâlcăni și Cheile Sohodolului o recomandă ca o bază excelentă pentru drumeții și relaxare în natură, păstrând în același timp un aer de autenticitate rurală.

Această așezare pitorească din județul Gorj nu este doar o destinație oarecare, ci un loc mirific care reușește să îmbine armonios trecutul istoric și tradițional cu prezentul cultural dinamic, fiind o mărturie vie a modului în care un singur om poate reconfigura destinul unei întregi comunități.

Fie că sunteți pasionați de artă, iubitori de natură sau pur și simplu căutați un loc autentic românesc în care să vă reîncărcați bateriile, Peștișaniul vă oferă o experiență de neuitat.

Vă așteptăm cu drag să descoperiți „**Tărâmul lui Brâncuși!**”!

Biserica de lemn din Gureni

ISTORIE ȘI COMUNITATE

Nicoleta BÎRNEA, profesor învățământ primar

Obiceiuri și tradiții în satele comunei Peștișani, Gorj

„Copiii... personajele centrale ale obiceiurilor”

Obiceiul Pițărăilor reprezintă una dintre cele mai importante tradiții ale sărbătorilor de iarnă din Gorj, păstrată în forma ei autentică în comuna Peștișani. Acest ritual are origini străvechi, precreștine, fiind legat de practicile de purificare și de celebrare a solstițiului de iarnă. În timp, odată cu expansiunea creștinismului, Pițărăii au devenit un colind al Ajunului, menit să vestească Nașterea Domnului și să aducă noroc în gospodăriile vizitate.

În comuna Peștișani, Pițărăii au loc în mod tradițional:

- ◆ în dimineața zilei de 20 decembrie (Ignatul), sau
- ◆ în Ajunul Crăciunului, în funcție de sat.

Obiceiul începe foarte devreme, uneori înainte de răsărit, atunci când primele cete de copii pornesc pe ulițele satului.

Copiii sunt personajele centrale ale obiceiului. Ei se organizează în grupuri de 5–10, având un conducător – numit în unele sate „vătaf”. Aceștia poartă în trăistuțe sau săculeți darurile primite.

Gospodarii îi primesc cu bucurie, pregătind colaci, fructe și alte daruri. În multe familii, femeile coc special „Pițărăii”, colaci ritualici care nu lipsesc niciodată din această datină.

În perioada premergătoare obiceiului, sătenii pregătesc:

- ◆ colaci rotunzi, tradiționali, oferiți copiilor;
- ◆ colăcei în formă de 8 sau de potcoavă;
- ◆ porți împodobite cu crengi de brad, ștergere țesute, colaci mari;
- ◆ în unele sate, focuri ritualice aprinse în seara dinaintea Ajunului.

Copiii pleacă devreme, purtând căciuli tradiționale, cojocel și brăie roșii. În Gureni și Hobița se folosesc uneori clopoței sau băte împodobite, care au rol de protecție simbolică.

Cea mai cunoscută formulă este: „Bună dimineața la Moș Ajun!”; „Ne dați ori nu ne dați?”. Aceasta este rostită scurt, uneori însoțită de mici strigături sau colinde locale. Gospodarii oferă:

- ◆ pițărăi (colaci) – elementul central al obiceiului;
- ◆ mere, nuci, covrigi;
- ◆ slănină sau cârnați – legătură cu Ignatul;
- ◆ dulciuri sau bani – adăugiri moderne.

Pițărăii marchează deschiderea perioadei de iarnă și sunt considerați aducători de noroc și sănătate.

Primirea colindătorilor este obligatorie; refuzul aduce ghinion conform credințelor locale.

Este un ritual de integrare în comunitate. Prin participare, copilul „intră în rândul colindătorilor”, ceea ce are valoare simbolică și socială.

Elemente specifice satelor din comuna Peștișani

• Hobița

- ◆ colinde scurte, cu elemente artistice;
- ◆ prezența unor mici jocuri ritualice;
- ◆ atmosfera tradițională specifică satului lui Brâncuși.

• Gureni

- ◆ obiceiul focurilor Pițărăilor;
- ◆ tinerii sar sau ocolesc focul, simbol al purificării.

• Seuca și Frâncești

- ◆ colaci special împlețiți;
- ◆ vătaful poartă un toiag cu panglici colorate;
- ◆ obiceiul este păstrat, dar modernizat;
- ◆ se aud clopoței sau instrumente simple ale copiilor.

Focurile aprinse la marginea satelor au rol:

- ◆ de protecție;
- ◆ de alungare a spiritelor rele ale iernii;
- ◆ de marcaj al trecerii simbolice către perioada luminii Crăciunului.

Obiceiul Pițărăilor din Peștișani este unul dintre cele mai vechi tradiții gorjenești. El îmbină datini precreștine cu elemente creștine, păstrând vie identitatea culturală a comunității. Deși modernizat în unele sate, Pițărăii rămân un reper cultural esențial, transmis din generație în generație.

Evenimente din viața comunității

Festivalul România Autentică - Hobița

Excelență în patrimoniul viu

Peste 125 de meșteri populari și artizani din toate regiunile țării – Constanța, Arad, Botoșani, Vrancea, Bistrița-Năsăud, Odorheiu Secuiesc, Cluj, Bihor, Sălaj, Mureș, Arad, Timiș, București, Argeș, Prahova, Brașov, Caracal, Dolj, Mehedinți, Caraș-Severin, Vâlcea, Gorj – au adus la Hobița frumusețea meșteșugurilor autentice.

Nume de referință în cultura tradițională românească, cinci meșteri populari recunoscuți ca Tezaur Uman Viu:

Bodescu Ana

Ciubotărița Constantin

Ilinca Alexandru

Manoli Constantin

Tantan Mioara

Festivalul RomânIA Autentică de la Hobița, inițiat ca idee de Cristina Chiriac, fondatoarea brandului Flori de Ie și președinta Confederației Naționale pentru Antreprenoriat Feminin (CONAF), a devenit un simbol viu al păstrării tradițiilor românești. Marca înregistrată RomânIA Autentică, creată de Cristina Chiriac, a prins rădăcini și a înflorit pentru că a găsit iubitori de tradiții dispuși să ducă mai departe visul început cu dragoste pentru patrimoniul românesc.

Turneul Stradivarius

Alexandru Tomescu a adus „Rapsodiile” în inima satului lui Brâncuși!

Muzica de vioară a atins infinitul! Sub vraja inconfundabilă a viorii Stradivarius, magia Rapsodiilor a răsunat în locul în care s-a născut geniul sculpturii moderne – Constantin Brâncuși.

În aceeași seară, a fost lansată și prima ediție a Festivalului „Rapsodia Florilor” – o poveste vizuală în care notele muzicale au prins viață din flori, chiar în curtea Casei Muzeu ”Constantin Brâncuși”.

Muzică rafinată.

Artă florală spectaculoasă.

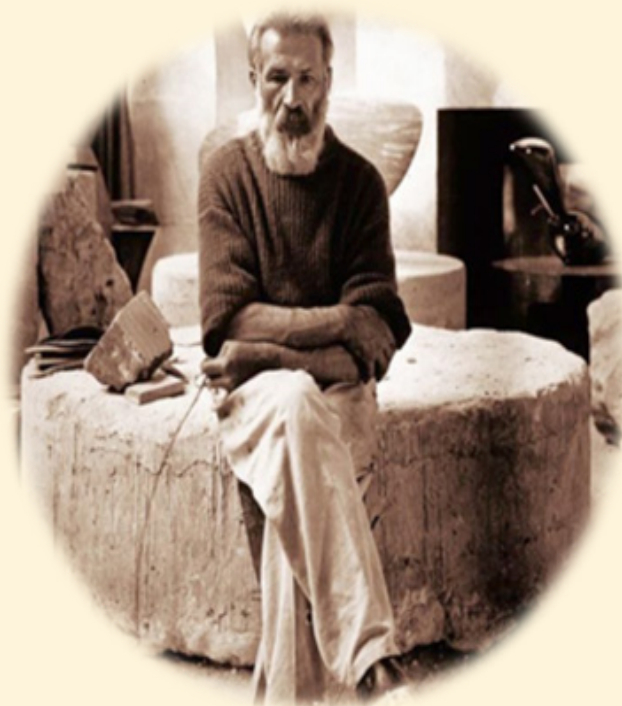
Patrimoniu cultural în aer liber.

150 DE ANI DE BRÂNCUȘI

MANIFESTĂRI DE ANVERGURĂ LA PEȘTIȘANI

În comuna lui Brâncuși, aici, acasă la Peștișani, acolo unde s-a născut ideea de infinit, autoritățile sărbătoresc 150 de ani de la nașterea celui care a schimbat arta lumii. Asociația „Discover Peștișani” pregătește acțiuni culturale dedicate lui Constantin Brâncuși, oamenilor locului și patrimoniului viu.

Dr. Ion MOCIOI

BRÂNCUȘI – 150 – OMAGIU

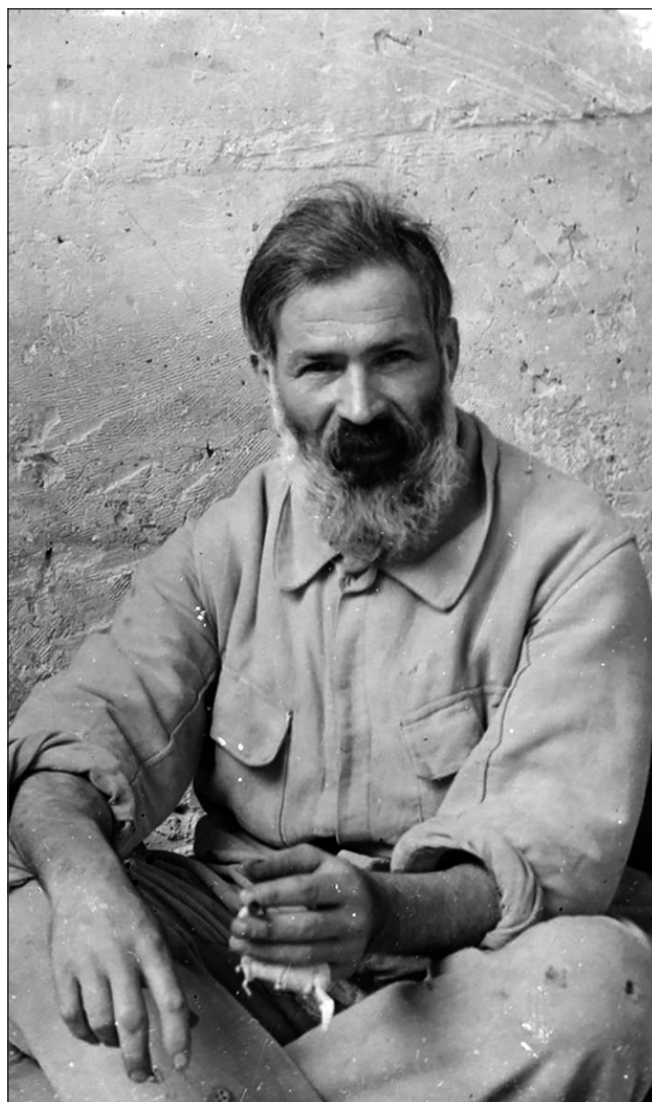
Acum 150 ani, la 19 februarie – așa cum este consemnat în certificatul ce poartă data de 21 februarie 1876 a fost să fie dat omenirii, în Hobița Peștișanilor, lângă zăvoiu Bistriței gorjene, unul dintre cei mai mari artiști ai tuturor timpurilor, Constantin Brâncuși. Aici, pe plaiul obârșiei sale, la vreme aniversară, evocăm cu venerație pe românul care, într-o viață de om dăruită artei, a creat o operă ce l-a consacrat ca părinte al sculpturii moderne universale, încununându-ne țara cu aureola unui frumos renume.

1. Dacă vrem să definim arta lui Brâncuși, trebuie să apreciem că ea este cultivarea unui limbaj artistic concentrat, inteligibil, suport al unor opere esențializate, cu realitate, care caută și exprimă sensul real al lucrurilor, pe căile simplității. Sculptura demiurgului hobițean este arta volumelor pline și a luminii fără umbre, rezultat al unei lungi evoluții a milenarei arte românești. Desigur, arta sa nu este o aventură în căutarea sterilă a noului, ci un salt spre universalitate, pornit din originalitatea culturii populare cu resurse vechi de inspirație, cu posibilități de a se adresa tuturor oamenilor printr-un spirit specific național. Fără să cadă în autohtonism îngust și în mimetism al folclorului și etnografiei românești, artistul genial a descoperit, prin trăsături ce reprezintă definirea de sine a românului și elemente ale unei facturi psihice armonioase și echilibrate, intimitatea vieții și general-umanul într-o modalitate nouă, dând un filon de aur conștiinței artistice moderne. Drumul ales este cel de la arhaic la modern și configurează o „soluție” dată artei contemporane.

Distanțele omenescului sunt mari în opera lui Brâncuși; în liniile lor universale se conturează o imensă rază de lumină, care este gândirea, element caracteristic al definirii și permanenței umane.

Meditația prilejuită de sculptură este o nouă definiție artistică a omului și, implicit, autoportretul lui Brâncuși.

Operele titanului gorjean, ca și poeziile filozofice eminesciene, sunt opere ale luminii și energiei luminoase; ele dau impresia că sculptorul meditează sculptând lumina. Transformarea masei

sculpturale în lumină se face prin compromiterea golurilor și a umbrelor, dar mai ales prin plinuri șlefuite, care realizează dematerializarea formei, și, prin aceasta, energetizarea cosmosului, ceea ce înseamnă înnobilarea conținutului artei printr-un mai mare grad de intelectualizare și relevare a esențialității luminii reale.

O astfel de inovație în artă comprimă imaginativ spațiul, în corelație cu timpul, și fiecare operă pare o flacăra nestinsă, ce se renaște mereu, ca o descătușare succesivă de energii optimizante, o fluiditate energetică în care se contopesc în infinit timpul și spațiul. De aceea, operele din ciclul „Păsările”, mai ales „Pasărea în văzduh”, alungesc forma artistică ovoidală, tensional, până la explozie de energie, de lumină, ca flăcări ce se înalță

uimitor, ca materie ce se volatilizează în infinitul mișcării.

„Coloana infinită” de la Târgu-Jiu, înlăturând efectul umbrelor din construcția romboidală prin culoarea în galben, este aceeași flacăra în renaștere perpetuă, este ieșirea din sculptura închisă, este spațiul infinit în contopire cu infinitul timpului. Și alte lucrări brâncușiene, inclusiv bizara „Țestoasă zburătoare”, sunt forme-simbol care sugerează infinitul mișcării; toate sunt în mișcare spre verticalitate, luând contur fusiform și fluid, care le absoarbe volumul și materialitatea, devenind zbor neîntrerupt, o formă a energiei ce se transformă în lumină ineputabilă. „Zborul, ce fericire!” – spunea, cu tâlc, Brâncuși.

O astfel de artă cere o nouă organizare internă a formei sculpturale, care se transformă în sintetism plastic de concentrare simbolică, astfel ca forma să prezinte o infinitate de forme. De aceea, Brâncuși a ales ca formă de bază, în arta-i înnoitoare, forma ovoidului, a oului cosmic, care cuprinde toate formele și poate învinge gravitația, poate strânge spațiul și timpul în formă primordială, tensională, unică, poate fi, așa cum i-a zis sculptorul însuși, „Începutul lumii”. Este aici și intimul raport dintre structurile existenței umane și structurile cosmice, și unitatea care subordonează diversitatea lumii obiective.

Dintre simbolurile brâncușiene, cel al globalului originar a fost urmărit cu tenacitate, de artist, în cei peste 50 de ani dăruite creației.

Explozia metaforică a oului secționat din „Prometeu” brâncușian, „Domnișoara Pogany”, „Primul strigăt”, clepsidrele din scaunele „Mesei tăcerii”, ochiul din „Poarta sărutului” ș.a. este absolutul artei pure, inimitabile.

E arta veche a satelor române, contopită azi în arta lumii întregi.

2. Sculptura care a devenit punct de vârf al artei moderne, „**Coloana Infinită**” este una din capodoperele realizate de Constantin Brâncuși (1876-1957), la Târgu-Jiu, un oraș din România, situat aproape de masivul Parâng din Carpații Meridionali. Zveltă, înaltă de 29,33 m, metalizată în galben auriu, această lucrare monumentală străjuie de o jumătate de secol promontoriul din partea de răsărit a străvechiului oraș de pe Jiu, o localitate de pe paralela 45°. Se ridică la extremitatea „**Căii Eroilor**”, o stradă astfel denumită de artist

pentru a sugera tema de bază a creațiilor sale din acest oraș. La capătul celălalt al acestei „via sacra”, pe malul râului Jiu, se află „**Masa Tăcerii**”, și Grădina publică în care se intră prin „**Poarta Sărutului**”.

Neobișnuitele sculpturi târgujiene în aer liber, împreună cu celelalte cicluri de opere aflate în marile muzee de artă ale lumii, au confirmat celebritatea lui Brâncuși, cel ce este cu adevărat considerat „una din cele mai mari figuri ale artei din toate timpurile” (Jean Cassou), „artistul major al secolului XX” (Jacques Lassaing), „cel mai mare sculptor al secolului” (Pietre Gueguen). Oferindu-le patriei și orașului copilăriei sale, fără a cere drepturi de autor, artistul român „a făcut pentru țara lui ceea ce pentru alte țări n-au putut face decât regii și împărații”, așa cum recunoșteau concetățenii săi la momentul inaugural din 1938.

Împrejurările realizării unui ansamblu de lucrări monumentale, de către Brâncuși ajuns la vârsta de 60 de ani, au fost determinate de sprijinul direct al municipalității și guvernului și de oferta tuturor cheltuielilor din partea Ligii Femeilor din Gorj, care au dorit ridicarea unei sculpturi impunătoare pentru apoteozarea jertfei soldaților români din timpul primului război mondial.

Artistul a răspuns invitației la 11 februarie 1935, printr-o scrisoare adresată sculptoriței Milița Petrașcu. A sosit la Târgu-Jiu cu proiectul „**Coloanei Infinită**”, pentru ridicarea ei, în 1937. A extins proiectul și a lucrat, cu intermitență, timp de doi ani. Lucrările au fost dezvelite și donate orașului în toamna anului 1938.

Venit de la Paris în iunie 1937, Brâncuși a intenționat să ridice la Târgu-Jiu un singur monument, „**Coloana Infinită**”, din metal, după modelul variantei create încă din 1917 și expusă în grădina unui prieten francez. În timpul pregătirii lucrului, s-a hotărât să creeze din piatră și celelalte opere, legate într-un ansamblu cu aceeași temă, și să le amplaseze pe „**Calea Eroilor**”, care traversează orașul de la vest spre est.

Orașul Târgu-Jiu s-a transformat, în 1937, într-un adevărat șantier. Pentru trasarea străzii „**Calea Eroilor**” și realizarea ei, guvernul a oferit fondurile, la intervenția directă a primului ministru Gheorghe Tătărescu, originar din Târgu-Jiu, unde soția sa, Arethia, activa în fruntea Ligii Femeilor din Gorj, susținătoarea fondurilor pentru lucrările de artă aflate în

execuție. Sculptorul a condus direct operațiile de proiectare și execuție a „**Coloanei Infinită**”, la Petroșani, și de amplasare a acesteia, la Târgu-Jiu. A lucrat efectiv, din piatră, „**Poarta Sărutului**” în Grădina publică (1853), traversată de „**Calea Eroilor**”, și „**Masa Tăcerii**”, pe digul râului Jiu, unde în 1916 s-au dat lupte pentru apărarea orașului.

Lucrările au fost definitivitate în anul 1938, prin metalizarea „**Coloanei Infinită**” cu sprijinul unei firme elvețiene, finisarea „**Porții Sărutului**” și a două bănci din piatră cu ajutorul pietrarului Ion Alexandrescu, realizarea „**Aleii Scaunelor**” și a unei noi variante a „**Mesei Tăcerii**” la o firmă din Deva și amenajarea acestora pe locul păstrat până, astăzi Cele douăsprezece scaune ale „**Mesei Tăcerii**” și cele treizeci de scaune ale „**Aleii Scaunelor**” au fost amplasate în august 1938, de sculptorul însuși, astfel ca acestea să păstreze o anumită relație între ele și o grupare anumită, pentru a sugera anumite semnificații. Astfel, scaunele rotunde sunt egal distanțate pe o circumferință în jurul „**Mesei Tăcerii**” iar cele treizeci de scaune cu bază pătrată sunt distribuite câte trei în câte cinci nișe de pe fiecare parte a aleii. La 20 septembrie 1938, Brâncuși a călătorit la Paris, de unde a fost invitat în octombrie pentru inaugurarea Ansamblului Sculptural de la Târgu-Jiu.

Din toate operele ansamblului, „**Coloana Infinită**” l-a preocupat pe Brâncuși cel mai mult, aceasta punându-i probleme privind calitatea materialului și transpunerea lui în lucrare. Are o greutate totală de aproximativ 29 de tone, din care miezul de oțel are 15 tone. Cele 15 romboide întregi și două înjumătățite provin prin suprapunerea a 16 scaune care au modelul celor din „**Aleea Scaunelor**”, ceea ce transformă „coloana...” orizontală a scaunelor din alee în „coloană...” verticală a acestora. Fiecare „mărgică” sau romboedru aparent din „**Coloana Infinită**” are circa 860 kg, greutatea totală a elementelor fiind de 14.226 kg. Întreaga construcție este fixată într-un cub de ciment (5x5x5 m) subteran, cu ajutorul unei baze de încastrării din oțel, de 2,47 m, ceea ce îi asigură verticalitatea. Romboedrele, realizate după o formulă de zveltețe dată de laturile suprafețelor lor orizontale (45 x 90 x 45 cm) sunt goale în interior. Ele sunt înșirate pe miezul de oțel tritonsonat, ca niște mărgeli pe un fir de ață. Nu sunt sudate, sunt fixate prin

distanțare față de miez cu ajutorul unor pene interioare și se lasă alăturate prin propria lor greutate.

Metalizarea „**Coloanei Infinită**” s-a înfăptuit în iunie-iulie 1938, din alamă de culoare galbenaurie, după precizarea făcută de sculptor într-o telegramă din septembrie 1937 trimisă constructorului ing. Ștefan Georgescu-Gorjan („*Trebuie ca metalizarea să fie galbenă*”). Asemenea operație a fost anticipată de decaparea prin sablare a suprafeței romboedrelor metalice, cu ajutorul nisipului de cuarț. La metalizare a fost folosită sârmă de alamă pură, aplicată sub formă de jet fierbinte, proiectată cu un pistol special. Remetalizări ale „**Coloanei Infinită**” s-au întreprins în 1965- 1966 și 1975-1976, ultima dintre acestea fiind protejată și de straturi succesive de lac anticoroziv, precum și după 2000.

Formele sculpturilor brâncușiene de la Târgu-Jiu au fost viu comentate de autorizate voci critice. S-au făcut apropieri între acestea și formele sculpturilor cubiste, datorită geometriei recunoscute a acestora. S-a recunoscut totodată că operele lui Brâncuși trebuie apropiate de obiectele obișnuite ale vieții țaranului român – masa, scaunul, banca, poarta, lada, stâlpul etc., – care, prin stilizare și abstractizare, concentrează diverse forme iar realitățile se păstrează în esențe, cu bogate și neașteptate semnificații. Într-adevăr, în „**Masa Tăcerii**” se recunoaște „masa rotundă” din gospodăria românească; în „**Poarta Sărutului**” se regăsesc poarta casei țărănești și lada de zestre; în „**Coloana Infinită**” se păstrează forma stâlpului casei.

Toate aceste forme sunt suportul temei eroice cerute lui Brâncuși de comanditarii operelor de la Târgu-Jiu. „**Masa Tăcerii**” sugerează obiceiul de a oferi o masă în amintirea eroilor dispăruți în luptă, „**Poarta Sărutului**” este un arc de triumf pentru apoteoza victoriei în războaie, „**Coloana Infinită**” amintește de sulița de pe mormântul voievozilor români pentru glorificarea acestora. Forma clepsidrică a scaunelor din jurul „**Mesei Tăcerii**”, din „**Aleea Scaunelor**” și din „**Coloana Infinită**” îmbogățește Ansamblul sculptural de la Târgu-Jiu cu o nouă semnificație, aceea a timpului, iar păstrarea în „**Poarta Sărutului**” a simbolului lucrării brâncușiene „**Sărutul**” (1907-1908) întărește o nouă semnificație, a păcii, și încrederea optimistă în viață, muncă, dragoste și iubirea între oameni.

150 DE ANI DE BRÂNCUȘI

Prof. Dr. Moise BOJINCĂ

Succinte repere din viața lui Constantin Brâncuși

„Deșteaptă-te, om,
Pe drumul bun pornește,
Învinge trândăvia și lenea ce te oprește,
Tu ca vulturul te-avântă spre sferile senine,
Darul lumii cântă, uită-te pe tine!”

Constantin Brâncuși¹

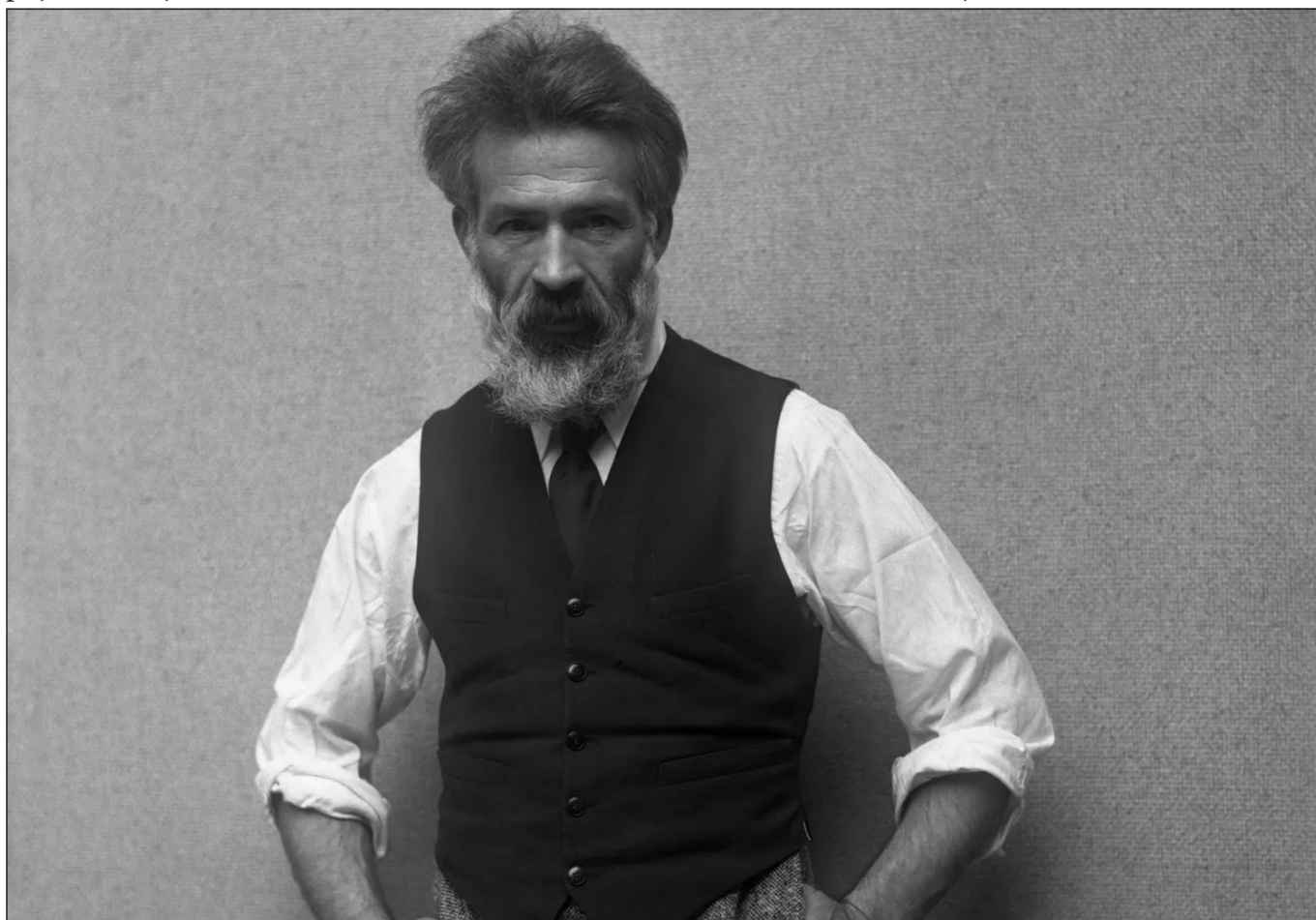
Împlinirea a 150 de ani de la nașterea titanului de la Hobița este un eveniment deosebit, cu rezonanțe profunde în rândul comunității peștisenene și nu numai.

valorilor culturale autentice ale zonei și nu numai, ceea ce poate conferi identitate în această lume a diversității.

Un alt moment mai favorabil de debut al unei publicații nici nu putea fi.

În acest context, subliniem că venerarea înaintașilor și, cu atât mai mult, a celor care au făcut ca România să fie cunoscută pe toate meridianele lumii este o perenă datorie.

Indiscutabil inegalabilului sculptor hobițean Constantin Brâncuși, născut la 19 februarie

În acest context, apreciem ca foarte bine venită hotărârea colectivului de cadre didactice al Liceului „Constantin Brâncuși” din Peștișani de a începe, cu acest prilej, editarea și publicarea unei reviste îndeosebi de către elevi dedicate marelui sculptor și inegalabilei sale opere.

Este un motiv de speranță și mândrie pentru renașterea comunității pe linia redescoperirii

1876,² îi revine un loc de cinste în rândul celor care au înscris România în sanctuarul sfânt al umanității.

Prinosul nostru de recunoștință constituie, în același timp, un temei de angajare a redescoperirii saltului său spre înălțimi și peste timp, izvorât din

¹ Aceste versuri exprimă „crezul brâncușian”. A se vedea, Adrian Marga, Societatea nesigură, Editura Niculescu, București, 2016. p. 349.

² În multe lucrări privind viața sculptorului Brâncuși nașterea lui e consemnată pe data de 19, 20 sau 21 februarie 1876 pornind de la interpretarea neatentă a actului său de naștere întocmit „în luna februarie, ziua douăzeci și unu, ora nouă, de dimineață”. A se vedea, Ion Mocioi, Constantin Brâncuși – viața, Editura Spicon – Drim Edit, Tg. Jiu, 2003, p. 8.

curata vocație artistică, din acele virtuți estetice și morale ale patrimoniului cultural românesc, cărora le-a dat expresie în întreaga-i creație.

Omagierea lui Brâncuși presupune înțelegerea necesității de a rămâne pentru totdeauna copii, căci așa după cum spunea el „când n-om mai fi copii, vom fi murit de mult!”

Lucrul acesta a fost evidențiat de modul său de manifestare ca un copil zvăpăiat, care a dorit să fie independent încă de la o vârstă foarte fragedă.

Acest uriaș cu fruntea-n lună și barba răvășită în căderi de nor alb, care tronează peste lume ca un demiurg, avea să devină un magician al formei sculpturale și o culme de referință pentru toate veacurile viitoare, ca urmare a unei trude artistice neobișnuite.

Ca deschizător de drumuri în sculptura modernă, s-a format îndelung, trecând prin ani grei de muncă și școlarizare, de meditație asupra moștenirii artei populare, a evoluției artei românești și universale.

Astfel, în primul său an de școală (1883), a plecat de acasă, fiind găsit de mama sa la Târgu-Jiu și a fost adus înapoi la Hobița.

După un un an, în timp ce era elev în clasa a-II-a, a fugit din nou din localitatea natală, supărat că fusese pedepsit de către învățătorul său, Constantin Dajicu, ca urmare a faptului că scrijelase cu briceagul banca din sala sa de clasă.

În 1887 a plecat iarăși de acasă la Tg-Jiu, pentru a deveni ucenic la boiangeria lui Ion Mosculescu, dar a fost readus la Hobița. În anul următor a fugit iarăși, de data aceasta la Slatina, unde s-a angajat ca băiat de prăvălie.

Anul 1889 îl găsește pe Constantin Brâncuși la Craiova, unde se angajează la birtul fraților Spirtaru, din Piața Gării, muncind câte 18 ore pe zi, pentru a face „avere”, după cum spunea el atunci.

Va rămâne în capitala Olteniei nouă ani. Aici, în anul 1893, a început cursurile Școlii de Meserii, unde a obținut note excelente, fiind chiar bursier.

La 31 august 1895 a fost admis la specializare, la secția sculptură în lemn, pe care a absolvit-o în 1897, pe primul loc, între cei 16 colegi.

În același an a modelat bustul lui Gheorghe Chițu, fondatorul școlilor de meserii fiu și chiar primar al Craiovei înainte de a ajunge și membru al Academiei Române³.

³ A se vedea, Alexandru Buican, Brâncuși o biografie, Editura Artemis, București, 2006, p. 50.

La 30 septembrie 1898 s-a înscris la Școala Națională de Arte Frumoase din București, la secția sculptură a profesorului Ion Georgescu în baza diplomei nr.145 eliberată la 28 septembrie 1898 de școala de Arte și meseri din Craiova. Tot în acest an a debutat în cadrul Expoziției regionale de la Craiova, unde a expus același bust al lui Gheorghe Chițu, bucurându-se de aprecierea tuturor.

Timp de doi ani, între 1900–1902, a realizat, cu sprijinul doctorului Dimitrie Gerota, lucrarea cunoscută sub denumirea „Ecorșeu”, ce înfățișează reprezentarea corpului omenesc, și care a fost premiată cu medalia de bronz. Precizia detaliilor lucrării a făcut ca aceasta să fie utilizată în școlile românești de medicină, după ce a fost multiplicată în câteva copii.

La 24 septembrie 1902 i s-a acordat diploma de absolvire a Școlii de Arte Frumoase, fiind al doilea în promoția sa.

În anul 1903 a creat prima sa sculptură deosebită: bustul generalului dr. Carol Davila, care a fost amplasat în fața Spitalului Militar din București.

Anul 1904 este cel al plecării sale din România. A pornit pe jos spre Paris, oprindu-se perioade mai lungi la Budapesta și la Viena. Apoi, s-a stabilit o vreme la München, unde a frecventat cursurile Academiei Regale de Belle-Arte. Pentru a-și putea achita cheltuielile, a practicat inclusiv meseria de fermier.

Apoi, a mers în Elveția, iar de acolo a plecat cu trenul la Paris, unde a ajuns la 14 iulie 1904 de Ziua Națională a Franței. Ulterior, Brâncuși glumind cu prietenii afirmă că „Franța și-a primit cu fanfară și onoruri militare”⁴.

Aici a închiriat, împreună cu un alt român, Daniel Poiană o cameră în mansarda unei case.

În 1905, Constantin Brâncuși, la intervenția ministrului român Grigore G Ghia, a fost acceptat să susțină examenul de admitere la cursul de sculptură al Școlii Naționale Superioare de Arte Frumoase din Paris devenind elevul lui Mereie.⁵

În 1906, Constantin Brâncuși a expus pentru prima oară în Franța în cadrul Salonului de Toamnă de la Paris, unde și-a transportat singur lucrările cu ajutorul unei roabe.

⁴ A se vedea, Sorin Trâncă, Drumul lui Constantin. Evadarea lui Brâncuși din România o reconstituire cu fotografiile autorului, Editura Humanitas, București, 2023, p. 12.

⁵ A se vedea, Alexandru Buican, op.cit., p. 90.

În ianuarie 1907, la intervenția Reginei Elisabeta a României, a fost acceptat ca practicant în atelierul celebrului sculptor francez Rodin, pe care l-a părăsit destul de repede, fără a vrea să-l supere justificând că „*Nimic nu poate crește la umbra marilor copacii.*”⁶

Reticențele sale au ajuns la urechile lui Rodin care a spus că : „Are dreptate” afirmând că „Este la fel de încăpăținat ca și mine.”⁷

Rezultatele sale artistice de excepție au început să apară din acel an, 1907, prin lucrările: *Capul unei fete tinere, Sărutul și Cumințenia Pământului.*

În 1909, a sculptat în lemn primele coloane, iar în anul 1913 și-a făcut debutul pe continentul american, unde câteva din lucrările sale au fost expuse la New York.

Au urmat ani buni în care Constantin Brâncuși a creat o serie de opere de artă extrem de valoroase, care au fost expuse, pe rând, în cele mai importante capitale europene și care au devenit piese de bază în colecții de prestigiu.

În 1914 a revenit în România, la București, dar s-a întors destul de repede în Franța ca urmare a faptului că nu a fost bine primit de personalitățile culturale ale vremii

Acest nefericit incident l-a făcut pe Tudor Arghezi să afirme că: Brâncuși a trebuit „să-și ia pietrele și să plece. Ceea ce n-a putut fi apreciat în România, va găsi loc într-o colecție străină pe lângă clasici”⁸

În 1920, la invitația lui Camil Ressu, s-a reîntors în țară, unde a rămas până în anul următor. Apoi a plecat din nou la Paris, unde a dat lumii o nouă gândire despre univers și despre om, printr-o imensă și neîncetată strădanie care a uluit pe cei mai pesimiști în destinele artei secolului al XX-lea.

Constantin Brâncuși rămâne un nepuizabil artist și nebănuit creator ce poate fi permanent redescoperit și mereu prietenul artistilor, a criticilor și istoricilor de artă ca și al nostru al tuturor românilor.

Schițele biografice și evocările privind complexa sa personalitate vor fi mereu îmbogățite prin cercetarea exigentă asupra trecerii sale prin viață și a celui șir de întâmplări minunate de care el însuși s-a bucurat.

Gândul de a realiza opere în țara natală nu l-a părăsit niciodată și, în 1930, a discutat, dar fără

concretizare, cu primarul de atunci al Bucureștiului despre ridicarea unei „Coloane infinite” pe care sculptorul o vedea înălțată de cel puțin 50 m și amplasată în una din piețele capitalei.

Această idee a început însă să prindă contur abia în 1935, când Liga Națională a Femeilor din județul Gorj, condusă de Arethia Tătărescu (soția prim-ministrului de atunci, Gheorghe Tătărescu), i-a propus să realizeze o astfel de coloană la Târgu Jiu, ca monument de pomenire și recunoștință a eroilor români căzuți în Primul Război Mondial.

Opera a fost finalizată în 1937, alături de alte două realizări de excepție, *Poarta Sărutului și Masa Tăcerii.*

Prin crearea Ansamblului sculptural la Târgu Jiu, pe pământul străbun, în apropierea localității natale, Hobița, sculptorul și-a desăvârșit legământul cu țara.

După finalizarea lucrărilor, Brâncuși a plecat din nou din țară, revenind cu prilejul inaugurării Complexului artistic la 27 octombrie 1938.⁹

Opera sa răscolește profund gândirea și simțirea, sporește creativitatea umana.

Prin operele sale dar, mai ales, prin cele realizate la Târgu Jiu, ne aduce în singura realitate adevărată, a esențelor exprimate prin transfigurarea vieții, procurând: bucurie, pace, lumină și libertate.

Cioplind cu ochii mintii sculpturii „o viziune a iubirii noastre”, Brâncuși a redezlegat cursul firesc al lumii perene, potrivit careia misterul fecundității și al morții rămâne însuși misterul acestei iubiri care va supraviețui și dincolo de mormânt.

O singură dorință i-a rămas neîmplinită, și anume aceea pe care a mărturisit-o arhiepiscopului Bisericii Ortodoxe din Paris, Teofil Ionescu, pe patul de moarte: „Mor neîmpăcat sufletește, că nu pot să-mi dau sufletul în țara mea, iar, material, că voi putezi în pământ străin, departe de ființa cea mai dragă, mama mea!”¹⁰

A trecut în veșnicie la 16 martie 1957.

⁹ În legătură cu controversa participării sau neparticipării lui Brâncuși la recepția Complexului sculptural de la Tg. Jiu a se vedea Micu Marcu „Brâncuși la Târgu Jiu” în volumul Omagiu lui Brâncuși, 1976, p.69; Matei Silvan, „Memoria Brazdeii”- Monografia comunei Peștișani, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004.

¹⁰ A se vedea Constantin Zărnescu, În loc de prefață „Românitatea și Creștinătatea lui Constantin Brâncuși – sculptorul ortodoxiei”, în cartea lui Horea Munteanu, „Dincolo de Brâncuși”, Ed. Gedo, Cluj-Napoca, 2008, p.9.

⁶ Idem, p. 112.

⁷ Ibidem.

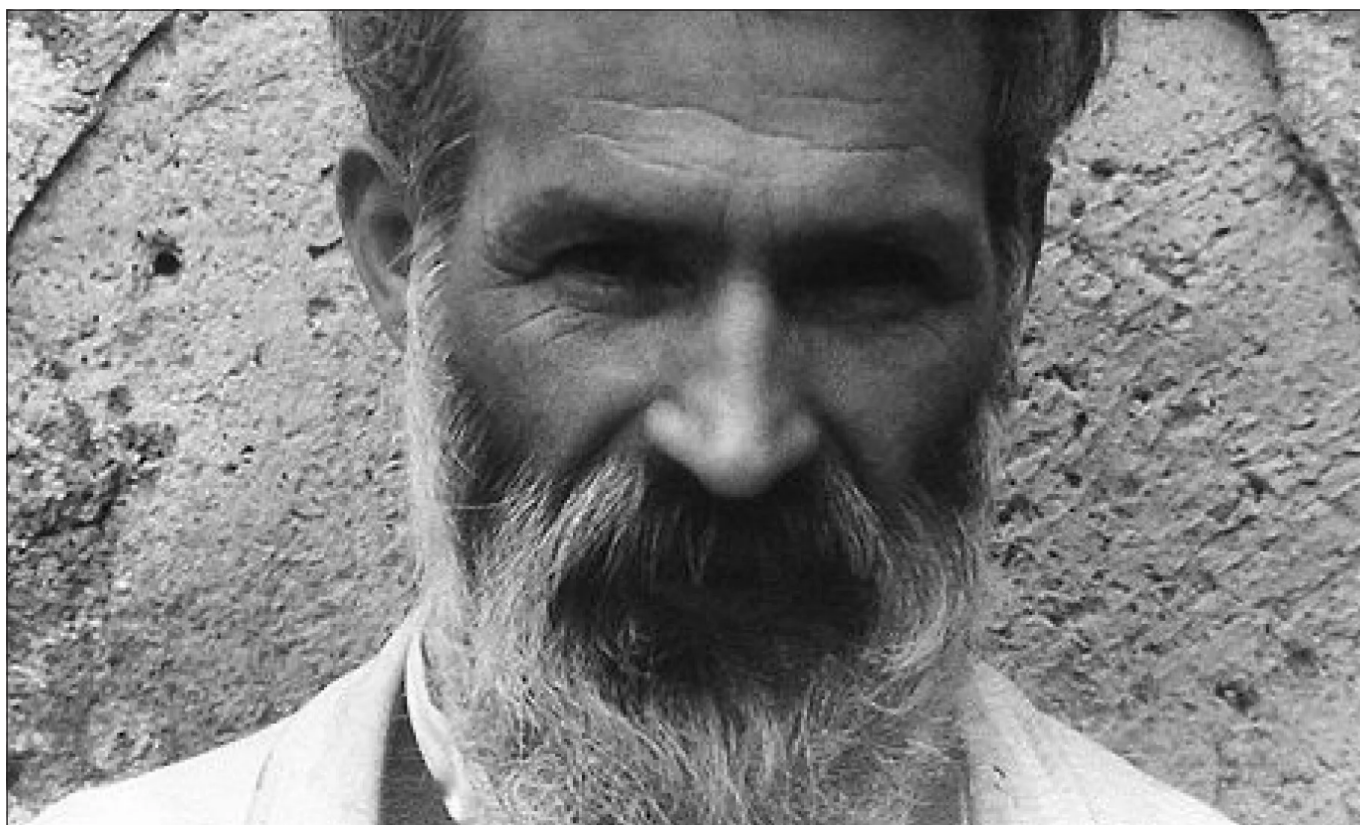
⁸ Alexandru Buican, op. cit., p.185.

<https://xpressnews.ro>

Constantin Brâncuși, românul care a învățat piatra să zboare

150 de ani de la nașterea sculptorului care a schimbat pentru totdeauna arta lumii

În 2026, România îl comemorează pe Constantin Brâncuși, artistul plecat desculț din Gorj, ajuns simbol universal al libertății artistice și al esenței pure.

Primăvara anului 1904. Dintr-un sat mic de la poalele Carpaților, din județul Gorj, un tânăr pornește la drum. Are mâinile bătătorite, hainele uzate și o valiză de lemn făcută chiar de el. Nu are bilet, nu are bani, nu urcă într-un tren. Pleacă pe jos spre Paris, cu o vioară, un briceag și o hotărâre care, pentru mulți, pare o nebunie.

Numele lui este **Constantin Brâncuși**. Peste ani, lumea avea să spună despre el că este omul care a învățat piatra să zboare.

Drumul desculț spre Paris

Pe drum, Brâncuși cântă prin cârciumi pentru o farfurie de mâncare. Doarme în hambare și sculptează lemnul cu mâinile obosite: o mână, un chip, o pasăre. Le lasă gazdelor sale sculpturi în schimbul adăpostului, ca și cum ar lăsa bucăți din sufletul lui.

La graniță este oprit și privit cu suspiciune.

— *Unde mergi?*

— *La Paris.*

— *Pe jos? Ești nebun?*

Brâncuși zâmbeste.

— *Poate. Dar nebunul care merge înainte ajunge mai departe decât cel care stă pe loc.*

După 44 de zile ajunge la Viena, după două luni la München, iar după aproape un an, cu pantofii găuriți și hainele rupte, pășește în Paris.

„Am recomandări de la lemn”

Se înscrie la o școală de arte. Profesorii îl întreabă dacă are recomandări. Brâncuși ridică palmele crăpate și răspunde simplu:

— *Da. De la lemnul care m-a ascultat toată viața.*

Anii trec. Formele sale devin tot mai simple, dar mai vii. Renunță la detalii, la aripi, la pene. Nu mai vrea să copieze natura, ci să-i surprindă esența.

„Arta nu trebuie să imite natura, ci să o transfereze”, va spune mai târziu.

Procesul care a schimbat definiția artei

Momentul decisiv vine când trimite una dintre sculpturile sale în America: o pasăre din bronz lustruit, fără aripi, fără pene, doar zbor pur. La vamă, funcționarii râd.

— *Ce e asta?*

— *Artă*, răspunde Brâncuși.

Lucrarea este taxată ca obiect industrial, cu o taxă vamală de 40%. Brâncuși refuză să plătească și deschide proces. Cazul ajunge într-o instanță din Manhattan.

Judecătorul cere să vadă sculptura. Când lumina dimineții cade pe bronzul lucios, sala amuțește. Chiar și cei care râdeau încep să înțeleagă că privesc ceva ce nu seamănă cu nimic cunoscut.

Verdictul este istoric: **Lucrarea este, fără îndoială, o operă de artă.** Faptul că nu seamănă cu o pasăre nu îi anulează valoarea artistică — o confirmă.

Procesul Brâncuși schimbă pentru totdeauna definiția legală a artei în Statele Unite și deschide

drumul recunoașterii oficiale a artei abstracte și modernismului.

Român până la capăt

Brâncuși nu sărbătorește victoria. Spune doar atât: „N-am vrut să dovedesc nimic. Am vrut doar să arăt că și piatra poate zbura.”

Refuză cetățenia franceză. Semnează mereu la fel: **Constantin Brâncuși, român.**

Când este întrebat de ce a mers pe jos până la Paris, răspunde liniștit: „Pentru că atunci când mergi încet, auzi mai bine cine ești.”

150 de ani de la nașterea lui Constantin Brâncuși

În 2026, România și lumea întreagă îl comemorează pe **Constantin Brâncuși**, la **150 de ani de la nașterea sa**. Sculptorul plecat desculț din Gorj a ajuns să schimbe pentru totdeauna arta

universală, fără să-și renege vreodată rădăcinile. „Când am plecat din țară, am luat cu mine esența pământului românesc. Din ea am făcut artă.”

Este mai mult decât o lecție de istorie a artei. Este o lecție despre curaj, identitate și esență. Despre un român care a arătat lumii că simplitatea poate fi infinită și că zborul nu are nevoie de aripi.

150 DE ANI DE BRÂNCUȘI

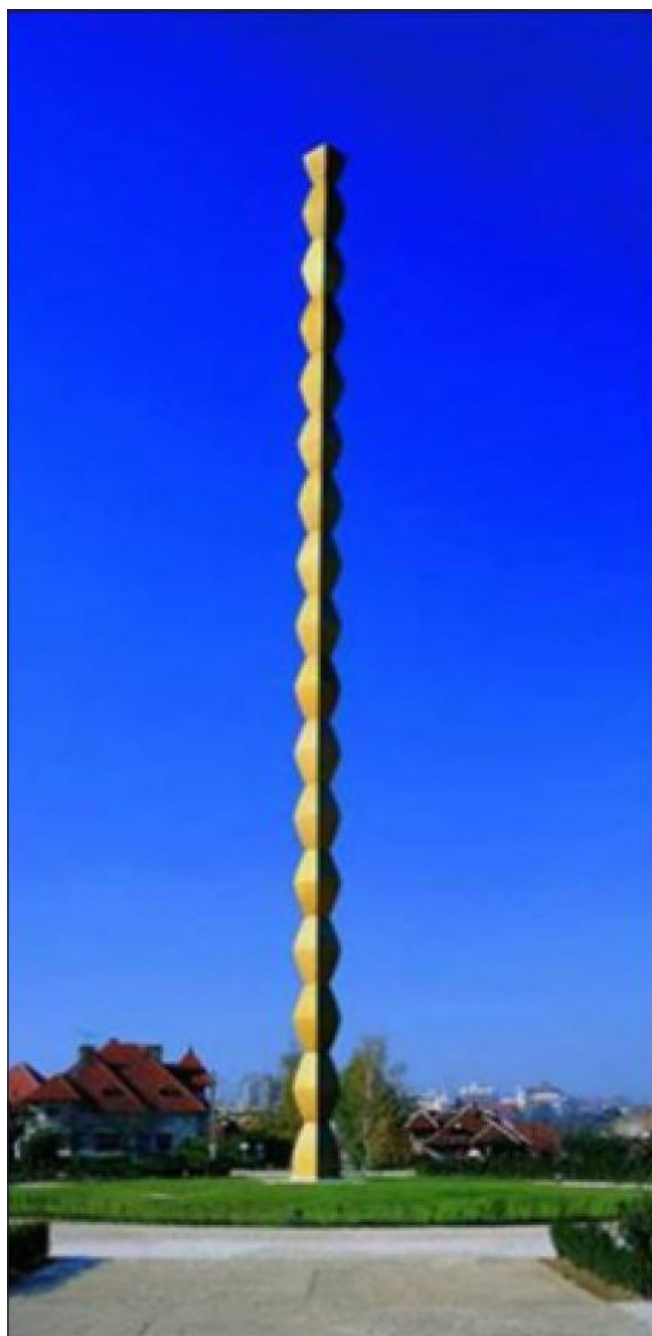
Academician Dr. Victor Crăciun

Viața lui Brâncuși de Ion Mocioi

A reconstitui calea vieții oricărei personalități adevărate înseamnă o strădanie cu totul ieșită din comun și nu întotdeauna încheiată cu succes. Dar când acea personalitate a fost definită drept geniul se înțelege că efortul devine de zeci de ori mai mare, mai ales atunci când lipsesc documente și mărturii hotărâtoare, cum s-a întâmplat în cultura noastră și cu Eminescu, și cu Brâncuși. Beneficiind de un istoric literar dedublat de romancier, Eminescu a găsit în Ion Călinescu evocatorul de excepție care a știut să suplinească atâtea necunoscute prin presupuneri elocvent demonstrate, lăsând însă și locul misterului care șade chiar bine când este vorba de un poet.

De ce să nu se fi întâmplat și în cazul lui Brâncuși reconstituit, rând pe rând, de V. G. Paleolog, Peter Neagoe, Petre Pandrea, Petre Comarnescu, Barbu Brezianu și acum de Ion Mocioi. Am numit numai autorii de cărți **integrale** privind viața lui Brâncuși nu cercetările referitoare la activitatea sa totală sau parțială. Toți sunt eminenți cunoscători ai personalității sculptorului, primii patru având avantajul de al fi cunoscut îndeaproape pe artist, fiecare aducându-l prezentului în chip distinct. V. G. Paleolog interferează biograficul de operă, abia mai târziu, oferind o carte numai despre **Tineretea lui Brâncuși**. O parte dintre informații, pe subiecte distincte, se completează din **Informatica** dată la iveală de Ilarie Hinoveanu și în volumul lui Petre Gigea. Peter Neagoe oferă „romanțul” vieții, intitulându-l adecvat **Sfântul din Montparnasse**. Petre Pandrea alături biograficului specificul oltenesc-gorjenesc, deci adânc daco-român. Petre Comarnescu, folosind toate informațiile pe care le avea până în 1970, începe prima monografie cu adevărat științifică, nedusă din păcate până la capăt.

Recent a mai apărut o carte reconstitativ-memorialistică, a fostului discipol al lui Brâncuși, sculptor și el, apoi, la New York, Constantin Antonovici, topind unele umbre din viața maestrului său, luminând laturi necunoscute și avansând idei noi în definirea sculpturii Brâncușiene ca deschizătoare a unei alte epoci în domeniu. Dar cartea lui a apărut abia acum.

Așa că, se întâmplă să avem reconstituirea clară a **Vieții lui Brâncuși**, atestată documentar și susținută logic, pe baza tuturor mărturiilor cunoscute până în prezent în această cercetare a profesorului Ion Mocioi.

Am și caracterizat această strădanie, succint, dar este necesar să aprofundăm elementele care duc la configurarea **ansamblului** acestei existențe unice și oferă medalia unui Brâncuși așa cum a fost.

Pentru a ajunge la această finalitate, lui Ion Mocioi i-au fost necesari 35 de ani de aplecare

sistematică, în calitate de om de știință dar și de suflet românesc, spre fenomenul Brâncuși. An de an s-a apropiat de viața sculptorului așa cum se izvodea pe meleagurile natale, apoi devine primat documentar pentru vremea așezării **Ansamblului** la Târgu Jiu dar noutatea documentului este permanentă pentru a demonstra permanentul **Zbor** al maestrului, în căutarea luminii eterne.

Pentru a desăvârși această cercetare, Ion Mocioi nu numai că a scotocit totul, dar a și bătut drumurile lui Brâncuși, aducând fapte noi, de la fața locului, de la Craiova și București, de la Paris și din alte popasuri care dezleagă misterul. A desfoliat arhive, a pus cap la cap ilustrația personajului, care devenind astfel și un **album** complet de fotografii și desene reprezentându-l pe Brâncuși.

Așadar, aproape 500 de pagini de reconstituire a unei biografii este ea însăși o carte de o viață a autorului, de aceea devine cel mai autorizat comentariu, complet și profund meditat. Fac această afirmație în deplină cunoștință de cauză. Cu decenii în urmă, documentându-mă pentru elaborarea scenariului cinematografic despre Brâncuși, am parcurs o parte, desigur, cea mai importantă, a acestei biografii pe care Ion Mocioi a parcurs-o integral, dovada fiind chiar așezarea ei selectivă ca temelie, la sfârșitul volumului. Sunt cele o sută de cărți despre Brâncuși, peste o mie de articole ori evocări, mărturii, selectate din alte mii de pagini care i s-au dedicat vreme de o sută de ani.

Ion Mocioi culege din toate acestea faptele pregnante, șirul de aur cutezător care formează ansamblul omului și al operei. Nu-i scapă nimic, tinzând să elaboreze el însuși esența la care năzuise Brâncuși.

Dar nu este vorba numai de atât. Cercetătorul își propune un fapt unicat în abordarea modernă a lui Brâncuși: elaborează nu doar reconstituirea **vieții**, ci o întreagă **trilogie** privind cele trei dimensiuni ale unei munci dăruite frumosului.

Viața vine după ce a publicat cartea privind **Estetica** și urmează – în scurtă vreme – **Opera**. Trilogia, ciclul temeinic al unui studiu aprofundat, este singura care tratează unitar personalitatea sculptorului, dăruindu-i perspectiva necesară nu numai în cultura românească dar și în aceea a lumii.

Fără îndoială, avem noi înșine alte opinii privind anii de la Craiova și prima iubire, despre călătoria spre Paris și neîmplinirile în India, fiind firești interpretările pe care orice cercetător le poate avea și propulsa.

În fața acestui monument pe care și l-a propus Ion Mocioi înregistrăm punctele de vedere și mai cu seamă această viziune totală asupra congorjeanului său, față de care a simțit datoria să-și dedice existența. Nu e puțin lucru, cu atât mai mult cu cât truda sa se dovedește a fi o izbândă.

Nu va mai putea fi dată o viitoare interpretare a lui Brâncuși fără să fie folosită această temeinicie al lui Ion Mocioi, sinteză de 1.500 de pagini a altor mii de pagini pe care i le-a dedicat sculptorului român care a făcut să se încheie un ciclu autentic al lumii și să deschidă un altul pentru mileniul III.

150 DE ANI DE BRÂNCUȘI

Ana SUSANU, profesor documentarist

BRÂNCUȘI – OMUL INFINITULUI

„Deviza mea (de artă și de viață) a fost: **totul sau nimic**”

Constantin Brâncuși este una dintre cele mai importante personalități ale artei universale, un artist care a revoluționat sculptura modernă și a dus numele României pe cele mai înalte culmi ale artei mondiale. Moștenirea sa culturală și artistică reprezintă un patrimoniu de neprețuit, care trebuie promovat și valorificat în rândul noilor generații. Acest proiect educațional își propune să aducă mai aproape de elevi viața și opera lui Brâncuși, oferindu-le o perspectivă interactivă și creativă asupra contribuției sale la arta modernă. Prin activitățile desfășurate, elevii vor avea ocazia să descopere simbolistica lucrărilor brâncușiene, să își dezvolte competențele artistice și să înțeleagă importanța conservării valorilor culturale naționale.

Proiectul „BRÂNCUȘI – OMUL INFINITULUI” își propune să promoveze opera și personalitatea lui Constantin Brâncuși în rândul elevilor din școala noastră prin desfășurarea unor activități educative, artistice și culturale menite să stimuleze creativitatea și să aprofundeze cunoștințe despre marele sculptor.

Concursul se adresează elevilor din învățământul gimnazial și liceal care au aptitudini artistice, literare și preocupări culturale, parti-

cipând la mai multe secțiuni:

- Secțiunea **creație literară** – realizarea unui eseu după un aforism al lui Constantin Brâncuși

- Secțiunea **creație plastică** – compoziții plastice: desene, machete

- Secțiunea **concurs de cultură generală** despre viața și opera lui Constantin Brâncuși – concurs pe echipe formate din 3 elevi de la fiecare clasă

În cadrul ediției 2025 au fost implicați 93 elevi la toate secțiunile concursului, obținând următoarele premii:

Secțiunea eseu – gimnaziu:

- locul I – Crudu Larisa, clasa a VIII-a

- locul II – Cornoiu Denisa Gabriela, clasa a VIII-a

Secțiunea eseu-liceu:

- locul I - Ivașcu Ionela Georgiana, clasa a IX-a

- locul II – Bonculescu Ștefania Anamaria, clasa a XI-a

- locul III – Bașmator Ana Roxana, clasa a X-a

- locul III – Morjan Andreea Vasilica, clasa a X-a

- mențiune – Frățilescu Andreea Cristiana, clasa a IX-a

Secțiunea machete-liceu:

- locul I – Crăciun Cristiana Maria, clasa a IX-a

Secțiunea machete-gimnaziu:

- locul I – Ciuncanu Robert Andrei, clasa a VIII-a

- locul II – Bojincă Eduard Gheorghe, clasa a VII-a B

- locul II – Coteț Ilie Adrian, clasa a VIII-a
- locul III – Turtoi Alisa Gabriela, clasa a VIII-a
- locul III – Schintee Andrei Ioan, clasa a VIII-a
- mențiune – Firiza David Constantin, clasa a VI-a B
- mențiune – Iordăconiu Ianis Nicolae, clasa a V-a

Secțiunea desene:

- locul I – Crudu Larisa, clasa a VIII-a
- locul II – Iordănescu Andrada Patrisia, clasa a VI-a A
- locul III – Schintee Andrei Ioan, clasa a VIII-a
- mențiune – Hica Teodor, clasa a VI-a A
- mențiune – Șchiopan Daniel, clasa a V-a

Secțiunea echipaje-gimnaziu:

- locul I : „Pasărea Măiastră” clasa a VIII-a - Brâncuș Ana Maria, Condulescu Sofia Cristina, Crudu Larisa
- locul II: „Cumințenia Pământului” clasa a VI-a A - Lăpădat Mihnea Dumitru, Băleanu Ianis Andrei, Hica Teodor
- locul III: „Coloana Infinitului” clasa a V-a – Corlan Daria Maria, Iordăconiu Ianis Nicolae, Alexe Maria Alexandra

- mențiune: „Prințesa X” clasa a VI-a B - Dodenciu Alesia Maria, Mazilu Pasăre Nicoleta, Piperi Patrizia Roberta

Secțiunea echipaje-liceu:

- locul I : „Pasărea Măiastră” clasa a X-a – Bașmator Ana Roxana, Brâncuș Andrei Daniel, Morjan Andreea Vasilica
- locul II: „Zborul” clasa a XI-a - Poenaru Alexandra Maria, Dănescu Cosmina Alisia, Duicu Andreea Ana Maria
- locul III: „Prințesa X” clasa a XI-a – Oprică Doriană Elena, Poenaru Andrada Maria, Deaconescu Andra Nicoleta
- mențiune: „Spiritul Brâncuși” clasa a IX-a – Ivașcu Ionela Georgiana, Frățilescu Andreea Cristina, Cocină Ionela Ana Maria

La festivitatea de premiere am avut privilegiul de a fi vizitați de ministrul culturii, doamna Natalia Intotero care a invitat elevii să organizeze o expoziție cu materialele realizate în cadrul concursului, la Palatul Parlamentului din București.

150 DE ANI DE BRÂNCUȘI

Ana Roxana BAȘMATOR, clasa a XI-a

Brâncuși ne-a învățat să nu uităm, niciodată, de unde am plecat

„Rege și cerșetor – este totuna în fața eternității”

Aforismul „Rege sau cerșetor – este totuna în fața Eternității” ne invită la o profundă reflecție asupra trecerii valorilor materiale și sociale pe care oamenii aleg să pună accent.

La nivel superficial, pare să ne aducă aminte că indiferent de puterea de care am dispus în timpul vieții, în fața morții și a eternității, toate estompează și devenim cu toții egali. Această idee, aparent simplă deschide o serie de întrebări despre identitatea umană, scopul vieții și adevărata valoare a ființei noastre, unde răspunsurile sunt incerte.

În primul rând, aforismul subliniază faptul că nu ar trebui să se pună accentul pe titluri și averi, ci pe ceea ce suntem ca oameni, deoarece la finalul vieții nu luăm cu noi averile și bunurile pe care le-am deținut, ceea ce contează sunt experiențele trăite, sentimentele împărtășite și lecțiile învățate. Fie că este vorba despre puterea și opulența unui rege, fie despre umilința unui cerșetor, aceste distincții sunt trecătoare. Esențial este să fim conștienți de acest proces pentru a ne putea elibera de tiparele negative și pentru a putea trăi o viață cât mai autentică. Această perspectivă ne invită să vedem

în fiecare ființă valoarea pe care o are, dincolo de etichetele sociale și de diferențele exterioare.

În al doilea rând aforismul ne amintește de responsabilitatea pe care fiecare dintre noi ar trebui să o avem în ceea ce privește viața și comunitatea din care noi facem parte.

Dacă la final nu există diferențe dintre un rege și un cerșetor, atunci poate ar trebui să ne întrebăm „cum putem să valorizăm societatea astfel încât să se pună în valoare spiritul și empatia, în loc să se bazeze pe aparențe și pe acumularea de putere și bogăție care la final nu vor însemna nimic”. O astfel de perspectivă ne provoacă să fim mai umani, să facem ce simțim și să ne raportăm la viață cu o sinceritate și modestie care depășesc convențiile superficiale.

Aforismul mai transmite și ideea de a nu uita de unde am plecat. Cândva și regii au fost cerșetori, dar pe parcurs au primit această etichetă socială.

În concluzie aforismul „Rege sau cerșetor – este totuna în fața Eternității” subliniază ideea că în fața timpului infinit și a morții, statutul social și puterea nu mai au nicio relevanță. Fiecare avem un loc sub soare, iar mărișia și puterea devin precum umilința, adică irelevante.

Ștefania Anamaria BONCULESCU, clasa a XII-a

Brâncuși... copilul care a învins eternitatea

„Când nu mai suntem copii, suntem deja morți“

„Când nu mai suntem copii, suntem deja morți“ – este un faimos aforism de al lui Constantin Brâncuși.

Cei mai mulți dintre cititori vor considera că un copil este acea ființă mica, gingașă, care ne duce cu gândul la o realitate în care bucuria și genuitatea predomină. Însă, eu nu sunt de aceeași părere, un copil este mereu subestimat, el este văzut ca acea vietate care nu are dreptul de a-și da cu părerea într-un loc unde sunt mai mulți oameni, este acea persoană pusă la colț când este vorba despre o discuție unde apar mai multe contradicții, un străin prezent într-un corp de om care n-ar trebui să aibă nicio reacție la ce aude în jurul său. Într-adevăr, de cele mai multe ori un copil nu poate să conștientizeze gravitatea problemelor de care este înconjurat, dar de ce nu se pune niciodată accent pe capacitatea sa?

De cele mai multe ori suntem forțați să ne maturizăm prematur și uităm de fapt esența vieții. Când eram mică, tata și mama s-au despărțit, atunci eram un copil naiv, cum cei mai mulți ar crede, dar pe parcursul anilor am văzut atâtea familii unite și tot ce am ajuns să îmi doresc este să pot într-o zi să le ofer asta copiilor mei.

Consider că atâtea timp cât un om încă are părinți, este încă un copil. Brâncuși a afirmat “în sufletul meu nu a fost niciodată loc pentru invidie, nici pentru ură, ci numai pentru acea bucurie, pe care o poți culege de

oriunde și oricând”. Consider că ceea ce ne face să trăim cu adevărat, este sentimentul unei permanențe a copilăriei noastre „ca să ne facă să realizăm, ce ar fi oare viața noastră dacă copilul dinăuntrul nostru ar muri”? Odată cu înaintarea în viață începem să ne îngrijorăm, să ne rezolvăm problemele, stresul începe să capteze bucuria și acel copil dinăuntrul nostru încet, încet se stinge... Mulți oameni ajung să se strice din cauza traumelor infantile pe care nu ei au ales să le trăiască.

Totuși, indiferent de vârstă, toți avem un copil interior, acest copil interior poate fi acea capacitate de a ne bucura de lucruri mici și de posibilitatea de a ne minuna.

Pascoli, un poet italian, susținea că adevărații poeți sunt acei poeți care se lasă conduși de copilul interior în operele sale, deoarece copiii deseori tind să nu asculte societatea și să vadă totul cu uimire, așa și artistul nostru afirmă că o adevărată operă de artă trebuie să fie admirată ca și

cum ar fi văzută prin ochii unui copil, pentru prima oară, fără a se lua în considerare reguli, tendințe ci doar pathos, sentimente care trezesc în noi un carusel de emoții.

În același timp, filosoful Jung ne precizează faptul referitor la copilul din noi care tinde a fi și acea parte vulnerabilă, acea parte pe care am vrea să o ascundem în subconștient, ca un iceberg, o enormitate văzută de mulți într-un mod superficial, dar înțeleasă de foarte puțini.

Noi înșine ar trebui să învățăm să fim părinții copilului nostru interior, deoarece, în noi se ascunde deseori un copil rănit, pus deoparte și neascultat.

Pablo Neruda afirmă că lumea e mai ușor de înfruntat văzută prin ochii unui copil, la fel cum și Constantin Brâncuși susținea despre „afirmațiile prețioase și de care ar trebui să ținem cont pentru a începe să avem grijă de copilul nostru interior”.

150 DE ANI DE BRÂNCUȘI

Ionela Georgiana IVAȘCU, clasa a X-a

**Constantin Brâncuși, un artist al esențelor,
nu doar al sculpturii***„Rege și cerșetor – este totuna în fața eternității“*

Constantin Brâncuși, un artist al esențelor, nu doar al sculpturii, ne lasă prin acest aforism o meditație asupra efemerității vieții și mai degrabă a destinului comun al tuturor oamenilor.

În tumultul existenței umane, diferențele sociale, diferențele umane, puterea, și statutul par a fi esența vieții. Ne naștem în lumi diferite: unii cu coroane pe frunte, alții cu palmele întinse spre cer, căutând un colț de pâine. În fața timpului nemărginit, bogăția, puterea sau sărăcia nu mai au nicio semnificație. Un „împărat” care a condus popoare și un om care a trăit de pe o zi pe alta, vor ajunge, în cele din urmă, în același loc, în îmbrățișarea tăcută a eternității. Nici gloria, nici umilința nu pot schimba acest adevăr.

Aforismul lui Brâncuși nu este doar o reflecție asupra morții, ci și o invitație la smerenie și la înțelegerea esenței noastre profunde. Adesea oamenii sunt prinși în goana după avere, titluri și recunoașteri, uitând că nimic din toate acestea nu va dăinui. Zidurile palatelor se vor prăbuși, banii vor fi risipiți, iar numele celor puternici vor fi uitate de generațiile viitoare.

Dar ceea ce rămâne este spiritual, moștenire imaterială a fiecărei ființe, amintirile lăsate în inimile celorlalți, frumusețea creațiilor noastre, ecoul faptelor bune. Egalitatea în fața eternității nu este o amenințare, ci un dar. Ea ne amintește că nu suntem superiori sau inferiori unii altora, ci doar oameni care își croiesc fiecare propriul drum prin viață. Fie că suntem „regi” sau „cerșetori” suntem legați de aceeași soartă, de aceeași călătorie spre infinit.

Brâncuși, prin arta și gândirea sa, ne îndeamnă să trăim autentic, să căutăm esențialul și să nu ne pierdem iluziile trecătoare ale lumii căci, la final, ceea ce rămâne nu este „coroană” sau „zdrențele”, ci doar sufletul nostru, oglindit în și spre Eternitate.

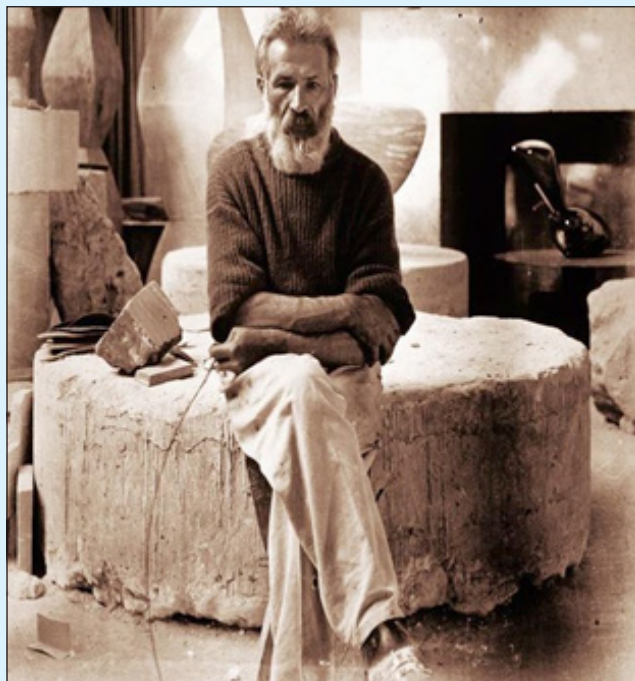
Sub semnul lui Brâncuși

Lansare concurs „Brâncuși-Omul Infinitului”, ediția 2026

„Când nu mai suntem copii, suntem deja morți“

CONCURS**„BRÂNCUȘI – OMUL INFINITULUI”**PERIOADA DE DESFĂȘURARE
19 FEBRUARIE – 16 MARTIE 2026

„Constantin Brâncuși a fost sculptorul român cu contribuții covârșitoare la înnoirea limbajului și viziunii plastice în sculptura contemporană și rămâne poetul glasului lemnului etern prin exprimarea vie a lucrărilor sale. El a dat veacului nostru conștiința formei pure, a asigurat trecerea de la reprezentarea figurativă a realității, la exprimarea esenței lucrurilor și a reinnoit în mod revoluționar limbajul plastic, îmbogățindu-l cu o dimensiune spirituală.”

.....
Și pentru că Brâncuși ne-a dat nouă, celor de la Peștișani, nu doar un nume....

LICEUL TEHNOLOGIC ”CONSTANTIN BRÂNCUȘI” PEȘTIȘANI

în parteneriat cu

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL PEȘTIȘANI

ASOCIAȚIA DISCOVER PEȘTIȘANI

FUNDAȚIA CULTURALĂ ”CASA BRÂNCUȘI - HOBIȚA”

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN GORJ

Decretează Luna Constantin Brâncuși și

Lansează în ziua de 19 FEBRUARIE 2026, în cadrul evenimentului dedicat Zilei Naționale Constantin Brâncuși, la Peștișani, cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la nașterea marelui sculptor,

Concursul „BRÂNCUȘI – OMUL INFINITULUI”

Concursul se adresează elevilor de gimnaziu și liceu.

Perioada de desfășurare a concursului 19 FEBRUARIE – 16 MARTIE 2026.

Încheierea concursului, evaluarea lucrărilor, concursul de cultură generală și festivitatea de premiere vor avea loc în data de 16 MARTIE 2026, la Liceul Tehnologic ”Constantin Brâncuși” Peștișani, în cadrul evenimentului dedicat împlinirii a 69 de ani de la moartea marelui sculptor.

Secțiunile concursului:**Gimnaziu:** Desene – Machete – Eseu după un aforism brâncușian**Liceu:** Machete – Eseu după un aforism brâncușian**Gimnaziu + liceu:** Concurs de cultură generală ”Viața și opera marelui sculptor” – echipaj 3 membri

CREAȚII LITERARE - POEZIE**Creații premiate în cadrul Atelierului Național de Poezie „Serile la Brădiceni”, ediția a XXVIII-a***Doriana OPRICĂ, clasa a XII-a***Sub pielea ta**

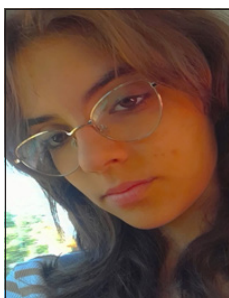
Te caut în vânt și în apă curată
În clipă tăcută ce nu s-a uitat
În umbra tăcută ce pare pictată
Cu dorul meu blând și neliniștit.

Când râzi, se desface lumina-n oglinzi,
Și inima mii te alege din mii,
Iar noaptea, când stelele par că te prind
Te țin între vise și nu mai revii.

*Maria Cristiana CIUNCANU, clasa a VIII-a B***Zori de zi**

Zorii zilei au sosit
Lumina blândă pătrunde în cameră
Lumina dimineții mă făcea să mă simt
Din nou un copil.
Un copil găra griji
Un copil care vrea să te vadă zâmbind
Singurul cadou pe care mi-l doream era prezența ta.
Adesea ți-ma zis cum zâmbetul tău
Mă înnebunea, la fel și acel chip de copil
Cu care mă priveai mereu,
Nu am știut cum să îți zic
Că parfumul tău dulce mă făcea să
Îmi pierd mințile.
Deși tu nu erai din lumea mea
Și desigur că nici eu nu eram din lumea ta
Dar asta ne mai putea opri din a fi împreună.
Doar că într-o zi moartea ne-a căutat
Și aproape ne-a despărțit.

*Cristiana Nicola HULĂ, clasa a X-a***Puterea din tine**

Cînd lumea-ți spune „nu mai poți”
Și totul pare fără rost
Adu-ți aminte câte dăinuiri
Încep din visul tău anost.

Nu te opri când e ușor
Căci drumul drept nu naște stele
În lupte crești, în doritor
Se-nalță vise rebele.

Și când ajungi la pas final
Privind în urmă vei cunoaște
Nu lumea te-a făcut egal,
Ci focul tău din vise-n noapte.

*Ștefania Voichița ȘOȘOI, clasa a VIII-a B***Pagini de lumină**

În tăcerea florii albe,
Se aude un gând cum bate,
Un cântec prinde aripa
Și-nepe să se arate.

Literele se adună,
Ca stelele într-un vers.
Și din tainica lor lună
Se anște un nou univers.

Cartea-o ușă deschisă
Spre lumi ce n-au fost văzute,
Unde inima-i aprinsă
Și cuvintele sunt mute.

Dar vorbesc, când le citești,
Într-un fel ce nu se uită,
Când scrie și când citește,
Pune viața într-o suită

Larisa CRUDU, clasa a IX-a

Nașterea unei pasiuni

„Arta nu reproduce ceea ce este vizibil, ci face vizibil ceea ce nu poate fi văzut” Paul Klee

Poate că nu eu am ales arta, ci ea m-a ales pe mine atunci când nu mai știam cine sunt. În culori am găsit liniștea, iar în foi goale-adevărul meu. Dar până la urmă care este adevărul?

Am descoperit arta în tăcerea zilelor care păreau mai lungi decât credeam, când simțeam că o zi este o eternitate. Pe atunci eram un copil (precum sunt și acum), dar pe când eram într-adevăr un copil, nu doar culorile erau mai vii, dar și vântul însuși îmi vorbea. Pietrele nu mai erau doar niște pietre, pentru mine erau niște fețe deformate desenate cu micuțele mele mâini.

Îmi amintesc vag, când eram la străbunicul meu. Locuiam în satul Budieni, unde se afla o comunitate destul de complexă de romi. Deși educația lipsea în mare parte, acolo am învățat multe despre frumusețea oamenilor și cât de importantă este legătura familiei, chiar și în sărăcie. Această perioadă din viața mea, mi-a schimbat oarecum, modul de a gândi și viziunea asupra lumii în general.

Momentul în care am fost sigură pe talentul meu a fost când i-am făcut portretul mamei mele. Era un desen în care am cuprins-o din profil, iar fundalul era inundat de nuanțe de roz. Din cauza unor probleme familiale, a trebuit să sar peste primii trei ani de școală primară. Dar iubirea mea față de literatură și artă era mai mare. Învățam totul de una singură, desenam pe pereții bunicului meu, iar orice hârtie goală o umpleam cu diferite personaje ale imaginației mele.

Cât timp am stat la Budieni, am avut prilejul de a înțelege importanța educației și cât de necesar este să lăsăm copilul să gândească ca o bufniță independentă.

Ce mă inspiră să desenez? Este doar o întrebare și nimic mai mult, deoarece oamenii sunt motivul principal – frumusețea lor. Nu neapărat în vorbele spuse sau în stilul de vestimentație, ci doar în modul lor de a fi oameni.

Am spus în cuvinte mărunte, ce înseamnă arta pentru mine, dar și educația. Deși nu sunt o elevă de zece, îmi place să fiu recunoscătoare pentru fiecare încercare și să nu uit de faptul că „oamenii ajung să-și cântărească mai mult amărăciunea și uită să-și cântărească fericirea”. Acest fapt stă chiar în esența umană, inconștient.

PARTENERIATE ȘI PROIECTE

Andreea Patricia LOGA, profesor

Proiectele eTwinning – o fereastră spre Europa pentru elevii noștri*„O punte construită prin curiozitate, colaborare și creativitate”*

În ultimii ani, proiectele eTwinning au devenit una dintre cele mai valoroase experiențe educaționale atât pentru mine ca profesor, cât și pentru elevii mei. Atunci când spunem eTwinning, nu înseamnă doar colaborare online între școli europene, ci o adevărată deschidere către creativitate, lucru în echipă și învățare prin descoperire.

Participarea la aceste proiecte mi-a oferit ocazia să transform orele de limba engleză în experiențe vii, interactive și autentice. Elevii nu mai învață limba doar din manual – o folosesc pentru a comunica real cu copii din alte țări, pentru a crea produse digitale, pentru a se prezenta pe ei înșiși și pentru a descoperi cultura altor popoare.

În cadrul activității mele ca profesor de limba engleză, am avut șansa să particip la două proiecte eTwinning care au deschis uși către Europa pentru elevii mei: **„Friendship Without Borders”** și **„Spread the Light of Your Own Culture and Discover Different Cultures”**.

„Friendship Without Borders” a fost despre construirea prietenilor internaționali. Elevii au învățat să comunice în limba engleză cu colegi din alte țări, să împărtășească idei și experiențe și să dezvolte valori precum empatia, respectul și cooperarea. Proiectul i-a ajutat să înțeleagă că prietenia nu are granițe și că oamenii pot fi conectați dincolo de cultură și limbă.

„Spread the Light of Your Own Culture and Discover Different Cultures” a fost despre descoperirea și împărtășirea culturilor. Elevii au creat prezentări, postere și videoclipuri despre tradițiile, obiceiurile și valorile din România și au aflat lucruri noi despre alte țări europene. Astfel, au dezvoltat nu doar competențe lingvistice, ci și gândire interculturală și respect pentru diversitate.

Participarea la aceste proiecte mi-a fost recunoscută prin **certIFICATE DE CALITATE NAȚIONALE ȘI UN CERTIFICAT EUROPEAN**, ceea ce confirmă valoarea activităților și implicarea elevilor. Prin eTwinning, orele de limba engleză devin mai mult decât lecții: devin experiențe reale, interactive și

memorabile, care le pregătesc pe generațiile tinere pentru o lume globală.

Prin eTwinning, elevii:

- și-au dezvoltat competențele digitale;
- au învățat să lucreze în echipă;
- au comunicat în limba engleză cu încredere;
- au creat prezentări, postere, videoclipuri și produse colaborative;
- au descoperit tradiții, obiceiuri și valori din alte țări europene

Ceea ce m-a impresionat cel mai mult este entuziasmul lor. De fiecare dată când primeau mesaje, fotografiile sau materialele de la partenerii europeni, ochii lor deveneau mai curioși și mai motivați. Au înțeles că lumea este mult mai mare decât sala noastră de clasă și că ei pot face parte din ea.

Pentru mine, eTwinning înseamnă inovație, progres și bucuria de a preda altfel. Este o platformă care m-a ajutat să evoluez profesional, să colaborez cu colegi din Europa și să aduc un plus real în școala noastră.

Proiectele eTwinning continuă să fie o punte între noi și restul Europei – o punte construită prin curiozitate, colaborare și creativitate. Iar Generația Infinit, generația noastră, merită toate oportunitățile pe care educația modernă le poate oferi.

Laura LUNGESCU, profesor

O experiență de neuitat

Festivalul Internațional de Umor și Caricatură „Ion Cănașvoiu”, 2025

Festivalul Internațional de Umor și Caricatură „Ion Cănașvoiu”, 2025 sau un buchet de tinere talente bine călăuzite de seniorii epigramei și ai graficii românești, s-a desfășurat în perioada 24-26 octombrie 2025. Ca noutate, la această ediție, cu ajutorul Președintelui Cenaclului Hohote, Doru Mihai Lungescu, a fost introdusă secțiunea de grafică pentru tineri, unde s-au înscris 42 de participanți.

După jurizarea asigurată cu profesionalism de Maestrul Marian Avramescu (mulțumiri nemărginite!) am trecut la centralizarea rezultatelor. În lista premiaților se afla o participantă cu date incomplete privind clasa și școala de proveniență. Am constatat acest lucru atunci când Maestrul Marian Avramescu a început să completeze diplomele (da, tot el a realizat grafica lor).

Sunând la numărul lăsat în email-ul cu desenele pentru concurs, am auzit o voce blândă, puțin timidă spunându-mi că e de la Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Pestișani... și totul s-a oprit aici pentru mine, deoarece eram extrem de fericită că aveam o câștigătoare de la școala noastră! Larisa Crudu.

Tema concursului a fost „La masă cu Brâncuși”.

Iată una dintre lucrările Larisei:

Festivalul în sine, pe secțiunea de grafică, s-a desfășurat în două activități:

- vineri, 24 octombrie 2025, artistul grafic, Marian Avramescu (la propunerea mea), a organizat un workshop cu tema ”Cum să maximizezi șansele de a ajunge pe podiumul unui concurs de desen umoristic pentru tineri”, unde toți concurenții, premiați sau nu, au participat dornici să descopere tehnici noi de realizare a caricaturii.

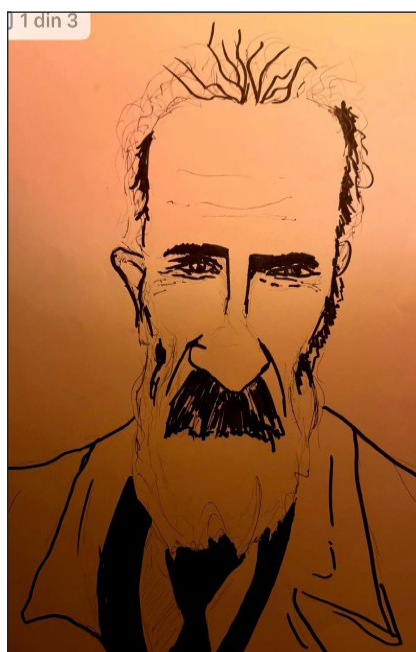
Larisa, elevă în clasa a IX-a, (participantă la ambele activități), la workshop-ul desfășurat în sala Muzeului Județean Gorj a pășit timidă printre elevii cu vârste diferite, veniți din locuri cunoscute sau nu de ea, dar cu o curiozitate vădită și cu dorința conformării la tema cerută (caricatura epigramistului-model Grig. M. Dobreanu). Fiecare tânăr „caricaturist”, a fost îndrumat cu răbdare, iar rezultatul a fost uimitor. Ușurința realizării unui

portret-caricatură a reprezentat o surpriză plăcută pentru toți participanții.

- sâmbătă, 25 octombrie 2025, s-a desfășurat gala de premiere a câștigătorilor.

Cei doisprezece câștigători au fost invitați pe scena Teatrului Dramatic „Elvira Godeanu” (într-o sală aproape neîncăpătoare pentru publicul select și avizat, prezent la eveniment), unde au pășit cu emoție, dar și cu bucurie nemărginită, fiind premiați, aplaudați, felicitați și fotografiați.

Iată impresia reprezentantei școlii noastre, Larisa Crudu: „Participarea mea la festivalul „Ion Cănașvoiu” a fost o experiență care mi-a rămas în minte. De la început m-am simțit puțin emoționată, dar atmosfera a fost atât de caldă încât m-am relaxat repede. Mi-a plăcut că oamenii erau diferiți, dar toți aveau aceeași energie bună și același interes pentru artă, umor și creație. Mi s-a părut interesant să văd lucrările celorlalți și modul în care fiecare își exprimă ideile. Festivitatea în sine a fost organizată frumos, simplu și cu bun-simț. Nu au fost momente plictisitoare, iar eu chiar m-am simțit apreciată și văzută. Am plecat cu o stare bună, cu mai multă încredere în mine și cu gândul că a meritat să particip. A fost o experiență scurtă, dar care m-a făcut să simt că fac parte dintr-un loc unde creativitatea chiar contează.”

NE SCRUI ABSOLVENȚII

Alex GIOSU*, absolvent, actual profesor

Între începuturi, tăcere și sens*„Liceul este un cumul de începuturi”*

Nu te întorci niciodată cu adevărat într-un loc. Mai degrabă, te întorci la o versiune care a rămas undeva. O versiune care a rămas suspendată acolo, între ziduri, coridoare și ore care păreau interminabile. Ne întoarcem nu pentru a regăsi locul așa cum a fost, ci pentru a ne întâlni cu cel care am fost atunci când viitorul părea să aibă contur vag, dar promițător. Întoarcerea devine astfel un dialog tăcut între prezent și trecut, o confruntare între omul care ai devenit și adolescentul care încă mai locuiește, invizibil, în acel loc. Privit de la distanță, Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” din Peștișani pare un loc obișnuit, poate chiar insignifiant pentru cineva grăbit să caute repere extraordinare.

Pentru cel care a crescut aici însă, fiecare drum e o memorie, fiecare colț este o poveste care trebuie spusă. Există locuri și oameni care nu se impun prin grandiozitate, ci prin continuitate, prin felul în care te-au învățat să fii. Liceul este un spațiu al trecerii care, acum când îl privesc, cu ochii adultului, nu văd doar ferestre, holuri sau săli de clasă, văd un cumul de începuturi. Un început am fost chiar eu. Îmi dau seama că liceul a funcționat nu doar ca un loc al revelației, ci și ca un spațiu al sedimentării. Ideile se așezau lent, valorile se conturau prin repetiții, iar gândirea prin exercițiu.

Liceul din Peștișani nu a fost pentru mine doar o clădire. A fost un spațiu necunoscut care, atunci, la vârsta adolescenței, reprezenta un prag între a fi și a deveni. Când am pășit pentru prima dată pe holurile sale, am simțit o combinație ciudată de teamă, dar și de fascinație, aflându-mă într-o școală nouă. Pereții, ușor îngălbeniți de timp, emanau ecouri ale tuturor celor care au trecut înaintea mea, iar aerul era impregnat de amestecul de praf de cretă și de cuvintele nerostite încă. Sala de istorie a fost prima încăpere în care am intrat la

liceu. Împodobită cu imagini ale domnitorilor, mobilier, cu bănci și catedra profesorului, care reliefau subtil povestea curiozității. Aici se intersecta destinul meu cu cel al colegilor, iar nesfârșitele șoapte creau o muzicalitate proprie, o ritmicitate care marca trecerea timpului. În acest cadru, ne-a întâmpinat dirigintele nostru, profesorul de istorie, Gabriel Sarcină, care prin prezența lui impunătoare m-a făcut să simt o teamă discretă față de acesta.

Treptat însă, am înțeles că aceeași prezență autoritară a devenit, în timp, ghidul loial al rațiunii și al căutării mele interioare. Încercam să înțeleg legătura dintre fiecare figură umană și spațiul pe care îl ocupa. Era un exercițiu de observare, dar și de examinare lăuntrică. Învățam să descopăr mișcările celorlalți și să-mi descopăr propria existență în raport cu grupul. Nu am realizat atunci amploarea impactului acelor noutăți, dar, astăzi, mărturisesc că fără acea interacțiune între spațiu, comunitate și cadre didactice, procesul meu de devenire ar fi fost cu mult diminuat. Drumul meu zilnic spre liceu devenise la un moment dat un ritual al introspecției. Mergeam cu disciplină, însă plin de frământări care se produceau din cauza

multiplelor întrebări pe care le aveam. Eram elev într-un spațiu care nu stimula exuberanța, ci decența. Comunitatea funcționa ca o prezență atentă la deviații, exigentă în privința caracterului nepotrivit.

Am sesizat devreme aceste aspecte pe care le-am văzut constant ca o abordare echilibrată din partea instituției. Profesorii mei făceau parte din aceeași țesătură comunitară, iar acest lucru a conferit actului educațional o gravitate deosebită. Numele marelui sculptor, Constantin Brâncuși, purtat de acest liceu, nu era pentru mine, la acea vreme, decât o etichetă, una sonoră, pe care o respectam, dar care mi se părea abstractă. Îl rosteam mecanic, fără să-i simt greutatea sau să-i

* Profesor de limba și literatura română, Liceul Tehnologic „Romulus Paraschivoiu” Lovrin, e-mail: giosualex68@gmail.com.

înțeleg semnificația. Abia mai târziu am înțeles că numele acesta nu fusese ales întâmplător și că purta în el o promisiune tăcută. C. Brâncuși a plecat din Hobița, un sat modest în comuna Peștișani, pentru a schimba felul în care lumea înțelege forma, iar liceul care-i poartă numele încearcă, zilnic, să facă același lucru la scară umană: să ofere formă unor destine aflate la început. Numele lui Constantin Brâncuși, prezent zilnic pe frontispiciul liceului a început să capete pentru mine o însemnătate personală abia spre finalul anilor de studiu.

Nu mi-am spus niciodată explicit că îi urmez drumul, dar ideea că simplitatea originii nu anulează complexitatea destinului a început să se înrădăcineze în mine. Ca elev, nu aveam conștiința faptului că învăț într-un loc care îmi modela felul de a gândi, de a tăcea atunci când e necesar, chiar dacă acest lucru nu se întâmpla des, din pricina personalității mele locvace, și de a aștepta. Aici am învățat că evoluția nu trebuie să fie un proces zgomotos, ci unul interior, atât pe plan profesional, cât și pe plan emoțional. Schimbările reale se petrec încet, în momentele în care avem impresia că eforturile noastre sunt în zadar, dar în care ceva se așază definitiv în noi. Nu trebuie să ne grăbim să demonstrăm și nici să înțelegem. Uneori e mai bine să adâncim misterul decât să-l descoperim, după cum ne îndemna marele poet modernist Lucian Blaga. Timpul petrecut în școală trebuie păstrat ca să lucreze în profunzime, chiar și atunci când acesta pare monoton sau lipsit de sens. Ceea ce va rămâne nu va fi larva succeselor imediate, ci tăcerea fertilă a lucrurilor care ne formează gradual. La acea vreme, când eram numai un adolescent aflat la granița dintre siguranța fragilă pe care o așiam și nesiguranța ascunsă, într-o permanentă căutare a confirmării, nu luam în calcul aceste aspecte. Am fost elev al acestui liceu într-o perioadă în care nu înțelegeam aproape nimic din ceea ce conta cu adevărat. Școala mi se părea uneori o obligație, alteori un refugiu și rareori un sens. Sensul nu-l căutam conștient atunci. El se arăta discret. Mai târziu, am înțeles că anumite locuri, anumiți oameni, au lucrat pentru mine pe termen lung, în tăcere, fără promisiuni explicite.

Liceul din Peștișani a creat mereu condițiile pentru ca influența celor din jur să fie amplificată spre binele meu. În lipsa stimulilor exteriori, fiecare gest pedagogic avea un ecou puternic. O apreciere discretă, o observație severă, o întrebare

pusă la momentul potrivit mi-au trezit reflecții care se prelungeau dincolo de programul școlar. Au fost intervenții minore pentru alții, decisive pentru mine. Intervenții care au dat formă tăcerii, intervenții ale unor oameni a căror influență nu s-a manifestat niciodată instant și nici spectaculos. Ei nu au promis, nu au sedus, nu au căutat recunoaștere, însă au modelat, fără ostentație, o parte din ceea ce sunt. În viața unui elev, acești oameni sunt profesorii adevărați, dar nu prin funcția pe care o ocupă, ci prin modul în care înțeleg să-și exercite responsabilitatea formării. Actul educațional nu poate fi desprins de dimensiunea morală. Profesorul nu este doar un mediator al cunoașterii. Este un reper de conduită, o prezență care legitimează efortul, disciplina și răbdarea. Prin exigență, prin consecvență, cadrele didactice mi-au creat un climat în care eram obligat să-mi depășesc propriile limite, să-mi accept ritmul lent al devenirii și să înțeleg că formarea autentică nu se desfășoară sub semnul urgenței. Influența lor nu era determinată numai în orele de curs, nici în rezultate imediate. Totul se depunea încet, aproape imperceptibil, până când acumularea liniștită se transforma, la un moment dat, în structură*. Privind retrospectiv, înțeleg că în anii petrecuți la Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” din Peștișani, am fost marcat atât de momente de claritate, cât și de perioade înceteșate. Odată cu aceste perioade, rolul profesorilor mei a fost esențial. Îndemnurile acestora s-au simțit ca o prezență neîntreruptă, ca un sistem de referință, care a susținut și modelat progresul meu. Pe fundalul acestui tablou colectiv, acord sincere mulțumiri următoarelor cadre didactice: Adriana Andrei, Larisa Alexoiu, Manuela Anghel, Mariana Corlan, Gabriela Dobrescu, Nadia Gherghinoiu, Marinela Iliescu, Georgiana Sichițiu, Maria Surdilă, Elisabeta Purec, Emilia Purec-Fuiorea, Anca Susanu, Octavian Dan, Florian Grofu, Constantin Logăscu, regretatul profesor Cristian Pondriche, Gabriel Sarcină, Laurențiu Sandu, Pavel Sever,

* Termenul de *structură* a fost adesea asociat cu *metafora sedimentului*, figură de stil vehiculată mai ales în limbajul filosofiei, psihanalizei și literaturii. Aristotel, filosoful grec, folosea termenul de *structură* pentru a descrie ideea conform căreia virtuțile pe care omul le dobândește de-a lungul vieții, întăresc, gradual, caracterul acestuia. Sigmund Freud și Carl Jung erau de părere că *structura* umană poate fi valorificată numai de experiențele timpurii ale omului, care se depun în inconștientul său, influențând tiparul comportamental al acestuia. Pe de altă parte, Marcel Proust utiliza *metafora sedimentului* pentru a evidenția că *structura* noastră existențială e alcătuită din memorii care, la rândul lor, ne definesc identitatea.

Vasile Secotă, Dumitru Tabacu. Dumnealor au fost cei care mi-au cultivat corectitudinea și mi-au asigurat continuitatea formării într-un ritm de instruire a cărui integritate nu a fost compromisă. Profesorii mei nu au căutat să impresioneze, ci să formeze, aspect pe care astăzi îl consider fundamental pentru o evoluție durabilă atât pentru mine, cât și pentru colegii mei de generație.

Procesul definirii mele și al influențelor a fost marcat de anumite cadre didactice care au dobândit, pentru mine, o greutate aparte, funcționând ca repere mai vizibile, ca puncte de orientare ce ar fi putut, altfel, să rămână difuze sau confuze. Nu prin gesturi memorabile în sens concret, ci prin coerență și printr-o constanță care a știut să ordoneze fără a mă constrânge excesiv. Acești profesori au reprezentat puncte de stabilitate într-o perioadă care a fost marcată de incertitudine și de căutări interioare încă nearticulate. Fiecare dintre ei a contribuit, în mod distinct, la clarificarea unor dimensiuni primordiale: gândirea istorică, rigoarea limbajului, seriozitatea profesională, disciplina rațiunii, dar și asumarea unei responsabilități intelectuale. Nu este vorba despre o ierarhizare a meritelor și nici un elogiu individual desprins de context. Meritul acestora trebuie perceput ca fiind un ansamblu în care fiecare disciplină predată, fiecare îndemn, a contribuit la solidificarea unor straturi ale propriei mele dezvoltări. A vorbi despre acești profesori înseamnă, în fond, a vorbi despre felul în care educația își împlinește menirea prin seriozitate și implicare.

Relația cu profesorul și dirigintele meu, Gabriel Sarcină, s-a desprins treptat de rigiditatea unei relații didactice formale. Fără a-și diminua autoritatea și fără a apela la o apropiere facilă, acesta a devenit pentru mine o prezență permanentă și sigură, un reper personal într-o perioadă în care identitatea mea intelectuală și morală nu era deloc stabilă. Aveam nevoie nu numai de reguli și evaluări, ci de o formă de ghidare care să nu fie nici invazivă, nici indiferentă. Această nevoie a fost sprijinită printr-o relație pedagogică bine calibrată, în care rigoarea și susținerea coexistau fără a se anula reciproc. Din postura de elev al său, am resimțit influența sa ca pe un mod de responsabilizare necurmată. Avea

darul de a percepe, cu luciditate, momentele în care era necesară o corecție fermă. Musturarea sa nu a fost niciodată arbitrară și nici lipsită de finalitate. Fiecare observație severă era dublată de o așteptare subtil formulată: aceea de a mă conforma și a evolua. Corecțiile sale nu erau manifestări de autoritate nejustificată. Ele erau ajustări precise, menite să recalibreze comportamentul sau atenția mea. Am înțeles treptat că exigența sa nu era îndreptată împotriva mea, ci în favoarea formării mele, exact cum se întâmpla și în cazul colegilor mei, dar care funcționează, cu siguranță, în aceeași manieră pentru actualii elevi ai liceului. Această distincție vine ca o punte între ce am fost și ce am devenit, dar și din dorința de a le transmite celor care citesc aceste rânduri că responsabilitatea, decența și efortul susținut nu sunt simple principii abstracte, nicidecum absconse, ci axiome fundamentale, care conferă substanță și însuflețește orice destin tânăr.

Capacitatea de a modula intervenția sa, după ritmul și nevoile fiecărei situații, a însămânțat în mine dorința de a-i urma constant sfaturile. Ca profesor de istorie, a știut cum să mă facă să ies din spectrul superficialității și să accept complexitatea unor fenomene istorice, sociale, înțelegând că trecutul nu poate fi redus la explicații simpliste. Dincolo de dimensiunea academică, apropierea dintre noi s-a construit în timp, printr-o disponibilitate reală de a înțelege parcursul meu individual, a cărui complexitate nu era tocmai ușor de descifrat. Am perceput această convivialitate nu ca pe o formă de protecție copleșitoare, ci ca pe o confirmare că eforturile mele erau observate de cineva a cărui percepție pătrunzătoare și al cărui discernământ îmi ofereau atât înțelegere, cât și certitudine. Prezența sa nu a urmărit niciodată validare imediată, ci consolidarea unui parcurs durabil. Pentru modul în care a știut să combine exigența cu susținerea, pentru atenția acordată în circumstanțe sensibile și pentru fermitatea discretă cu care m-a îndrumat, îi exprim eternă recunoștință. Impactul său nu s-a limitat la anii de liceu, ci încă persistă în arhitectura demersului meu personal și profesional.

Un alt reper esențial în conturarea parcursului meu intelectual și profesional a fost influența

exercitată de profesoara mea de limba și literatura română, doamna Mariana Corlan. Relația cu dumneaei a fost fundamentală pentru modul în care am învățat să gândesc și să mă raportez la limbaj și sens. Impactul orelor de limba română nu s-au limitat la o instruire convențională. Datorită responsabilității, implicării dumneaei și scrupulozității cu care ne preda fiecare conținut, am înțeles ce înseamnă să predai cu tact și consecvență. Mi-a oferit un model pedagogic în care atenția critică nu înlocuia libertatea limbajului. Observațiile, chiar când erau stricte, nu urmăreau simple derapaje. De fapt, configurau gândirea critică, coerentă, coezivă, a unei atenții constante la nuanțele literare, dar și a unei capacități de reflecție care transcende în textele scrise. Această abordare și nu numai, a generat dorința mea de a deveni profesor de limba și literatura română, lucru care s-a împlinit.

Influența profesoarei mele este reliefată nu doar în modul în care interpretez și formulez idei, ci mai ales în maniera în care am ales să predau la rândul meu. Decizia de a deveni cadru didactic a fost, în esență, o consecință a experienței directe cu meticulozitatea și rafinamentul doamnei profesoare. În lumina acestei experiențe plăcute, s-a conturat o fundație pe care se sprijină constant capacitatea mea de reflecție, analiză și interpretare în domeniul filologiei românești.

Influența doamnei profesoare Mariana Corlan se perpetuează în modul în care abordez limbajul, analizez textul și transmit cunoștințele propriilor elevi, constituind un punct de referință neconținut în demersul meu didactic actual. Pe această cale, mulțumirile mele nu se măsoară în cuvinte efemere, volatile, ci în efectul durabil al lecțiilor sale, ca parte a continuității formative, pe care o prețuiesc în mod ireversibil.

În orice moment firesc al memorării, discursul trebuie să se retragă în punctul de contemplație. Nu pentru a închide definitiv porțile unui capitol, ci pentru a-l așeza într-o ordine interioară, care capătă împăcare lucidă cu ceea ce a fost. Toate lucrurile pe care le-am dobândit până aici: experiențe, oameni, locuri, exigențe, tăceri, progrese, nu mai solicită validare. Ele există deja în structura celui care le evocă.

Dezvoltarea mea profesională și emoțională nu este rezultatul unui impuls singular, al revelației bruște sau a unei decizii izolate, ci consecința unui proces stratificat, desfășurat în timp, în interiorul unui spațiu care a oferit oameni, oportunități succesive și disciplină. Din postura actuală de profesor de limba și literatura română, pot afirma, în urma unei reflecții temeinice, că liceul m-a învățat să respect limba ca instrument al gândirii, să prețuiesc rigoarea intelectuală și să înțeleg că autoritatea pedagogică se exercită prin respect, consecvență și echilibru. În acest sens, liceul nu este doar o etapă biografică, ci fundamentul unei vocații care s-a pietrificat în timp. Așa cum Constantin Brâncuși a înțeles că sensul nu se adaugă formei în mod artificial, ci se eliberează din interiorul acesteia, liceul a devenit un atelier al devenirii, în care vocația nu a fost prescrisă, ci descoperită treptat, prin cuget și asumare. Pentru cei care sunt astăzi elevi ai Liceului Tehnologic „Constantin Brâncuși” din Peștișani, acest lucru, deocamdată, poate părea abstract. La vârsta formării, sensurile nu sunt limpezi, ci incerte. Nu trebuie să ne grăbim să înțelegem totul și nu trebuie fim neliniștiți pentru lucrurile care nu au o finalitate, ci trebuie să căutăm sens, dorință, pasiune și ambiție în ceea ce contează. Educația autentică nu se consumă în prezentul ei. Ea lucrează lent, uneori împotriva

răbdării noastre. Trebuie să prețuim exigența și disciplina. Ele nu sunt forme de constrângere, ci forme de dezvoltare a identității de azi și de mâine. Severitatea nu trebuie confundată cu lipsa de înțelegere și nici rigoarea cu ostilitatea. Timpul este pionul care ne arată că, uneori, chiar limitele impuse ne ajută să ne descoperim capacitățile noastre reale. Nu e necesar să căutăm succesul zgomotos, ci liniștea unor împliniri. Rațiunea disciplinată, limbajul clar, etica muncii noastre, pot fi învățate încă din perioada anilor de liceu. Dacă acceptăm acest ritm fără revoltă inutilă, ceea ce azi pare monoton, mâine va fi temelie invizibilă a clarității noastre interioare. Respectând aceste lucruri, întoarcerea, atunci când va avea loc, nu va fi un regres. Nu vom reveni pentru a retrăi ceea ce a fost, ci pentru a înțelege ceea ce a contat cu adevărat.

NE SCRUI ABSOLVENȚII

Alexandra GONȚA*, student

„Strâmtoarea” dintre liceu și facultate

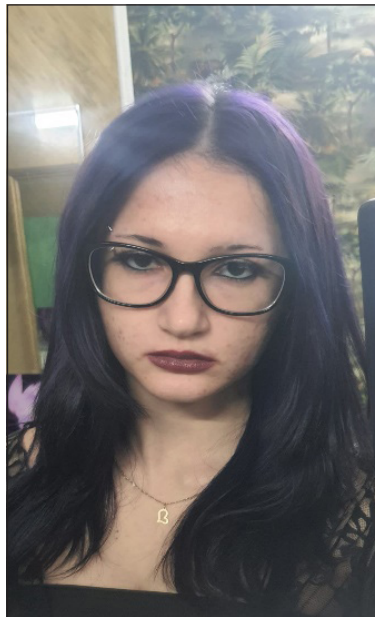
„Liceul nu m-a învățat doar materia în sine, ci și cum să învăț”

Cu aproximativ 2 ani în urmă, stăteam în același scaun și scriam pe aceeași bancă ca și voi, mereu așteptând să vină pauza sau să plec mai repede acasă. Am absolvit Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani în vara anului 2024 și după aceea m-am înscris la FSEDAP, specializare engleză-română, după terminarea liceului.

Am avut multe perioade în care mă întrebam, la ore fiind, cu ce o să mă ajute în viață proprietățile logaritmilor, comentariul la „Moara cu noroc” sau lecțiile doamnei Nadia, la care nu înțelegeam mai nimic. Abia după ce am terminat liceul, acum aproximativ 1 an și jumătate, am aflat răspunsul, răspuns care nu e așa de complicat pe cât credeam.

Toată perioada liceului, toate orele de fizică, istorie și biologie, toate modulele cu domnul Logăscu, la care mai bine se vorbea în chineză, ca să înțeleg și eu ceva, și toate orele de chimie au fost, de fapt, o pregătire pentru tot ceea ce a urmat. Am descoperit, în cele din urmă, că acele ore „greu de înțeles” m-au învățat să fiu răbdătoare, să leg prietenii care încă există și cum să mă descurc atunci când viața îmi aruncă probleme în față, fără a avea o formulă concretă de rezolvare.

Acum, fiind studentă deja în anul II, percep și înțeleg lucrurile diferit. Mi-am dat seama că acele ore încurcate pe care nu le înțelegeam mă „căleau” oarecum pentru „lumea reală”. Saltul de la liceu la facultate a fost unul greu, pentru anumite colege de facultate chiar un șoc. Dintr-o dată nu mai vine nimeni să te verifice la temă sau să te întrebe dacă ai înțeles materia predată la curs. Ești pe cont propriu, ești liber, stăpân pe anumite decizii. Această libertate este precum o gură de aer pentru unii, dar pentru alții poate fi cam copleșitoare, poate chiar terifiantă. Pentru mine a fost undeva

la mijloc. Nu vreau să exagerez și să spun că a fost extrem de greu să mă adaptez la modul de predare în facultăți, da, este diferit, dar nu imposibil de înțeles.

Abia în sesiune am aflat că răbdarea pe care am exersat-o la orele doamnei Nadia și modul în care am memorat cele peste 10 eseuri la română cu ajutorul doamnei Corlan m-au ajutat atunci când am fost nevoită să învăț sute de pagini în doar câteva zile. Am realizat că liceul nu m-a învățat materia în sine, ci cum să învăț, ce metodă să folosesc când am de memorat, cum să îmi gestionez stresul dinaintea examenului, și, cel mai important, cum să cer ajutor în situațiile în care mă simt depășită.

În toți cei 4 ani de liceu am avut diferite proiecte bazate pe Constantin Brâncuși, liceul purtându-i și numele. Recunosc că în clasa a IX-a mi s-a părut interesant, în clasa a X-a deja mă învățasem și în clasa a XI-a, cum era de așteptat de la un copil, mi s-a luat de toate activitățile. De clasa a XII-a, nici nu mai zic. După ce am ajuns la facultate, tot numele lui Constantin Brâncuși îl poartă (!), am rămas surprinsă când am văzut că 80% dintre colegii mei nu îi cunoșteau nici numele, darămite operele, evenimentele de genul fiind puțin

spus străine pentru ei. În cele din urmă, de abia după terminarea liceului, am înțeles rostul acestor activități, ba chiar le-am fost recunoscătoare. În anul I, semestrul al 2-lea, am avut un curs numit *Introducere în antropologie culturală* și la acesta am vorbit în mare parte despre tradiții și obiceiuri locale. Evident că am vorbit mult despre Brâncuși. Aveam cu ce mă mândri, fiind din „comuna lui Brâncuși” și aveam un plus față de colegii mei la acest capitol.

Dacă ar fi posibil să mă întorc lângă tine, în acea bancă, ți-aș zice o singură chestie: *bucură-te de ore, de pauze, de timpul petrecut în prezența*

* Studentă, Anul II, Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, Facultatea de Științe ale Educației, Drept și Administrație Publică, e-mail: alexxagonta900@gmail.com.

colegilor, de glume și chiar de momentele în care ești scos la tablă și te uiți fără nicio idee la ea. Timpul nu iartă și trece foarte repede, iar la final de clasă a XII-a nu vei rămâne cu notele din catalog, ci cu amintirile făcute în toți cei 4 ani, cu oamenii pe care i-ai întâlnit și cu încrederea în tine că poți trece peste orice test, examen sau viitoare sesiune.

Un lucru important pe care obligatoriu trebuie să îl faceți pe timpul liceului sunt pozele. Trebuie neaparat să faceți poze, chiar și la terminarea celor 6 – 7 ore petrecute la școală. Peste doi ani nu o să vă uitați la pozele făcute la exercițiile de pe tablă sau la paginile din cartea de franceză a colegului pentru că ați uitat-o pe a voastră. Unul dintre lucrurile pe care le regret este faptul că nu am făcut multe poze pe parcursul liceului. Mereu mi se părea că ba nu îmi stă bine părul azi, ba rimelul de la ochi, ba uitam și așa au trecut anii fără să observ. Amintirile de atunci le am, dar erau mult mai vii dacă aveam și câteva poze la care să mă uit împreună cu prietenii și să ne amintim de timpurile în care ne vedeam cinci zile din șapte.

Ca o ultimă idee, aș dori să îi mulțumesc domnului Sarcină Nicolae Gabriel pentru tot ajutorul și sprijinul acordat în toți cei 4 ani în care mi-a fost diriginte. Pentru noi, promoția 2020 – 2024, a fost un al doilea tată, mereu ajutându-ne și înțelegându-ne pe fiecare în parte, chiar dacă nu a fost de multe ori ușor. Ne cerem scuze pentru orice neplăcere provocată și suntem recunoscători pentru tot! Ați fost și sunteți o persoană excepțională!

VOCEA PROFESORILOR

Elena-Daniela DOBROMIRESCU, profesor învățământ primar

Bucuria de a învăța – pași mici spre visuri mari

„Trebuie să încerci neconținut să urci foarte sus,
dacă vrei să poți să vezi foarte departe.”

Învățământul primar este, fără îndoială, unul dintre cele mai importante momente din viața unui copil. Aici se pun bazele încrederii, ale curiozității și ale dragostei pentru cunoaștere. Fiecare zi de școală devine o nouă aventură, iar fiecare lecție învățată reprezintă un pas mic către un vis mare. În lumea celor mici, fiecare zi de școală e o aventură. Clopoțelul sună nu doar începutul lecțiilor, ci și startul unor descoperiri care modelează minți și suflete. Învățământul primar este temelia pe care copiii își construiesc viitorul, învățând nu doar litere și cifre, ci și valori precum prietenia, respectul și curajul.

La fel a făcut și Constantin Brâncuși, pe care îl sărbătorim în fiecare an pe 19 februarie. Plecat dintr-un sat modest din Gorj, Brâncuși a visat de mic să creeze, să construiască, să exprime prin artă ceea ce simțea în suflet. Prin muncă,

perseverență și curaj, a ajuns să fie recunoscut în toată lumea. Povestea lui ne arată că, indiferent de unde pornim, educația și pasiunea ne pot duce departe.

De aceea, învățământul primar nu este doar despre note și lecții. Este despre formarea unui caracter, despre încurajarea visurilor și despre descoperirea propriei identități. Este despre a învăța cu bucurie și a crește cu încredere. În acest an special, în care sărbătorim Anul Brâncuși, ne aducem aminte că și cei mai mari oameni au fost cândva copii. Constantin Brâncuși, marele sculptor născut chiar pe meleagurile Gorjului, a pornit din satul Hobița cu visuri mari și mâini îndemânatice. El ne-a lăsat moștenire opere care inspiră lumea întreagă, precum „Coloana Infinitului” – un simbol al efortului neîncetat de a ne depăși.

Noi, elevii de astăzi, pășim cu încredere pe drumul cunoașterii,

mândri că ne tragem din aceleași locuri cu Brâncuși. Fiecare desen, compunere sau proiect este, poate, primul pas spre un viitor strălucit. La fel ca el, și noi visăm cu ochii deschiși și credem că, prin muncă și pasiune, putem transforma lumea.

În școlile noastre, educația nu înseamnă doar lecții predate, ci suflet oferit. Învățătorii noștri ne sunt ghizi, prieteni și sprijin în fiecare zi. Iar împreună formăm o echipă care învață, râde, greșește și merge mai departe.

Pentru că, așa cum spunea și Brâncuși: „Trebuie să încerci neconținut să urci foarte sus, dacă vrei să poți să vezi foarte departe.”

Fiecare copil are un potențial uriaș. Rolul nostru, al dascălilor și părinților, este să-i sprijinim, să-i ghidăm și să le fim alături în acest început de drum. Pentru că fiecare pas făcut cu bucurie azi va duce, mâine, către visuri împlinite.

Ionela Cristina MĂCEȘARU, profesor

Utilizarea inteligenței artificiale în predarea disciplinelor tehnice

„IA permite învățarea diferențiată, ceea ce contribuie la creșterea motivației și a nivelului de înțelegere”

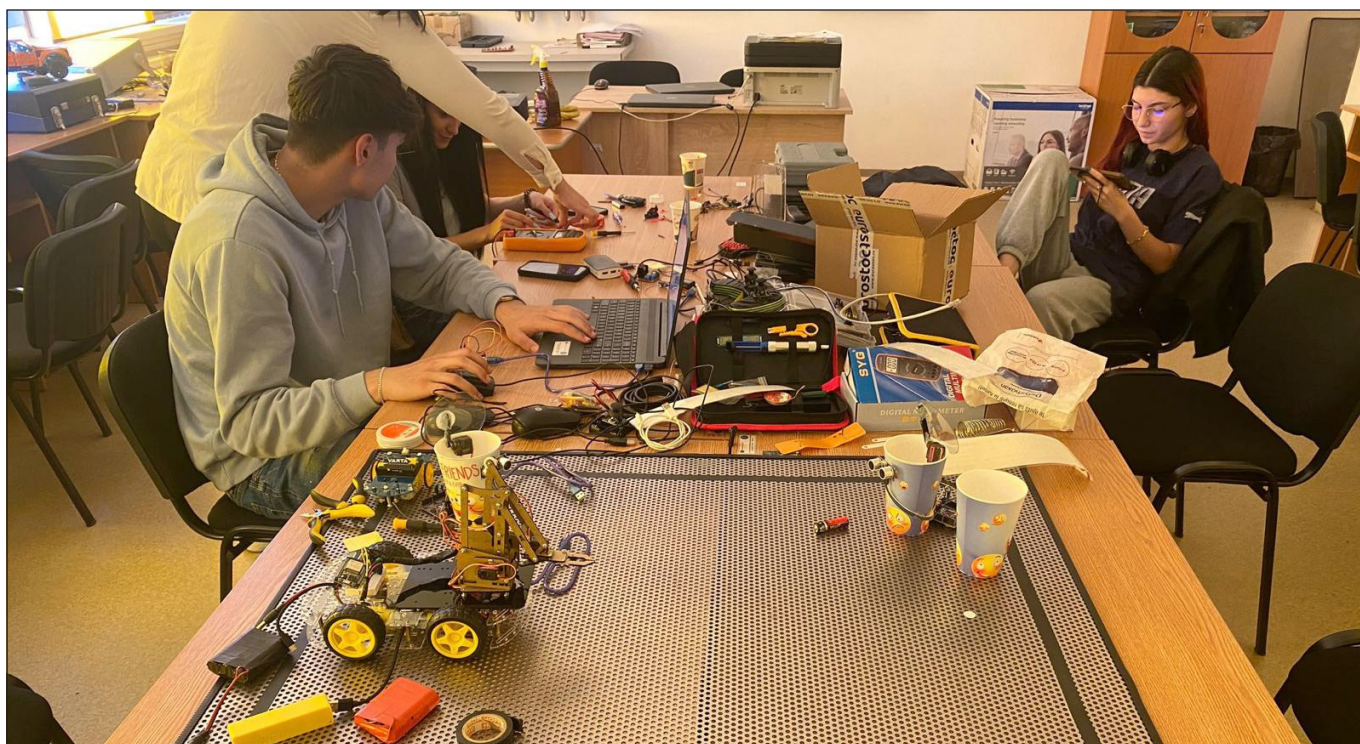
În ultimele decenii, tehnologia digitală a remodelat profund modul în care informația este produsă, transmisă și asimilată. Una dintre cele mai semnificative evoluții în acest sens este inteligența artificială (IA), care devine un instrument esențial în educație, în special în zona disciplinelor tehnice. Domenii precum ingineria, informatica, electronica sau automatizările se bazează pe concepte complexe, adesea abstracte, care pot fi dificil de înțeles prin metode tradiționale. IA oferă soluții inovatoare care cresc eficiența învățării, personalizează procesele educaționale și facilitează aplicarea practică a cunoștințelor.

Unul dintre cele mai mari avantaje ale IA este capacitatea de a adapta conținutul în funcție de nevoile și nivelul fiecărui student. Platformele educaționale bazate pe IA analizează ritmul de învățare, stilurile cognitive și performanțele individuale, generând recomandări personalizate. În cazul disciplinelor tehnice, această personalizare este esențială, deoarece progresul depinde adesea de înțelegerea corectă a conceptelor fundamentale.

Algoritmii pot sugera explicații suplimentare, exerciții remediale sau provocări avansate pentru studenții performanți. Astfel, în locul unei abordări „universale”, IA permite învățarea diferențiată, ceea ce contribuie la creșterea motivației și a nivelului de înțelegere.

În predarea disciplinelor tehnice, experimentarea este crucială. Inteligența artificială permite dezvoltarea unor simulări avansate care reproduc

comportamentul fenomenelor fizice, electronice sau mecanice. Laboratoarele virtuale, asistate de IA, oferă elevilor posibilitatea de a testa echipamente, algoritmi sau circuite într-un mediu controlat.

Aceste simulări au multiple beneficii:

- reduc costurile cu echipamentele fizice;
- permit repetarea experimentelor fără riscuri;
- oferă feedback instantaneu despre greșeli sau rezultate;

- facilitează învățarea independentă.

În inginerie sau informatică, laboratorul virtual poate deveni un instrument complementar laboratoarelor reale, consolidând abilitățile practice ale elevilor.

Asistenții virtuali pot explica noțiuni tehnice, pot rezolva probleme împreună cu elevul sau pot oferi îndrumare în timp real. Acești tutori inteligenți nu înlocuiesc profesorul, ci îl sprijină, preluând sarcini repetitive, cum ar fi verificarea temelor sau oferirea de explicații suplimentare.

În disciplinele tehnice, tutoriile IA pot ajuta la:

- demonstrarea pas cu pas a rezolvării unei probleme de matematică sau programare;
- interpretarea diagramelor și schemelor;
- identificarea surselor erorilor în cod sau în proiectele tehnice;
- explicarea vizuală a fenomenelor.

Inteligența artificială poate evalua atât exerciții de tip test-grilă, cât și proiecte mai complexe,

precum programe software, modele 3D sau scheme electronice. Analiza automată oferă feedback imediat, reducând timpul de corectare și permițând profesorilor să se concentreze pe activități de mentorat. Pe baza datelor colectate, IA poate identifica dificultăți recurente și poate recomanda ajustări ale curriculumului. Astfel, procesul didactic devine mai flexibil și mai eficient.

Profesori și instituții care integrează IA în pedagogie pregătesc elevii pentru mediul tehnologic actual, în care automatizarea, analiza datelor și algoritmi reprezintă competențe esențiale. Utilizarea IA în predare nu doar facilitează învățarea disciplinelor tehnice, ci dezvoltă și abilități transversale precum gândirea critică, creativitatea și adaptabilitatea.

Integrarea inteligenței artificiale în predarea disciplinelor tehnice reprezintă o evoluție firească a educației moderne. De la personalizarea învățării și simulări interactive până la evaluarea automatizată, IA oferă instrumente valoroase care pot transforma profund procesul educațional. Pentru profesori, aceasta înseamnă oportunitatea de a crea lecții mai eficiente și mai atractive, iar pentru elevi, șansa de a învăța într-un mod dinamic, adaptat nevoilor individuale și orientat spre viitor.

Maria-Mădălina ȘENDROIU, profesor învățământ primar

Educația primară – începutul drumului spre creație. Brâncuși, inspirație pentru micii școlari

„Școala primară este și locul în care copilul învață să se raporteze la ceilalți”

Învățământul primar este una dintre cele mai importante etape din viața unui copil. Aici se pun bazele învățării, se formează caractere și se descoperă talente. Este vârsta întrebărilor, a curiozității fără margini și a pașilor timizi spre cunoaștere.

Rolul învățătorului în această etapă este esențial. El nu este doar cel care predă literele sau cifrele, ci și cel care învață copilul să fie răbdător, să coopereze, să respecte reguli și să aibă încredere în propriile forțe. Atmosfera din clasă, empatia, răbdarea și dăruirea cadrelor didactice pot transforma complet experiența de învățare.

Școala primară este și locul în care copilul învață să se raporteze la ceilalți – colegi, profesori, adulți. Este începutul vieții sociale și al formării identității. Jocul și învățarea merg mână în mână, iar fiecare zi aduce o lecție nouă.

Într-o lume în continuă schimbare, învățământul primar rămâne o ancoră de stabilitate. De aceea, este important ca părinții, profesorii și comunitatea să colaboreze pentru a oferi copiilor un început de drum solid, sigur și plin de inspirație. Educația nu înseamnă doar materie, ci și valori, iar învățământul primar este locul unde acestea prind rădăcini.

În fiecare an, în luna februarie, școala noastră își pleacă fruntea cu respect în fața uneia dintre cele mai luminoase figuri ale culturii românești: **Constantin Brâncuși** – artistul care a sculptat nu doar lemnul și piatra, ci și un loc de cinste pentru România în arta universală.

În învățământul primar, Brâncuși devine mai mult decât un nume dintr-un manual – el devine inspirație. Prin creațiile sale, copiii învață că simplitatea poate fi profundă, că rădăcinile nu trebuie uitate și că originalitatea se naște din suflet curat. La această vârstă fragedă, elevii descoperă prin joc, desen, povești și activități practice cât de important este să visezi, să creezi și să-ți exprimi ideile. Brâncuși ne arată că orice copil poate deveni un creator, dacă este încurajat să observe, să simtă și să gândească liber.

Ziua lui Brâncuși este o ocazie excelentă pentru noi, dascălii, să le vorbim copiilor despre valori, curaj artistic și mândrie națională. Învățământul primar nu formează doar cititori și adunători pricepuți, ci viitori oameni cu suflet frumos și minte deschisă, pregătiți să aducă lumină în lume, așa cum a făcut și Brâncuși. În fiecare linie trasată de un copil într-un desen inspirat de „Coloana Infinitului”, se află o promisiune: că educația începe cu admirație, cu emoție și cu rădăcini solide în cultura noastră.

VOCEA PROFESORILOR

Daniela ARGINT, profesor

Legătura dintre istorie și matematică

„Istoria și matematica au evoluat împreună, influențându-se reciproc și contribuind la dezvoltarea civilizației”

Istoria și matematica sunt două domenii aparent distincte, dar profund interconectate. Evoluția civilizației umane a fost modelată atât de descoperirile științifice, cât și de evenimentele istorice care au influențat dezvoltarea cunoașterii.

1. Originea matematicii în civilizațiile antice

Matematica a apărut din necesități practice: măsurători ale pământului, comerț, astronomie și construcții. Civilizațiile egiptene, babiloniene, indiene, chineze și grecești au contribuit la formarea conceptelor matematice fundamentale, lăsând în urmă documente istorice precum Papirusul Rhind sau tăblițele cuneiforme.

2. Matematicieni influenți și impactul lor istoric

Personalități precum Euclid, Arhimede, Newton, Leibniz sau Gauss au schimbat atât cursul matematicii, cât și modul în care societatea a înțeles natura. Contribuțiile lor sunt adesea corelate cu revoluții științifice și tehnologice majore din istorie.

3. Matematica în tehnologie și progres istoric

Dezvoltările matematice au permis crearea tehnologiilor care au modificat profund societatea: ceasuri, navigație, arhitectură, calculatoare, criptografie, explorarea spațiului. Istoria modernă nu poate fi înțeleasă fără rolul matematicii.

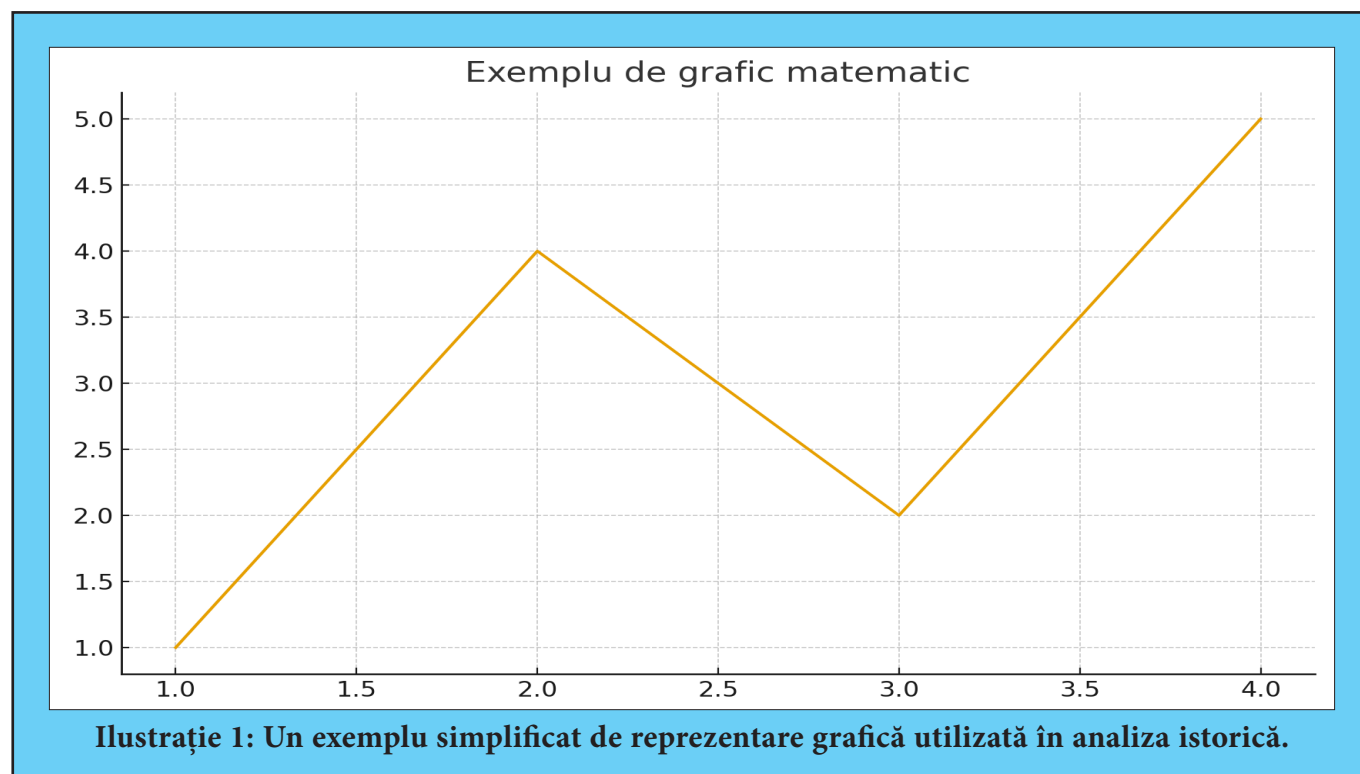
4. Istoria ca sursă pentru probleme matematice

Textele istorice conțin adesea probleme matematice reale folosite în trecut pentru administrarea orașelor, comerț și știință. Studiarea lor ajută la înțelegerea modului în care oamenii au gândit și au rezolvat probleme de-a lungul timpului.

5. Interdependența în educație

Integrarea matematicii cu istoria în procesul de învățare ajută elevii să dezvolte atât competențe logice, cât și culturale, evidențiind că matematica este o parte fundamentală a evoluției societății umane.

În concluzie, istoria și matematica au evoluat împreună, influențându-se reciproc și contribuind la dezvoltarea civilizației. Studiarea lor integrată oferă o perspectivă mai profundă asupra progresului uman.

6. Morala matematicii în educație

Matematica nu este doar un instrument de calcul, ci și o disciplină care formează caracterul și gândirea elevilor. Morala matematicii se reflectă în valori precum rigoarea, onestitatea intelectuală, perseverența și respectul pentru adevăr.

1. Rigoarea și disciplina gândirii

Matematica îi învață pe elevi să gândească structurat, să justifice fiecare pas și să nu accepte concluzii fără argumente solide.

2. Onestitatea intelectuală

În matematică nu există loc pentru interpretări greșite intenționat sau pentru răspunsuri aproximative prezentate ca sigure. Elevii învață să fie corecți în raționamente și în modul de prezentare a soluțiilor.

3. Perseverența în fața dificultăților

Problemele matematice dezvoltă capacitatea de a căuta soluții alternative, de a încerca din nou după greșeli și de a nu renunța ușor.

4. Respectul pentru adevăr

Matematica promovează ideea că adevărul poate fi demonstrat, iar înțelegerea lui cere efort și responsabilitate.

5. Aplicarea moralității în viața reală

Valoarea morală a matematicii îi ajută pe elevi să devină adulți responsabili, capabili să ia decizii

logice, corecte și etice în situații variate.

Prin urmare, matematica contribuie nu doar la dezvoltarea cognitivă, ci și la formarea morală a elevilor, fiind un sprijin esențial în educația modernă.

7. Aplicații moderne ale matematicii în înțelegerea istoriei

Matematica modernă oferă instrumente esențiale pentru analiza și interpretarea evenimentelor istorice. Modelarea statistică, algoritmi informatici și analiza datelor contribuie la reconstruirea populațiilor, înțelegerea schimbărilor sociale și studierea evoluțiilor economice.

1. Analiza statistică în istorie

Statisticile ajută la interpretarea fenomenelor demografice, economice și culturale din trecut.

2. Matematica în arheologie

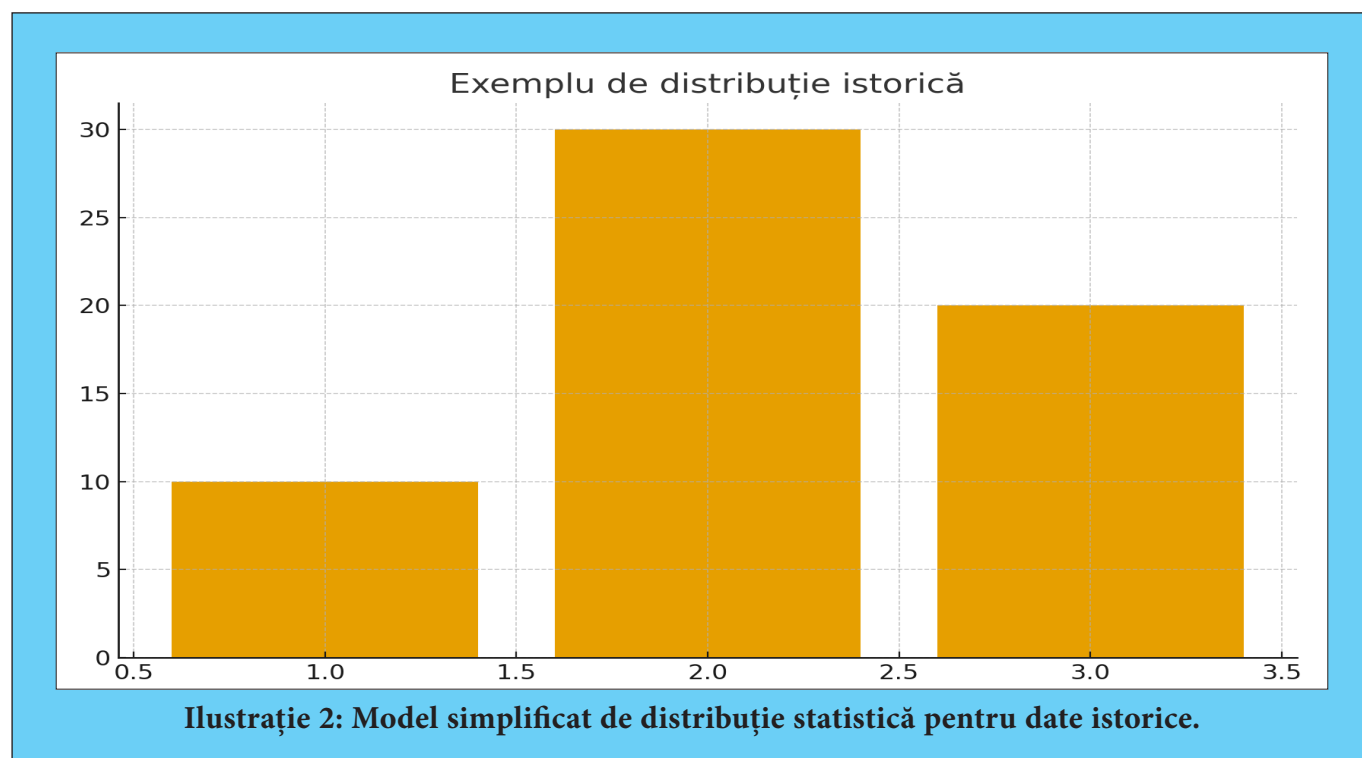
Tehnicile de triangulație, fotogrametrie și scanare 3D permit reconstituirea siturilor arheologice.

3. Modele matematice pentru evoluții istorice

Modelele predicative sunt folosite pentru a studia epidemii, migrații sau dinamica imperiilor.

4. Criptografie și istorie militară

Matematica a jucat un rol crucial în descifrarea codurilor precum Enigma, influențând astfel cursul unor conflicte majore.

RECOMANDĂRI

Laurențiu SANDU, profesor

Călător prin Europa! Endocarstul Sloveniei – Peștera Postojna*„Cuvintele și fotografiile nu pot reda pe deplin frumusețea locului”*

Postojnska jama sau **Peștera de la Postojna**, este un sistem de peșteri carstice lung de 24.120 m din Slovenia, amplasată în localitatea Postojna din sud-vestul țării. Este al doilea cel mai lung sistem de peșteri din țară (după Sistemul Migovec) precum și unul dintre cele mai vizitate locuri turistice ale acesteia. Peșterile au fost create de râul Pivka. Peștera de la Postojna este una din cele mai mari grote europene. Are o faună foarte variată: de la creveți, miriapode și greieri de peșteră, la marea atracție pentru turiști, olmii sau Proteus Anguinus (limba latină), o reptilă acvatică rară cu piele asemănătoare cu cea umană, semitransparentă. Are ochii atrofiați și are branhiile exterioare.

Peștera Postojna a fost sculptată de râul Pivka de-a lungul a milioane de ani. Există stalagmite, stalactite și formațiuni numite perdele sau draperii care arată ca niște perdele îndoite.

Sistemul de peșteri are 24,12 kilometri lungime și este alcătuit din cinci peșteri interconectate prin același râu subteran. Cu toate acestea, conform regulilor speologiei, pasajele și sifoanele care leagă peșterile trebuie să fie parcurse sau înotate de către om pentru ca ele să fie considerate un întreg. Conectarea a două dintre principalele sisteme de peșteri va face din acesta cel mai lung sistem de peșteri din Slovenia și unul dintre cele mai lungi din toată Europa.

Astăzi, Peștera Postojna este renumită ca leagănul biospeologiei – știința biologică a studiului vieții animalelor subterane. Peșterile găzduiesc, de asemenea, olmul endemic, cel mai mare amfiban trogloditic din lume – singurele vertebrate din Europa care își petrec întreaga viață în subteran. Turul prin peșteri include un acvariu cu niște olmi în el. Pe 30 ianuarie 2016, o femelă olm de la peșteră a început să depună peste 50 de ouă. Acest eveniment rar a dus la știri globale

despre Peștera Postojna și olm. De la sfârșitul lunii mai până la mijlocul lunii iulie 2016, douăzeci și doi de pui au eclozat cu succes.

În timp ce sistemul de peșteri are 24 km lungime, doar 5 km sunt deschiși publicului. Din aceasta, 3,5 km sunt parcurși de un tren care duce vizitatorii prin peșteră; restul de 1,5 km pot fi parcurși pe jos și cu ghid. Întregul tur durează aproximativ 1,5 ore. Temperatura din interiorul peșterii este de aproximativ 10 Celsius.

Peștera Postojna este un monument natural și o valoare naturală de importanță națională pentru sloveni. Este administrat de compania privată cu același nume, Postojnska jama dd, care are un contract de concesiune pe 20 de ani semnat cu statul. Cea mai mare parte a taxei de concesiune aparține municipalităților Pivka și Postojna și este destinată în primul rând investițiilor care contribuie la o stare mai bună a mediului și a bazinului râului Pivka. Actualul operator dezvoltă turismul durabil al peșterilor în conformitate cu principiile de conservare, care includ investiții în infrastructura peșterilor, siguranța vizitatorilor, conservarea peșterilor și dezvoltarea de oferte de calitate în peșteră și în jurul ei.

În 2013, Banca Sloveniei a emis o monedă comemorativă de 2 euro dedicată Peșterii Postojna. Pe avers, în partea centrală, se află o imagine stilizată a unei peșteri sub formă de spirală, iar în stânga acesteia există o inscripție: „Postojnska jama • 1213—2013 • Slovenija” (peștera Postojna • 1213—2013 • Slovenia). Numărul este dedicat aniversării a 800 de ani de la faima (prima vizită) a acestui reper național.

Un review personal despre diamantul sloven vă prezint mai jos:

Circuitul meu italian s-a încheiat, iar pe drumul de întoarcere acasă am trecut prin Slovenia pentru

a vizita peștera Postojna. Pentru sloveni peștera Postojna reprezintă un diamant, un paradis subteran care se întinde pe mai bine de 20 km, oferind vizitatorilor o experiență unică.

„O lume nouă! E un Paradis!” Așa ar fi strigat lampagiul Luka Cec la 14 aprilie 1818, după ce a descoperit din întâmplare cea mai mare parte a interiorului peșterii. El s-a rătăcit atunci de grupul muncitorilor care se ocupau de decorarea traseului și iluminarea părții din față a peșterii cu ocazia pregătirilor pentru vizita împăratului austro-ungar. Un an mai târziu, Arhiducele Ferdinand I de Habsburg a vizitat peștera devenind primul vizitator oficial. De atunci, peștera este inclusă în circuitul turistic. În 1872 s-au introdus mici trăsuri cu două locuri care erau împinse de ghizii peșterii. Calea ferată a început să fie construită în 1924. Din 1957 s-a trecut la locomotive cu baterii.

Am ajuns la Postojna venind din Italia după un circuit turistic. Biletul de intrare a costat 33 de euro/adult și 19 euro/copil. Înainte să efectuăm controlul la intrare, personalul a ținut un mic instructaj: interzis fotografiatul și filmatul cu blitz, interzis consumul mâncărilor și băuturilor de orice fel, fără fumat, respectarea traseului marcat și a indicațiilor oferite de ghidul alocat grupului. Zis și făcut!

Turul turistic al peșterii măsoară 5 km și durează 90 de minute, iar aproximativ 3,5 km însumează o călătorie cu trenulețul electric prin cavernele împânzite de stalactite și stalagmite. Am luat loc în vagonet trăgând fermoarul la hanorac și gluga pe cap. Temperatura la interior măsoară

10 grade, iar umiditatea pătrunde zdravăn în oase. Un claxon strident și trenulețul se pune în mișcare mai întâi lent, apoi din ce în ce mai repede. E imposibil să distingi ceva pe întuneric. O plimbare de un sfert de oră în care rămâi fără grai. O experiență minunată! Ai impresia la curbe că te lovești de zid. E recomandat să nu te ridici în picioare!

Trenulețul te conduce prin porțiunea denumită „Peștera Veche”, cea care a fost descoperită în 1818. A funcționat aici o „Sala de Dans” decorată cu candelabre de Murano veritabil. Viteza trenulețului scade, semn că ne apropiem de stație. Într-adevăr, garăm pe un peron la care suntem întâmpinați de o tânără domnișoară, cu jacheta roșie, care s-a prezentat scurt: „Cristina!” Era ghidul nostru și ne-a rugat frumos, în engleza evident, să-i ascultăm explicațiile. Am pornit sub îndrumarea

ei într-un tur de 1,5 km prin numeroase spații care mai de care mai frumoase și mai fascinante.

La pas, pe teren marcat, trec prin „Sala Muntelui Mare” sau „Golgota”, punctul cel mai înalt de pe traseu cu 40 m peste intrarea în peșteră. S-a format în urma prăbușirii unor blocuri desprinse din tavanul care a fost odată o sala la intersecția galeriilor subterane. Aici stalactitele sunt mai mici și mai tinere, în timp ce terenul este acoperit cu stalagmite uriașe de peste un milion de ani.

Traversăm „Podul Rus”, construit de prizonierii ruși din Primul Razboi Mondial și pătrundem în spațiul „Peșterilor Frumoase”, un complex de galerii și încăperi una mai fascinantă decât cealaltă. „Sala Tuburilor” sau „Spaghetele”, unde stalactitele albe și subțiri din calcit pur atârnă din perete, urmata de „Sala Alba” și „Sala Roșie” (culoare datorată amestecului de fier și lut), cu mici bazine săpate de primii exploratori ai peșterii care le foloseau pentru a aduna apa potabilă scursă de pe stalactite. Traseul nostru trece pe lângă cea mai frumoasa stalagmita din peșteră, denumită „Diamantul” sau „Briliantul”, compusă din calcar alb, strălucitor, înaltă de 5 m. „Este simbolul peșterii”, a concluzionat Cristina, ghidul nostru.

A urmat „Sala Congreselor”, fosta sală de bal unde se ținea Festivalul Whitsuntide (Rusalii) și gazda Congresului Mondial de Speologie din 1965 și „Sala Concertelor”, una dintre cele mai încăpătoare ale peșterii (are 40 m înălțime și poate găzdui până la 10.000 de persoane).

Lângă „Sala Concertelor” se află stația trenulețului care ne-a adus înapoi la suprafață, dar mai înainte

ne-am luat la revedere de la ghid. Mă rog, doar câțiva din grup. La ieșire, am coborât din vagonet pe partea stângă și m-am apropiat de balustradă pentru a auzi un zgomot înfricoșător. Este râul Pivka care curge prin subteran. Păcat că nu i-am văzut și vârtejurile tumultoase. Am văzut și „Vivariul”, spațiul bine izolat, în care turiștilor le este interzis să atingă exponatele mai ales renumita „Proteus Anguinus” sau „Olm”, o micuță salamandă cunoscută în zona ca peștele uman. Trăiește o sută de ani după spusele specialiștilor.

„Ei! Cum a fost?” a întrebat ghidul nostru când am ieșit afară. „N-am cuvinte!” am replicat. Într-adevăr! Cuvintele și fotografiile nu pot reda frumusețea locului. Am trăit o experiență unică și mă bucur pentru asta. Peștera Postojna merită vizitata de fiecare dintre noi. Cine dorește o poate face într-un viitor apropiat.

Alegeri inspirate vă doresc!

Alina-Miruna DUȚAN, clasa a X-a

Sănătatea mentală a elevilor

„Școala românească, ca și întreg ansamblul de învățământ, contribuie la îmbunătățirea sănătății mentale a tuturor elevilor”

În ultimii ani, sănătatea mentală a indivizilor a devenit un subiect de interes major în societatea contemporană, iar mediul școlar nu face excepție. Elevii se confruntă cu o serie de presiuni academice, sociale și capacitatea de a performa. Într-o perioadă marcată de ritm alert și competitivitatea crescută, este esențial ca sănătatea mentală a elevilor să fie tratată cu aceeași seriozitate ca și performanța academică.

Organizațiile internaționale definesc sănătatea mentală ca o stare de bine în care individul își poate utiliza potențialul, poate gestiona stresul obișnuit al vieții și poate participa eficient la activitățile comunității din care face parte. În cazul elevilor, aceasta se traduce prin abilitatea de a învăța cu interes, de a menține relații sociale sănătoase și de a se adapta la provocările școlare. Dar trebuie evidențiat și faptul că sănătatea mentală nu implică absența dificultăților emoționale, ci capacitatea de a le recunoaște și de a le gestiona într-un mod echilibrat.

Dar care sunt principalele provocări cu se confruntă elevii din zilele noastre? Elevii din învățământul actual sunt expuși unei game variate de factori de stres, precum: volumul mare de teme,

testări frecvente și competiția pentru rezultate ridicate pot genera tensiune constant; pentru mulți elevi, performanța școlară devine un criteriu prin care își evaluează valoarea personală; perioada adolescenței este caracterizată de căutarea identității și nevoia de acceptare; conflictele între colegi, izolarea socială sau teama de a fi judecat pot afecta profund încrederea în sine; unii elevi resimt presiune din partea părinților și profesorilor, care își doresc performanțe ridicate; deși intențiile sunt pozitive, acestea pot provoca anxietate, îndoială de sine sau teamă de eșec; expunerea prelungită la ecrane, comparațiile constante de pe rețelele sociale și informațiile; negative pot influența în mod semnificativ starea mentală a tinerilor.

Există o serie întreagă de „semnale de alarmă”, pentru eventualitatea în care elevul din școlile românești poate avea nevoie de sprijin. Spre exemplu, cea mai la îndemână rămâne recunoașterea timpurie a simptomelor. Însă printre semnele frecvente se mai numără și: scăderea interesului pentru activități zilnice; dificultăți de concentrare și memorare; iritabilitate, tristețe persistentă sau schimbări de comportament; retragere socială; scăderea performanțelor școlare; tulburări ale somnului sau ale apetitului. Atenție, însă! Identificarea acestor indicii nu trebuie privită ca pe o etichetă, ci ca pe o oportunitate de a interveni într-un mod adecvat și preventiv.

Ca orice altă problemă din viața cotidiană a elevilor din școlile românești, care are o rezolvare pozitivă și sănătatea mentală a elevilor are șanse mari de remediere. Pentru aceasta este nevoie de un efort comun al elevilor, profesorilor, părinților și instituțiilor școlare.

În alte țări mai avansate din acest punct de vedere, în dezvoltarea abilităților de autoreglare emoțională a elevilor se pune un accent deosebit pe învățarea unor tehnici de gestionare a stresului, precum: organizarea timpului, exercițiile de respirație, activități zilnice, cultivarea hobby-urilor.

psihopedagogică și cât accesibilă, chiar dezvoltarea unor programe dedicate sănătății emoționale a beneficiarilor educației. Nu în ultimul rând, trebuie implementate cât mai multe activități extracurriculare care promovează colaborarea și incluziunea, dar este indispensabil și un climat școlar bazat pe respect și sprijin, deci nu pe o competiție excesivă.

Un aspect esențial al promovării sănătății mentale îl constituie colaborarea dintre școală, familie și comunitate. Evenimentele tematice, workshopuri-le pentru elevi și părinți, precum și

Extrem de importantă este promovarea comunicării deschise. Ori în această ipostază discuțiile sincere cu un adult de încredere, fie profesor, consilier școlar sau părinte, pot preveni agravarea problemelor. Este esențial ca elevii să știe că a cere ajutor nu este un semn de slăbiciune.

De asemenea, se insistă mult și pe reducerea suprasolicitării. Mai precis, pauzele regulate, somnul adecvat și limitarea timpului petrecut în mediul digital pot contribui la menținerea echilibrului psihic.

La rândul său, școala românească, ca și întreg ansamblul de învățământ, pot contribui la îmbunătățirea sănătății mentale a tuturor elevilor. Este necesară însă mai multă consiliere

companiile de conștientizare pot contribui semnificativ la reducerea stigmatizării problemelor emoționale. Din nefericire, la momentul actual, astfel de activități se întâlnesc foarte rar prin școlile românești.

Concluzionând, sănătatea mentală a elevilor nu este un subiect secundar, ci un element esențial pentru o dezvoltare armonioasă. Elevii care se simt echilibrați emoțional au o capacitate mai mare de învățare, relaționează mai bine cu cei din jur și se adaptează mai eficient provocărilor vieții. Numai că, pentru ca fiecare elev să își atingă potențialul, este necesară o cultură educațională în care bunăstarea psihică este recunoscută și susținută în mod constant.

Andreea Patricia LOGA, profesor

How to build confidence. Cum să-ți construiești încrederea în tine

„Încrederea crește o dată cu exercițiul, la fel ca orice altă abilitate”

Confidence is not something we are born with — it is something we build step by step. Every student has moments of doubt, fear, or uncertainty. The good news is that confidence grows with practice, just like any other skill.

1. Know your strengths

Everyone is good at something: drawing, solving problems, helping others, sports, writing, or speaking. Take a moment to think about what you do well. Focusing on your strengths is the first step toward confidence.

2. Set small goals

Big goals can feel scary, but small goals are achievable. Finish homework on time, read 10 pages a day, learn five new English words. Small victories build motivation and self-trust.

3. Don't be afraid of mistakes

Mistakes are not failures — they are lessons. Every time you make a mistake, you learn something new. Confident people are not perfect; they are brave enough to try again.

4. Surround yourself with positive people

Friends and teachers who encourage you can help you believe in yourself. Choose people who lift you up, not those who bring you down.

5. Celebrate your progress

Take pride in your achievements, even the small ones. Confidence grows when you recognize how far you've come.

Believe in yourself. You have more potential than you think. Confidence is a journey — and you are already on your way.

Încrederea în sine nu este ceva cu care ne naștem — este ceva ce construim pas cu pas. Fiecare elev are momente de îndoială, teamă sau nesiguranță. Vestea bună este că încrederea crește cu exercițiul, la fel ca orice altă abilitate.

1. Cunoaște-ți punctele forte

Fiecare este bun la ceva: desen, rezolvarea problemelor, ajutorul celor din jur, sport, scris sau vorbit. Gândește-te câteva clipe la ceea ce faci bine. Concentrarea pe punctele tale forte este primul pas spre încredere.

2. Stabilește obiective mici

Obiectivele mari pot părea copleșitoare, dar cele mici sunt realizabile. Terminarea temelor la timp, citirea a 10 pagini pe zi, învățarea a cinci cuvinte noi în engleză sau participarea o dată pe săptămână la clasă — toate sunt pași înainte. Victoriile mici construiesc motivație și încredere.

3. Nu te teme de greșeli

Greșelile nu sunt eşecuri — sunt lecții. De fiecare dată când greșești, înveți ceva nou. Oamenii încrezători nu sunt perfecți; ei sunt suficient de curajoși să încerce din nou.

4. Înconjoară-te de persoane pozitive

Prietenii și profesorii care te încurajează te pot ajuta să crezi în tine. Alege oameni care te ridică, nu pe cei care te trag în jos.

5. Sărbătorește-ți progresul

Fii mândru de realizările tale, chiar și de cele mici. Încrederea crește atunci când recunoști cât de mult ai evoluat.

Crede în tine. Ai mai mult potențial decât îți imaginezi. Încrederea în sine este o călătorie — iar tu ești deja pe drum.

RECOMANDĂRI

Andreea MORJAN, clasa a XI-a

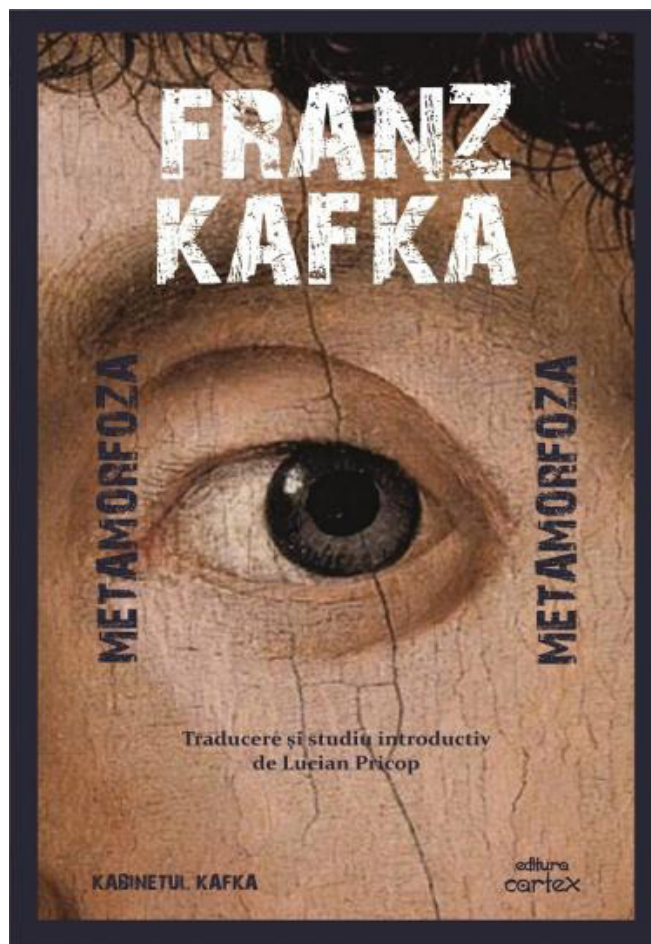
Recomandare de carte – Franz Kafka, „Metamorfoza”

„O lectură care te provoacă să gândești dincolo de aparențe”

Metamorfoza, una dintre cele mai reprezentative nuvele ale lui Franz Kafka, rămâne o lectură care impresionează atât prin tema sa neobișnuită, cât și prin profunzimea mesajului. Textul debutează abrupt, cu una dintre frazele celebre din literatura universală: ”Gregor Samsa, un tânăr comis-voiajor împovărat de munca sa monotonă, se trezește într-o dimineață transformat într-o insectă uriașă.” Deși premisa pare incredibilă, Kafka o tratează cu un realism surprinzător, concentrându-se nu pe fantastic, ci pe reacțiile și schimbările emoționale care apar în jurul lui Gregor.

De-a lungul nuvelei, autorul explorează treptat modul în care familia lui Gregor, aceeași familie pentru care el se sacrificase ani la rând, se îndepărtează de el până la a-l considera o povară. La început, transformarea lui provoacă teamă, dar apoi intervine iritarea, iar în final indiferența completă. Această degradare a legăturilor afective este redată cu o finețe psihologică remarcabilă, care îi permite cititorului să descopere simboluri și semnificații dincolo de povestea propriu-zisă.

Unul dintre aspectele cele mai interesante ale nuvelei este felul în care Kafka îmbină atmosfera apăsătoare cu detalii realiste, creând o senzație de familiaritate în mijlocul absurdului. Gregor încearcă încă de la început să-și păstreze rutina, să nu-și supere șeful, să nu-și dezamăgească familia,

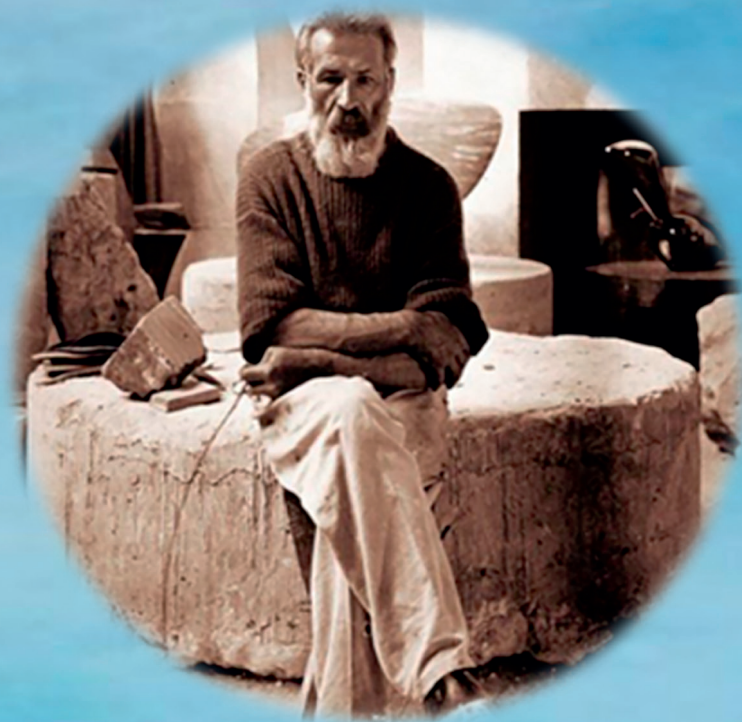
asa cum făcea și înainte de transformare. Astfel, metamorfoza fizică pare să accentueze o metamorfoză interioară deja existentă: Gregor era de mult timp prizonierul unui sistem care îl consuma, iar noua sa formă nu face decât să dezvăluie această realitate în toată brutalitatea ei.

Stilul narativ este accesibil, dar încărcat de sugestii și simboluri. Deși nuvela este relativ scurtă, fiecare pagină invită la reflecție, iar finalul ei, trist și inevitabil, lasă cititorului o stare de introspecție profundă. De aceea, *Metamorfoza* continuă să fie discutată, reinterpretată și analizată în diverse contexte culturale și educaționale.

Recomand această carte elevilor care își doresc o lectură care să-i provoace să gândească dincolo de aparențe și să pună la îndoială rolurile pe care oamenii ajung uneori să le joace fără să-și dea seama. *Metamorfoza* nu este doar povestea unei transformări fantastice, ci și o oglindă a modului în care ne raportăm la ceilalți și, poate, chiar la noi înșine.

“Simplitatea este partea esențială a lucrurilor complicate.”

Constantin Brâncuși

ISSN 3120 – 0761
ISSN-L 3120 – 0761

